

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH  
PEDAGOGICKÁ FAKULTA  
KATEDRA SPOLEČENSKÝCH VĚD

**Vzdělanostní struktura obyvatelstva v jihočeském regionu  
a některé její ekonomické aspekty**

Diplomová práce

Autorka práce: Kateřina Vrbová

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Pavel Hejtman, CSc.

České Budějovice 2008

*Prohlášení o původnosti práce*

Prohlašuji, že diplomovou práci s názvem „Vzdělanostní struktura obyvatelstva v jihočeském regionu a některé její ekonomické aspekty“ jsem zpracovala samostatně a veškerou literaturu, kterou jsem použila, jsem uvedla v závěru práce.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 17. dubna 2008

.....

### *Poděkování*

Děkuji vedoucímu diplomové práce panu PhDr. Pavlu Hejtmanovi, CSc. za laskavé vedení, ochotu a cenné rady k této práci.

Dále mé díky patří také paní Janě Frcalové z oddělení regionálních analýz a informačních služeb Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích a panu Mgr. Jiřímu Beranovi, vedoucímu oddělení trhu práce EURES.

Také děkuji všem ostatním, na které jsem se obrátila, ať už s prosbou o konzultaci, nebo o pomoc při shromažďování materiálů použitých v textu.

# OBSAH

<b>ANOTACE .....</b>	<b>6</b>
<b>ANNOTATION .....</b>	<b>7</b>
<b>ÚVOD .....</b>	<b>8</b>
<b>I. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEHO VLIV NA ZALIDNĚNÍ A EKONOMICKOU I SOCIÁLNÍ PROSPERITU .....</b>	<b>11</b>
<b>I.1 Demografická struktura České republiky .....</b>	<b>11</b>
<b>I.2 Demografická struktura Jihočeského kraje .....</b>	<b>21</b>
I.2.1 Charakteristika obyvatelstva Jihočeského kraje .....	24
<b>II. KVALITA LIDSKÝCH ZDROJŮ .....</b>	<b>30</b>
<b>II.1 Vzdělanostní struktura České republiky v rámci Evropské unie .....</b>	<b>32</b>
<b>II.2 Charakteristika a vývoj školské soustavy .....</b>	<b>37</b>
II.2.1 Současná školská soustava.....	39
II.2.2 Úroveň vzdělání a zhodnocení současné školské soustavy a vzdělávání .....	43
II.2.3 Školská soustava v Jihočeském kraji .....	46
<b>II.3 Vzdělanostní struktura Jihočeského kraje v rámci České republiky ....</b>	<b>49</b>
<b>III. NĚKTERÉ EKONOMICKÉ ASPEKTY VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURY JIHOČESKÉHO KRAJE .....</b>	<b>53</b>
<b>III.1 Ekonomická aktivita Jihočeského kraje v rámci České republiky .....</b>	<b>53</b>
III.1.1 Charakteristika hospodářství Jihočeského kraje .....	55
III.1.2 Charakteristika základních služeb Jihočeského kraje .....	59
<b>III.2 Jihočeský venkov .....</b>	<b>60</b>
<b>III.3 Shrnutí a porovnání jihočeského regionu s ostatními kraji .....</b>	<b>63</b>

<b>IV. TRH PRACOVNÍ SÍLY V JIHOČESKÉM KRAJI –</b>	
<b>NABÍDKA A POPTÁVKA .....</b>	<b>66</b>
<b>IV.1 Základní charakteristiky a vývoj trhu práce .....</b>	<b>66</b>
<b>IV.2 Nezaměstnanost Jihočeského kraje v rámci České republiky .....</b>	<b>68</b>
<b>IV.3 Potřeby trhu práce .....</b>	<b>74</b>
IV.3.1 Nabídka .....	76
IV.3.2 Poptávka .....	78
IV.3.3 Žebříček žádanosti profesí .....	79
<b>IV.4 Shrnutí potřeb trhu práce s ohledem na vzdělávací soustavu .....</b>	<b>81</b>
<b>V. EKONOMICKÝ ROZVOJ A ZNALOSTNÍ EKONOMIKA .....</b>	<b>83</b>
<b>V.1 Rozvoj podnikatelského prostředí .....</b>	<b>84</b>
<b>V.2 Posilování konkurenceschopnosti .....</b>	<b>85</b>
<b>V.3 Rozvoj výzkumných a rozvojových kapacit .....</b>	<b>85</b>
<b>V.4 Probíhající výzkum této problematiky .....</b>	<b>88</b>
<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>91</b>
<b>SUMMARY .....</b>	<b>94</b>
<b>PŘÍLOHY .....</b>	<b>95</b>
<b>POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE.....</b>	<b>103</b>

## ANOTACE

Tato diplomová práce nese název „*Vzdělanostní struktura obyvatelstva jihočeského regionu a některé její ekonomické aspekty*“.

Nejprve bych ráda obecně osvětlila pojem vzdělanostní struktura, protože jeho interpretace již vychází z norem OSN a UNESCO, a to pro lepší srovnávání obsahu učiva na jednotlivých stupních vzdělání.

Dále bych se chtěla věnovat popisu Jihočeského kraje z geografického a demografického pohledu, v němž budu vycházet především z údajů Českého statistického úřadu.

Cílem mé práce by se však měl stát pokus o vyvození určitých souvislostí a závěrů, které existují ve vztahu vzdělanosti a ekonomické situace Jihočeského kraje.

V neposlední řadě bych také chtěla nastínit některé projekty, které již Krajský úřad v Českých Budějovicích začal realizovat, aby vylepšil nejen vzájemné vztahy mezi Jihočeským krajem a s ním sousedícími zeměmi, ale také učinil základní kroky k modernizaci a ekonomickému přínosu pro občany jihu Čech.

## ANNOTATION

The topic for my thesis is „*The academic structure of the population within South Bohemian region, and the economical aspects which emerge from it*“.

First of all I would like to explain the term academic structure, because its interpellation comes from the standards of OSN and UNESCO, and it means, to be able to compare better, the content of curriculum on separate levels of education.

Furthermore I would like to pay attention to the description of South Bohemian District, the geographic and demographic view, for which I will mainly use the source from the Czech Statistical Office.

The aim of my work was for it to become a test to deduce certain aspects and conclusions, which exist in relation to the academic and economical situation in South Bohemian District.

Last of all I would also like to give an outline of some of the projects, some of, which have already been started by the District Council in České Budějovice, so that they could improve the relationship between the South Bohemian District and the neighbouring countries, but has also made fundamental steps in modernisation and economical benefits for the Citizens of the South Bohemian District.

## ÚVOD

Tato diplomová práce nese název „Vzdělanostní struktura obyvatelstva jihočeského regionu a některé její ekonomické aspekty“. Jak už tedy samotný titul práce napovídá, chtěla bych se zde zabývat vzděláním, vzdělaností obyvatel Jihočeského kraje i samotnou vzdělanostní strukturou, která navazuje na celý vzdělávací systém České republiky.

V další části názvu této diplomové práce ovšem figuruje slovní spojení „některé její ekonomické aspekty“. Pouhé konstatování struktury vzdělání v jihočeském regionu či v České republice tedy není hlavní myšlenkou tohoto textu, ačkoli s ní úzce souvisí.

Na počátku této práce jsem si položila několik otázek, na které se budu snažit prostřednictvím tohoto textu nalézt uspokojivé odpovědi. Cílem práce by se tedy měl stát rozbor současného vzdělávacího systému a jeho přínos, ať už pozitivní nebo negativní, ekonomickému rozvoji.

Tato diplomová práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol, které jsou značeny římskými číslicemi. První z nich se nazývá CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEHO VLIV NA ZALIDNĚNÍ A EKONOMICKOU I SOCIÁLNÍ PROSPERITU. Pod tímto dlouhým názvem se skrývá úvodní kapitola celého textu. Čtenáři přináší základní informace o celém území České republiky i Jihočeského kraje. Tyto údaje mají socio - geografický a demografický ráz. Jsou důležité k ujasnění si polohy, velikosti a hustoty zalidnění naší země i samotného Jihočeského kraje, protože tyto faktory jsou velmi důležité pro další, nejen hospodářský, rozvoj jakéhokoliv území.

Náplní druhé kapitoly nazvané KVALITA LIDSKÝCH ZDROJŮ se stává především vzdělanostní struktura, a to v několika pohledech. Struktura vzdělání, stejně jako všechno ostatní, prochází určitým vývojem. Mění se sama o sobě a mění se i pohledy na ni. Vstupem České republiky do Evropské unie ovšem přibývá další pohled na vzdělání a další prostor, v rámci kterého se struktura vzdělání dále vyvíjí a také nadále vyvíjet bude. Tato kapitola by také mohla částečně odpovědět na otázku, zda vzdělanostní struktura odpovídá či plynně navazuje na potřeby trhu pracovních příležitostí.



Ekonomická aktivita, charakteristika hospodářství i služeb Jihočeského kraje je shrnuta ve třetí kapitole NĚKTERÉ EKONOMICKÉ ASPEKTY VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURY JIHOČESKÉHO KRAJE. Tyto aspekty jsou přímým odrazem kvality lidských zdrojů i hospodářských tradic jihočeského regionu. Důležitou součástí zde hraje také jihočeský venkov, který zaujímá v rozloze kraje podstatnou část a díky němuž se také částečně pohlíží na jihočeský kraj jako na tradičně zemědělskou oblast.

Čtvrtá kapitola nazvaná TRH PRACOVNÍ SÍLY V JIHOČESKÉM KRAJI – NABÍDKA A POPTÁVKA vyplývá z kapitoly předešlé. Struktura trhu práce do jisté míry závisí na oborové struktuře jihočeského regionu. Vzhledem ke stále se snižujícímu se množství práce v primárním sektoru, relativně stálém počtu v sekundárním sektoru a stále rostoucím počtu pracovních míst v terciárním a kvartérním sektoru lze očekávat, že obdobná bude i poptávka po kvalifikovaných odbornících těchto pracovních odvětví. Tato kapitola by nám měla objasnit, které faktory mají nejvyšší vliv na střetávání se nabídky s poptávkou a na to, zda nabídka dokáže vůbec uspokojit nároky poptávky na dostatečné množství kvalifikované pracovní síly.

Poslední pátá kapitola EKONOMICKÝ ROZVOJ A ZNALOSTNÍ EKONOMIKA je do jisté míry shrnutím, které nám vyplývá z předešlých poznatků a skutečností. Ekonomický rozvoj je velmi důležitým faktorem hospodářství, bez kterého by nebylo možné uspět na žádném trhu. Kdyby jakákoli součást hospodářství ustrnula ve vývoji (platí i pro lidské zdroje), nebyla by konkurenceschopná a životní úroveň dané země nebo oblasti by se rapidně snížila.

Je tedy zřejmé, že především kvalita lidských zdrojů je významným, ne-li zásadním faktorem možností rozvoje a konkurenceschopnosti nejen Jihočeského kraje, ale všech regionů i České republiky jako celku. Rozhodujícími vlivy, které působí na kvalitu lidských zdrojů jsou zejména vzdělávací možnosti, pracovní příležitosti daného kraje a také regionální politika v oblasti podpory podnikání a vzdělávání, tedy politika veřejného sektoru.

Aby se Jihočeský region a celá naše země mohly vyrovnat v co nejkratší možné době vyspělejším zemím Evropy, jejichž hospodářský vývoj nebyl handicapován čtyřiceti lety komunismu a neexistencí tržního hospodářství, musí své populaci pomoci v získávání vyššího vzdělání a flexibility, aby obstála a

mohla využít kvalifikačně náročnějších pracovních příležitostí, kterých bude na trhu pracovních příležitostí i v budoucnu přibývat.

# I. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEHO VLIV NA ZALIDNĚNÍ A EKONOMICKOU I SOCIÁLNÍ PROSPERITU

Ekonomická i sociální prosperita dané oblasti a kvalita života jeho obyvatel velmi úzce souvisí s dostupností služeb a počtem volných pracovních míst. Dalším významným faktorem je ovšem také hustota zalidnění daného regionu. Pokud v některých oblastech dojde k výraznějšímu poklesu počtu obyvatel, pak lze také velmi snadno očekávat, že v závislosti na tom dojde i k útlumu podnikatelských aktivit a následně se zhorší i dostupnost základních služeb, jako je vzdělání, dopravní obslužnost, informační technologie.

V návaznosti na tyto negativní jevy však může dojít ještě k dalšímu úbytku obyvatelstva, který bude dán migrací lidí do jiných oblastí, které svým obyvatelům nabízejí kvalitnější životní styl a ekonomické zázemí. V krajním případě by tak mohlo dojít k úplnému vylidnění některých částí regionů. Aby k takové situaci nedošlo, je nutný včasný zásah státu a jeho regionální politiky s cílem vytvoření nových pracovních příležitostí, investic do infrastruktury a důrazem na dostupnost základních služeb (vzdělání, doprava, lékařská dostupnost).<sup>1</sup> Hospodářsky slabé oblasti pak lze pozvednout i formou zvýhodňujících dotací, které mohou velmi významně podpořit a nastartovat jejich další ekonomický i sociální rozvoj.

## I.1 Demografická struktura České republiky

Česká republika je vnitrozemským státem, který leží ve střední části Evropy, tedy uprostřed mírného pásu severní polokoule. Rozkládá se na území o

---

<sup>1</sup> Ukazatele pro hospodářsky slabé regiony:

1. Souhrnné hodnocení nezaměstnanosti k 31. 12. daného roku
2. Daňové příjmy na 1 obyvatele v daném roce
3. Průměrná mzda v okrese v daném roce
4. Podíl zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti v daném roce
5. Vývoj zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu v daném roce oproti základnímu roku 1990
6. Hustota osídlení (počet obyvatel na 1 km<sup>2</sup>) v daném roce

*Strategie regionálního rozvoje České republiky, Postup při vymezování regionů se soustředěnou podporou státu, Svazek 5. Agentura pro regionální rozvoj, Praha 2000.*

zdroj: [http://www.dhv.cz/regstrat/SRR/Svazek%205/Svazek%205.htm#\\_Toc506007505](http://www.dhv.cz/regstrat/SRR/Svazek%205/Svazek%205.htm#_Toc506007505)

velikosti asi 78 866 kilometrů čtverečních, a to ji v žebříčku rozlohy řadí na 21. místo mezi evropskými zeměmi.

Česká republika sousedí s dalšími čtyřmi státy Evropské unie. Na západě je to Spolková republika Německo, společná hranice je dlouhá 810,3 kilometru, severní hranici má Česká republika společnou s Polskem a měří 761,8 kilometru. Východním sousedem je Slovensko se společnou státní hranicí dlouhou 251,8 kilometru a jižní hranice měřící 466,3 kilometru tvoří sousedství s Rakouskem.

2

### Česká republika se sousedními státy



Česká republika je zemí ležící na hranici dvou různých horských soustav, které se od sebe liší nejen stářím, ale i geologickým vývojem. V západní a střední části republiky se rozkládá pahorkatina Česká vysočina, která se zde vytvořila koncem prvohor a dále pak středohory Šumava, Český les, Krušné hory, Krkonoše, Orlické hory a Jeseníky. Východní část země pak tvoří Beskydy (výběžek Západních Karpat), které svou současnou podobu získaly v třetihorách. Hranici mezi oběma horskými systémy tvoří pásmo úvalů.

Významným bodem České republiky je také vrchol Králický Sněžník (výška 1 432 metrů nad mořem), který je rozvodním uzlem oddělujícím povodí Severního, Baltského a Černého moře. Hlavními říčními osami jsou pak

<sup>2</sup> <http://www.jiznicechy.cz/index.php?art=doprava>

v Čechách řeky Labe (370 kilometrů) a Vltava (433 kilometrů), na Moravě jsou jimi řeky Morava (246 kilometrů) a Dyje (306 kilometrů) a hlavními říčními toky ve Slezsku jsou Odra (135 kilometrů) a Opava (131 kilometrů).

Počet obyvatel České republiky je asi 10 211 455, je tedy 12. nejlidnatější zemí Evropy a s hustotou obyvatel 129 na 1 kilometr čtvereční obsazuje 13. místo v Evropě. Přirozený přírůstek obyvatelstva je od roku 1994 záporný, ale celkový přírůstek obyvatelstva se pohybuje okolo nuly. Tento stav je dán silící imigrací ze zahraničí a také stále se prodlužujícím věkem dožití.

3

Vývoj populace v Českých zemích (ČSÚ, Praha)					
Rok	Celkem	Změna	Rok	Celkem	Změna
1857	7 016 531	-	1950	8 896 133	-16,7 %
1869	7 617 230	+8,6 %	1961	9 571 531	+7,6 %
1880	8 222 013	+7,9 %	1970	9 807 697	+2,5 %
1890	8 665 421	+5,4 %	1980	10 291 927	+4,9 %
1900	9 372 214	+8,2 %	1991	10 302 215	+0,1 %
1910	10 078 637	+7,5 %	2001	10 230 060	-0,7 %
1921	10 009 587	-0,7 %	2007	10 381 130	+0,6 %
1930	10 674 386	+6,6 %			

Většina české populace žije ve městech (asi 71 %), hlásí se k české národnosti (90,4 %) a hovoří česky. Dalšími etnickými skupinami žijícími na území České republiky jsou Poláci, Němci, Romové, Maďaři, Ukrajinci a Slováci, kteří v současné době tvoří asi 2 % obyvatelstva.

<sup>4</sup>„Podle posledního sčítání lidu z roku 2001 je většina populace (59 %) bez vyznání. Nejpočetnější církev je římskokatolická (26,8 %), následují Českobratrská církev evangelická (1,15 %) a Církev československá husitská (0,97 %). Počet vyznavačů judaismu či islámu je nepatrný.“

<sup>3</sup> <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesko>, s. 11.

<sup>4</sup> <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesko>, s. 10.

<sup>5</sup> „Od 1. ledna 2000 platí v České republice nové územní uspořádání a stávající okresy jsou seskupeny do 14 krajů včetně Hlavního města Prahy, jako samostatného kraje. Na konci roku 2002 byla ukončena činnost okresních úřadů a významná část jejich kompetencí byla přenesena na 205 obcí s rozšířenou působností, které zahájily činnost od 1. ledna 2003.“

### Česká republika rozčleněná do 14 krajů

6



Základ ekonomiky České republiky tvoří průmysl - strojírenský, elektrotechnický, chemický, potravinářský, hutnický a textilní. Další nedílnou součástí jsou však i služby a zemědělství.

Zemědělská výroba dokáže téměř uspokojit domácí poptávku. Z pěstovaných plodin jsou nejvýznamnější zastoupeny obiloviny (pšenice, ječmen, kukuřice), brambory, cukrová řepa, len, řepka olejka a také zelenina. Významné je i pěstování chmele, vinohradnictví a sadařství. Živočišná výroba je zastoupena

<sup>5</sup> [http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/o/10n1-04-\\_2004-uzemi\\_a\\_podnebi\\_\\_\\_metodik](http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/o/10n1-04-_2004-uzemi_a_podnebi___metodik)

<sup>6</sup> <http://old.mmr.cz/index.php?show=001026037014000008001>

chovem skotu, prasat a drůbeže. Velmi známý a významný je chov kaprů a dalších sladkovodních ryb a včelařství.

Základem české energetiky jsou uhelné a jaderné elektrárny (Temelín a Dukovany). K surovinám těženým v České republice patří černé a hnědé uhlí, kaolín a stavební hmoty, uran a v zanedbatelné míře také ropa a zemní plyn. Nejdynamičtěji se rozvíjejícím odvětvím je stavebnictví a významným artiklem zahraničního exportu je automobilový průmysl.

<sup>7</sup> „Dostupnost a šíři služeb se v České republice již podařilo víceméně vyrovnat se standardy Evropské unie. Jedná se nejen o služby podporující turistický ruch, ale také o služby určené pro podnikatele nebo studenty. Rychle se rozvinul nejen trh se službami telekomunikačními, ale také bankovními, ubytovacími a stravovacími. Zdravá konkurence navíc tlačí ceny dolů a rapidně zvyšuje kvalitu, čímž láká další uživatele k jejich využívání.“

Jedním ze spolehlivých ukazatelů výkonnosti ekonomiky daného státu je hrubý domácí produkt (HDP), který umožňuje nejen účinně srovnávat ekonomický vývoj daného státu nebo oblasti v časovém úseku, ale i srovnání mezinárodní. Do hodnoty hrubého domácího produktu se promítá domácí výroba i sektor služeb, vývoz a dovoz, spotřeba obyvatelstva a veřejné výdaje.

<sup>8</sup> „Obecně lze konstatovat, že v České republice došlo ke snížení podílu zemědělství a průmyslu na tvorbě hrubého domácího produktu ve prospěch podílu sektoru služeb. Obdobný proces proběhl bez výjimky i na úrovni krajů, avšak s rozdílnou intenzitou. Jedním ze základních souhrnných ukazatelů hospodářské úrovně daného území je výše hrubého domácího produktu na obyvatele.“

Vývoj HDP České republiky byl v průběhu posledních let velmi uspokojivý a tento trend nadále pokračuje. Česká ekonomika roste nepřetržitě od roku 1999, přičemž od 2. čtvrtletí 2005 nekleslo její růstové tempo pod 6 %. Za 1. - 3. čtvrtletí 2007 se výkon ekonomiky zvýšil o 6,3 % s tím, že na straně tvorby zdrojů byl nejsilněji podporován zpracovatelským průmyslem a na straně užití zejména výdaji domácností na konečnou spotřebu.“

Za zvyšujícím se růstem české ekonomiky stojí v posledních obdobích především vysoká produkce v automobilovém průmyslu, elektronickém a

---

<sup>7</sup> <http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/vseobecne-informace/hospodarstvi-rust-a-potencial/sluzby>

<sup>8</sup> <http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/vseobecne-informace/hruby-domaci-produkt/>

počítačovém průmyslu. Kromě těchto odvětví je významný i rozvoj v dalších průmyslových odvětvích, jako je gumárenský a plastikářský průmysl, energetické strojírenství a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků.

9

### Hrubý domácí produkt ve 3. čtvrtletí 2007

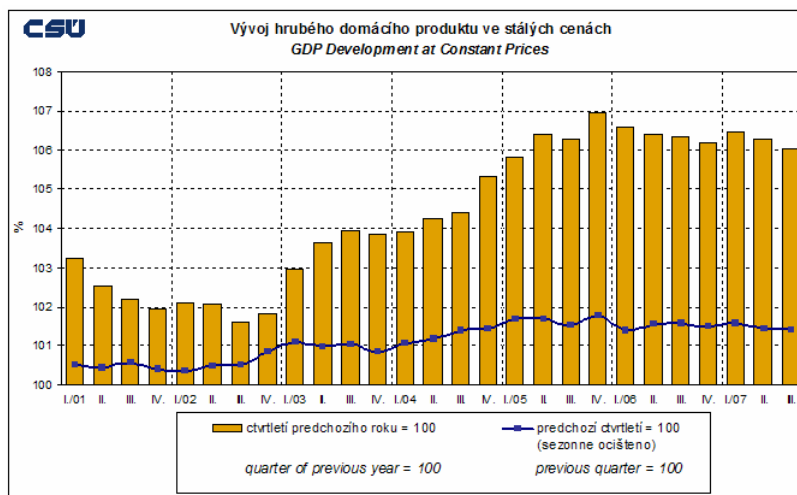
3. čtvrtletí 2007		běžné ceny		průměrné ceny roku 2006		
		v mil. Kč	index v % ke stejnému čtvrtletí předchozího roku	v mil. Kč	index v % ke stejnému čtvrtletí předchozího roku	index v % k předchozímu čtvrtletí, sezonně očištěno
<b>Hrubý domácí produkt celkem</b>		<b>900 022</b>	<b>109,5</b>	<b>867 589</b>	<b>106,0</b>	<b>101,4</b>
Zdroje	Zemědělství, lesnictví, rybolov	35 753	122,2	28 846	98,8	99,3
	Průmysl	245 606	110,1	233 225	104,8	101,7
	z toho: zpracovatelský průmysl	218 203	112,4	210 734	109,8	105,7
	Stavebnictví	58 741	108,5	54 245	100,3	101,4
	Obchod, pohostinství, doprava	200 277	105,0	203 112	106,3	100,1
	Peněžnictví, komerční služby	137 181	115,5	132 094	112,7	103,5
	Ostatní služby	131 086	107,1	127 088	103,0	101,0
	Daně minus dotace	91 378	109,7	88 979	108,8	101,4
<b>Výdaje na konečnou spotřebu celkem</b>		<b>609 666</b>	<b>106,8</b>	<b>589 762</b>	<b>103,7</b>	<b>100,4</b>
v tom: domácností		432 373	108,3	418 194	105,6	100,5
vládních institucí		171 206	103,2	165 771	99,6	100,0
neziskových institucí		6 087	108,0	5 797	102,0	100,4
<b>Tvorba hrubého kapitálu</b>		<b>257 900</b>	<b>111,5</b>	<b>251 983</b>	<b>109,4</b>	<b>110,5</b>
v tom: fixního kapitálu		219 581	107,8	214 737	105,7	100,9
změna zásob		37 557	x	36 452	x	x
čisté pořízení ceností		762	106,6	794	111,5	100,4
<b>Bilance zahraničního obchodu</b>		<b>32 456</b>	<b>x</b>	<b>25 844</b>	<b>x</b>	<b>x</b>
v tom: vývoz celkem		689 282	115,8	679 736	114,8	103,6
- zboží		600 306	116,2	591 831	115,2	103,6
- služby		88 976	113,0	87 905	111,9	103,5
dovoz celkem		656 826	114,1	653 892	114,2	106,0
- zboží		581 351	114,6	578 628	114,7	106,4
- služby		75 475	110,6	75 264	110,2	103,0

Česká republika je od svého vstupu do Evropské unie v dobré hospodářské kondici, o čemž svědčí nejen růst hrubého domácího produktu, ale i stále se snižující hodnoty nezaměstnanosti. Samozřejmě ne všechny kraje České republiky mají nezaměstnanost stejně nízkou. Nezaměstnanost je těsně propojena s hospodářstvím a dalo by se i říci, že je reakcí na něj. Trh práce a jeho analýzu má ve své kompetenci Ministerstvo práce a sociálních věcí. Z jeho zjištění pak vyplývá informace, že z celkového počtu skoro 400 000 nezaměstnaných tvoří největší podíl pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

<sup>9</sup> <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/chdp12070707.xls>



*Meziroční vývoj hrubého domácího produktu  
ve stálých cenách*

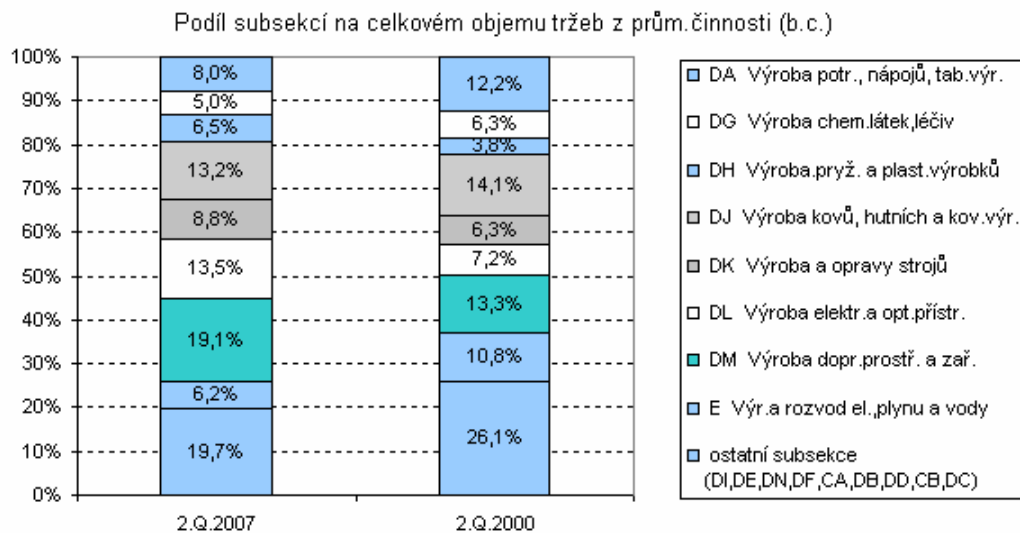


<sup>11</sup> „V oblasti dolů a lomů, v průmyslu nebo stavebnictví je bez práce bezmála 47 tisíc osob, v oblasti prodeje a služeb něco přes 40 tisíc nezaměstnaných. Poptávka v první oblasti odpovídá asi 29 %, ve druhé 10 % nabízené volné pracovní síly.

Vůbec největší disproporcí je možno najít v oblasti administrativních pracovníků (mimo oblasti služeb a obchodu). V tomto segmentu převyšuje počet nezaměstnaných (25 tisíc) volná pracovní místa (2 913) bezmála desetkrát. Dodrží-li nová vláda slib a zeštíhlí státní aparát o další čtyři desítky tisíc úředníků, bude diference v této oblasti ještě propastnější.“

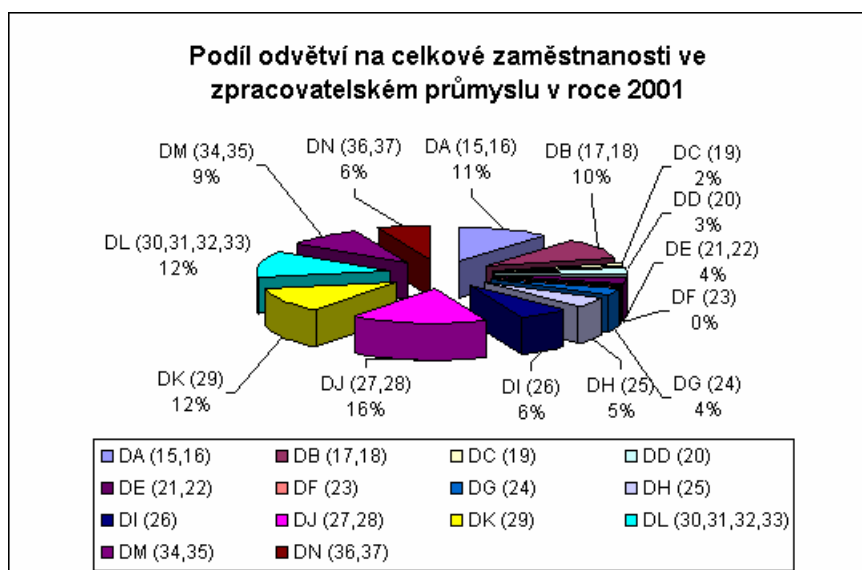
<sup>10</sup> <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/ghdp12070707.xls>

<sup>11</sup> <http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jl-nezamestnanost07>



Pracovních možností a nabídek mají samozřejmě nejvíce lidé s odpovídajícím vzděláním a kvalifikací. Nejvyšší je poptávka po vědeckých pracovnících a odbornících, která mnohonásobně převyšuje nabídku, ale i poptávka po kvalifikovaných dělnických profesích není na českém trhu práce zcela uspokojena.

<sup>12</sup><http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/oborove-statistiky/prumysl-2ctvrtleti-2007/1000452/45487>



*Vysvětlivky ke zkratkám obsaženým v grafu:*

DA - Průmysl potravin, nápojů a pochutin	DH - Gumářský a plastikářský průmysl
DB - Textilní a oděvní průmysl	DI - Průmysl skla, keramiky a stavebních hmot
DC - Kožedělný průmysl	DJ - Kovodělný prům., hutn. žel. a nežel. kovů
DD - Dřevozpracující průmysl	DK - Všeobecné strojírenství
DE - Papírenský a polygrafický průmysl	DL - Elektrotechnický průmysl
DF - Koksárenství a zpracování ropy	DM- Dopravní strojírenství
DG - Chemický a farmaceutický průmysl	DN - Ostatní zpracovatelský průmysl

<sup>14</sup> „Podíváme-li se na obecnou míru nezaměstnanosti (vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle v procentech v České republice od roku

<sup>13</sup> <http://www.strukturalni-fondy.cz/opp/2-2-postaveni-prumyslu-v-cr>

<sup>14</sup> <http://www.finance.cz/zpravy/finance/106299-nezamestnanost-v-cr-klesa/>

1993, jak ji na svých stránkách uvádí ČSÚ, zjistíme, že v loňském roce míra nezaměstnanosti oproti předchozím roků, relativně velmi poklesla a to na 7,1 %. Zatímco vývoj obecné míry nezaměstnanosti má v posledních letech spíše klesající tendenci, tak co se týče míry dlouhodobé nezaměstnanosti (vyjadřuje podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob, tj. 12 měsíců a déle, na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob ve věkové skupině 15 - 64 let v procentech), tak ta se spíše zvyšuje. To tedy znamená, že přibývá lidí, kteří jsou bez práce déle než rok.“

15



Pokud se jedná o porovnání míry nezaměstnanosti České republiky s dalšími státy Evropské unie, i zde je míra nezaměstnanosti pod celkovou úrovní států evropské sedmadvacítky. Nejvyšší nezaměstnanost z členských států má Polsko (13,8 %) a Slovensko (13,4 %). Zde se nezaměstnanost pohybuje stále ve dvouciferných číslech. Opačný trend, tj. nejnižší nezaměstnanost vykazovalo v minulém roce Norsko (3,5 %), Dánsko (3,9 %) a Nizozemsko (3,9 %).

<sup>16</sup>Velmi podstatné je také srovnání nezaměstnanosti podle pohlaví. V roce 2006 dosáhla celková nezaměstnanost Evropské unie 7,9 %, v České republice

<sup>15</sup> <http://www.finance.cz/zpravy/finance/106299-nezamestnanost-v-cr-klesa/>

<sup>16</sup> <http://www.finance.cz/zpravy/finance/106299-nezamestnanost-v-cr-klesa/>

7,1 %. Pokud porovnáme nezaměstnanosti u žen a u mužů, u žen je vyšší. V České republice tak míra nezaměstnanosti žen v loňském roce dosáhla 8,8 %, což je stejná hodnota jako pro EU 27. Pokud bychom se podívali na nezaměstnanost mužů, tak v EU 27 dosahuje hodnoty 7,2 %, v ČR 5,8 %. Z těchto informací je zřejmé, že nezaměstnanost žen je podstatně vyšší než nezaměstnanost mužů.

<sup>17</sup> *Vývoj nezaměstnanosti vybraných zemí  
v letech 2000 - 2006 v procentech*

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
EU 27	8,6	8,4	8,8	9,0	9,0	8,7	7,9
Česká republika	8,7	8,0	7,3	7,8	8,3	7,9	7,1
Německo	7,2	7,4	8,2	9,0	9,5	9,5	8,4
Spanělsko	11,1	10,3	11,1	11,1	10,6	9,2	8,6
Francie	9,1	8,4	8,7	9,4	9,6	9,7	9,4
Itálie	10,1	9,1	8,6	8,4	8,0	7,7	6,8
Maďarsko	6,4	5,7	5,8	5,9	6,1	7,2	7,5
Rakousko	3,6	3,6	4,2	4,3	4,8	5,2	4,8
Polsko	16,1	18,2	19,9	19,6	19,0	17,7	13,8
Slovensko	18,8	19,3	18,7	17,6	18,2	16,3	13,4
Finsko	9,8	9,1	9,1	9,0	8,8	8,4	7,7
Švédsko	5,6	4,9	4,9	5,6	6,3	7,4	7,0
Velká Británie	5,3	5,0	5,1	4,9	4,7	4,8	5,3
Norsko	3,4	3,6	3,9	4,5	4,4	4,6	3,5
USA	4,0	4,8	5,8	6,0	5,5	5,1	4,6
Japonsko	4,7	5,0	5,4	5,3	4,7	4,4	4,1

## I.2 Demografická struktura Jihočeského kraje

<sup>18</sup> Jihočeský kraj je především zemědělskou oblastí s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Až v průběhu minulého století se zde rozvinul průmysl se zaměřením na zpracovatelské činnosti.

<sup>17</sup> <http://www.finance.cz/zpravy/finance/106299-nezamestnanost-v-cr-klesa/>

Geograficky pak představuje poměrně uzavřený celek, jehož jádro tvoří jihočeská kotlina. Na jihozápadě je obklopena Šumavou, na severozápadě výběžky Brd, na severu Středočeskou žulovou vrchovinou, na východě Českomoravskou vrchovinou a na jihovýchodě Novohradskými horami. V jihočeské kotlině se rozkládají dvě pánve, a to Českobudějovická a Třeboňská.

Podstatnou část hranice kraje tvoří státní hranice s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo (v celkové délce 323 kilometrů), dále sousedí s kraji Plzeňským a Středočeským, krajem Vysočina a Jihomoravským krajem. Příhraniční charakter kraje poskytuje možnosti efektivní tzv. přeshraniční spolupráce ve výrobní oblasti i v oblasti služeb spolu s rozvojem cestovního ruchu, kde je využívána celková atraktivita kraje s více nedotčenou přírodou a množstvím kulturních památek.

Rozloha kraje představuje 10 057 kilometrů čtverečních, což je 12,8 % rozlohy celé České republiky. Z tohoto území zaujímají třetinu lesy a 4 % pokrývají vodní plochy. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 - 600 metrů, s čímž souvisejí poněkud drsnější klimatické podmínky. Nejvyšším bodem na území Jihočeského kraje je šumavský vrchol Plechý (1 378 metrů nad mořem), naopak nejnižším místem (330 metrů nad mořem) hladina Orlické přehradě v okrese Písek.

Území kraje náleží do povodí horní a střední Vltavy s přítoky Otavou, Lužnicí, Malší, Blanící a mnohými dalšími. V minulosti zde bylo vybudováno více než 7 000 rybníků, jejichž celková výměra dnes představuje více než 30 tisíc hektarů. Největšími z nich jsou rybníky Rožmberk s rozlohou 490 hektarů, Bezdrev se 450 hektary a Horusický rybník se 415 hektary, které jsou zároveň největšími rybníky v České republice. Kromě toho byla na území kraje vybudována velká vodní díla Lipno (největší vodní plocha v České republice 4 870 hektarů), Orlick s rozsáhlými rekreačními oblastmi a Římov, který zásobuje pitnou vodou značnou část kraje. V souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín byla vybudována vodní nádrž Hněvkovice.

Jihočeský kraj není územím bohatým na suroviny a nejsou zde téměř žádné zdroje klasických energetických surovin. Významným přírodním

---

<sup>18</sup> Sčítání lidu, domů a bytů 2001, Jihočeský kraj. ČSÚ, Krajská reprezentace České Budějovice 2003.

bohatstvím jsou však rozsáhlé lesy, zejména na Šumavě a v Novohradských horách. Jedná se především o lesy jehličnaté - smrkové a borové. Největší surovinové bohatství tvoří ložiska písků a šterkopísků, cihlářské hlíny, kameniva a sklářských písků. Z ostatních zdrojů je nejvýznamnější rašelina a v některých lokalitách také vápenec, křemelina a grafit.

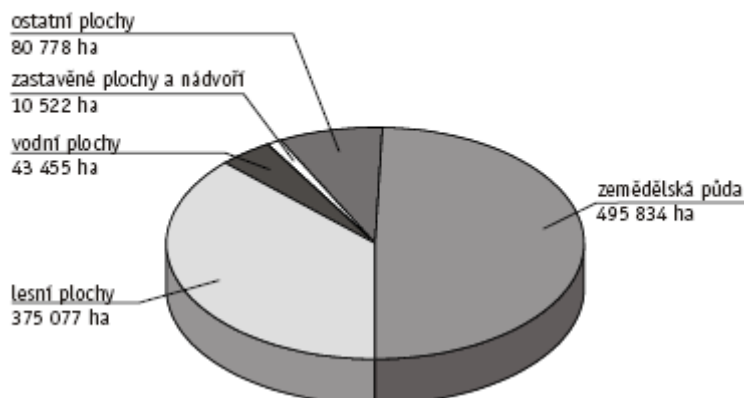
Životní prostředí kraje lze v rámci České republiky charakterizovat jako méně poškozené. I když se zatížení emisemi postupně snižuje, je zde řada zdrojů znečištění, hlavně v zemědělství a průmyslu. Lesní porosty jsou ze čtyř pětín hodnoceny jako bez poškození, zbývající část jako mírně poškozené. Příznivým jevem je poměrně čisté ovzduší, jedno z nejčistších v celé republice.

Území kraje mělo vždy spíše rekreační charakter než charakter průmyslově vyspělé oblasti. Snaha o zachování přírodního prostředí se odrazila ve zřízení Národního parku Šumava (rozloha 685 kilometrů čtverečních, z toho 340 kilometrů čtverečních náleží do Jihočeského kraje), chráněných krajinných oblastí Šumava (rozloha 945 kilometrů čtverečních, z toho 728 kilometrů čtverečních se rozkládá na území Jihočeského kraje), Třeboňsko (700 kilometrů čtverečních) a Blanský les (212 kilometrů čtverečních). V kraji se nachází 297 maloplošných chráněných území a celá řada chráněných přírodních výtvarů.

Městskými památkovými rezervacemi jsou historická centra měst České Budějovice, Český Krumlov (zařazeno mezi památky UNESCO), Jindřichův Hradec, Třeboň, Slavonice, Prachatice a Tábor. Kromě toho je v kraji celá řada historických pamětihodností, jako jsou zámky v Hluboké nad Vltavou, Českém Krumlově, Blatné, Červené Lhotě, hrady Zvíkov, Orlík. Významná je též lidová architektura, především tzv. „selské baroko“. Mezi nejznámější památky tohoto druhu patří náves v Holašovicích (okres České Budějovice), která byla v roce 1998 také zařazena mezi památky chráněné UNESCO.

**Celková výměra: 1 005 666 ha**

**Rozloha a struktura půdního fondu k 31.12.2002**



### I.2.1 Charakteristika obyvatelstva Jihočeského kraje

<sup>20</sup>V Jihočeském kraji bylo k 1. 1. 2003 zřízeno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem.

Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Koncem roku 2004 v kraji žilo více než 625,7 tisíc obyvatel, tedy 62 obyvatel na 1 kilometr čtvereční. Z jeho 7 okresů má největší hustotu obyvatelstva okres České Budějovice, kde žije zhruba čtvrtina obyvatel kraje. Je to dáno především soustředěním obyvatelstva do samotného města České Budějovice, v němž bydlí téměř 95 000 osob. Dalšími velkými městy jsou Tábor (36,0 tisíc obyvatel), Písek (29,8 tisíc obyvatel), Strakonice (23,3 tisíc obyvatel) a Jindřichův Hradec (22,7 tisíc obyvatel). V těchto pěti městech žije třetina Jihočeů. Naproti tomu nejmenší obce do 200 obyvatel představují 39,0 % z celkového počtu obcí, ale žije v nich pouze 4,3 % celkového počtu obyvatel kraje. Celkem je v kraji v současné době 623 samosprávných obcí (z nichž 45 z nich má statut města) s

<sup>19</sup> *Fakta a čísla, Jihočeský kraj*. Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 3.

zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

<sup>20</sup> Viz Přílohy, mapa č. 1, s. 95.

Viz Přílohy, mapa č. 2, s. 96.



téměř 2 tisíci částmi obcí. Podíl městského obyvatelstva dosáhl k 31. 12. 2004 celkem 63,9 %.

21

### Města a městyse v Jihočeském kraji



Obyvatelstvo kraje má proti republikovému průměru poněkud mladší věkovou strukturu (průměrný věk je 39,5 roku). Dlouhodobě nižší je zde rovněž úmrtnost (10,3 úmrtí na 1 000 obyvatel) a naopak vyšší porodnost (9,5 živě narozených na 1 000 obyvatel). Od demografické struktury kraje se výrazněji odlišuje pohraniční okres Český Krumlov s pestřejším národnostním složením. Je zde mladší věková struktura, nejvyšší hodnoty porodnosti, relativně nízká úmrtnost. V posledních letech trvale ubývá obyvatel okresu Tábor. Tento úbytek je také zapříčiněn rušením vojenských útvarů v důsledku profesionalizace armády. Naopak růst trvale zaznamenávají pouze okresy České Budějovice a Český

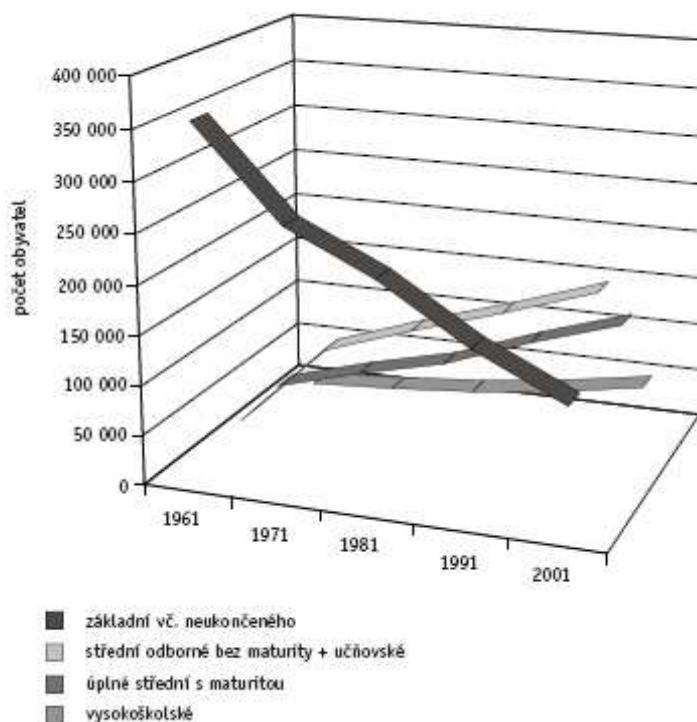
<sup>21</sup> [http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/9A0021078D/\\$File/13-311207m2.jpg](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/9A0021078D/$File/13-311207m2.jpg)

Krumlov. Problémem však jsou také venkovské oblasti, v nichž došlo k omezení nebo ukončení ekonomických aktivit a jsou dopravně obtížně dostupné. Zde dochází k postupnému vylidňování.

Podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001 dosáhl podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu osob patnáctiletých a starších 7,8 % (v roce 1991 to bylo 6,3 %) a podíl osob s úplným středním vzděláním (včetně vyššího) 28,4 % (v roce 1991 to bylo 23,2 %). Vyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním mají v České republice pouze v hlavním městě Praze, Jihomoravském a Olomouckém kraji. Vyšší podíly osob s úplným středním vzděláním pak byly zaznamenány jen v hlavním městě Praze a Královéhradeckém kraji. Jako věřící se při sčítání lidu označilo 34,7 % obyvatel, což je mírně nad republikovým průměrem.

22

Vývoj vzdělání obyvatelstva Jihočeského kraje\*



<sup>22</sup> *Fakta a čísla, Jihočeský kraj*. Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 6.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

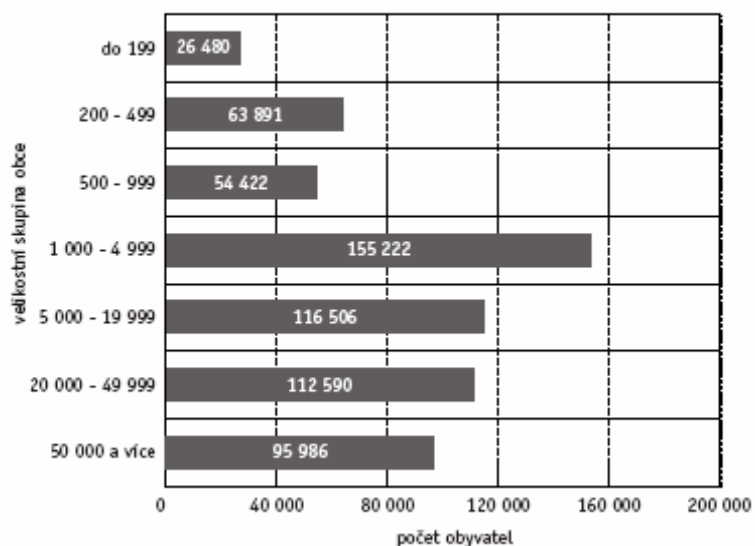
## Města a obce Jihočeského kraje

Vybrané údaje podle správních obvodů obcí  
s rozšířenou působností - k 31. 12. 2002<sup>23)</sup>

	Počet obcí	Výměra (ha)	Počet obyvatel
<b>Celkem</b>	<b>623</b>	<b>1 005 666</b>	<b>625 097</b>
<i>v tom správní obvody</i>			
Blatná	26	27 878	13 641
České Budějovice	79	92 358	147 798
Český Krumlov	31	113 027	40 793
Dačice	23	47 189	20 224
Jindřichův Hradec	58	93 324	47 252
Kaplice	15	48 474	19 024
Milevsko	26	38 510	19 146
Písek	49	74 169	51 025
Prachatice	44	83 966	33 715
Soběslav	31	32 381	22 025
Strakonice	69	57 408	44 845
Tábor	79	100 215	80 504
Trhové Sviny	16	45 205	17 342
Třeboň	25	53 862	25 370
Týn nad Vltavou	14	26 242	13 688
Vímperk	21	53 537	17 695
Vodňany	17	17 921	11 010

<sup>23)</sup> Správní struktura platná od 1.1.2003

### Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel k 31.12.2002

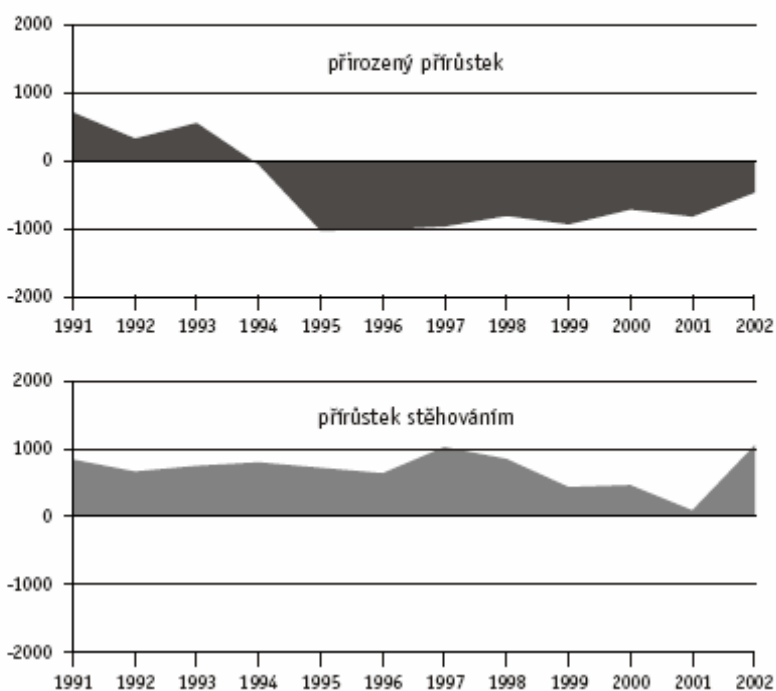


<sup>23)</sup> Fakta a čísla, Jihočeský kraj. Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 4.

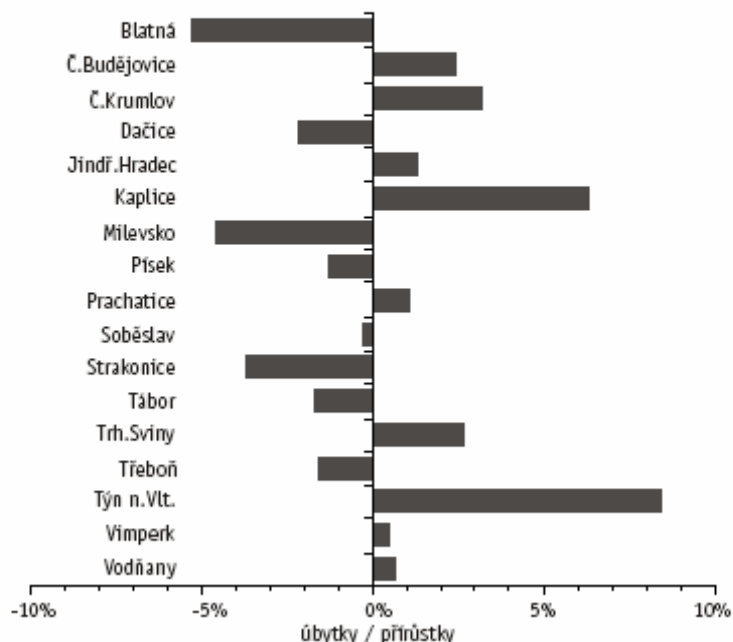
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

## Obyvatelstvo

### Vývoj přírůstků počtu obyvatel 1991 - 2002

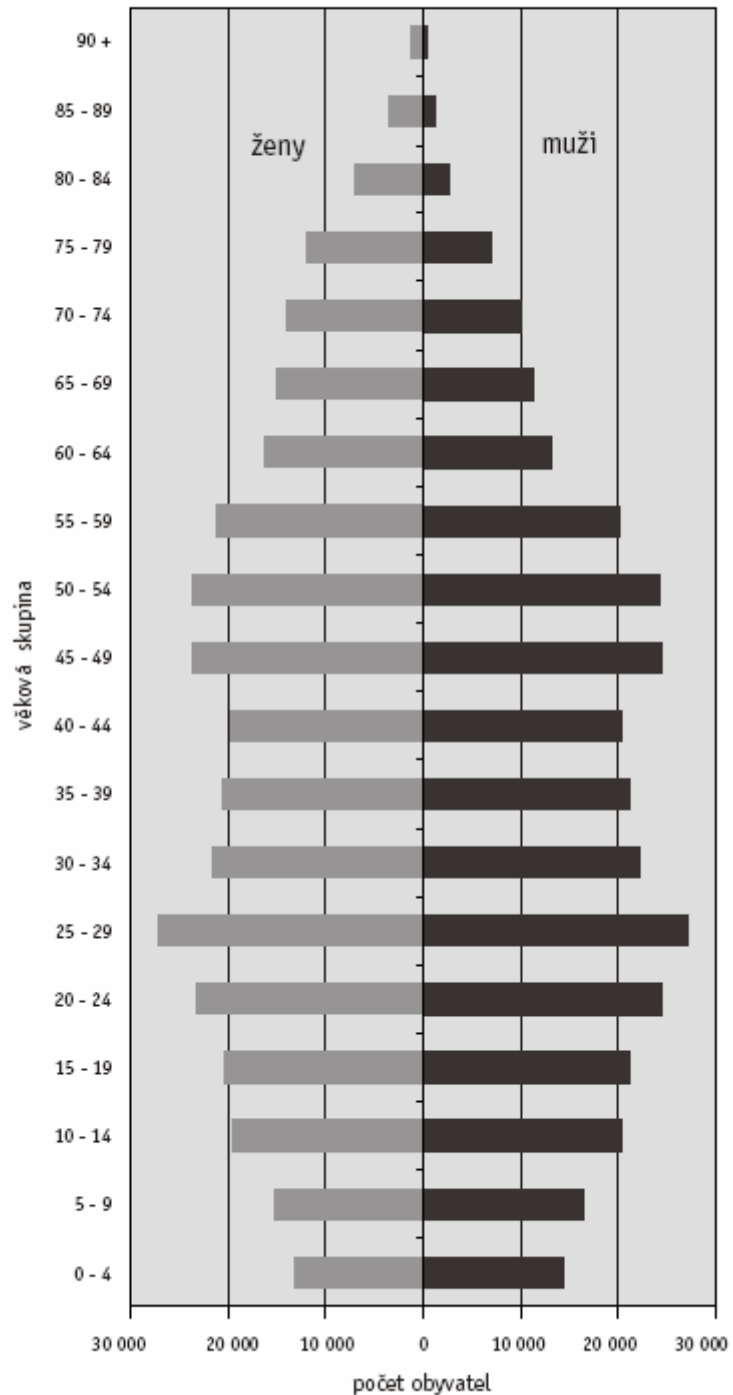


### Změny počtu obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností - porovnání 1991 a 2002



<sup>24</sup> *Fakta a čísla, Jihočeský kraj.* Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 5.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

## Věková struktura obyvatelstva Jihočeského kraje k 31.12.2002



<sup>25</sup> *Fakta a čísla, Jihočeský kraj.* Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 7.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

## II. KVALITA LIDSKÝCH ZDROJŮ

Lidské zdroje jsou jedním z hlavních pilířů ekonomik všech zemí světa. Síla jednotlivých národních hospodářství se může poměřovat i prostřednictvím kvality jejich lidských zdrojů.<sup>26</sup> „Lidské zdroje jsou hodnoceny prostřednictvím ukazatelů charakterizujících čtyři oblasti: kvalifikace a dovednosti obyvatelstva, účast na vzdělávání, výdaje na vzdělávání a lidské zdroje pro rozvoj technologií.“

Kvalifikace a dovednosti obyvatelstva zahrnují nejvyšší dosažené stupně vzdělání obyvatelstva ve věku 25 - 64 let, kvalitu terciárního vzdělání a flexibilitu populace. Účast na vzdělávání zaměřuje pozornost na podíl osob na terciárním vzdělávání pro které je tento stupeň typický, na vzdělávání osob ve věku 25 – 64 let a vzdělávání zaměstnanců. Výdaji na vzdělání se rozumí veřejné výdaje na vzdělání, soukromé výdaje na vzdělávací instituce a celkové výdaje na vzdělávací instituce v rámci jednotlivých úrovní vzdělání na jedince. Lidské zdroje pro rozvoj technologií představují počet absolventů technických a přírodovědných oborů na 1000 obyvatel ve věku 20 – 29 let a podíl odborníků a technických pracovníků na celkové zaměstnanosti v procentech.

Kvalitu lidského zdroje tedy můžeme zjednodušeně charakterizovat stupněm dosaženého vzdělání, flexibilitou, mobilitou, adaptabilitou a ochotou se učit.

Stejně, jako se liší jednotlivé země a kultury, tak se od sebe samozřejmě odlišují i struktury vzdělávacích systémů. Proto je velmi důležité vytvořit rámec pro sběr a vykazování údajů o vzdělávacích programech s podobnou úrovní vzdělávacího obsahu. To je nezbytným předpokladem pro vytváření mezinárodně porovnatelných vzdělávacích statistik a ukazatelů. V roce 1997 byla generální konferencí UNESCO - Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu - přijata přepracovaná mezinárodní norma pro klasifikaci vzdělávání – International Standard Classification of Education – ISCED 1997.

Tento mnohostranný rámec může velmi zlepšit porovnatelnost vzdělávacích statistik, protože data v něm shromážděná umožní porovnávat vzdělávací programy s podobnou úrovní vzdělávacího obsahu a lépe promítat

---

<sup>26</sup> [http://www.park.cz/bariery\\_rustu\\_konkurenceschopnosti\\_cr\\_iii](http://www.park.cz/bariery_rustu_konkurenceschopnosti_cr_iii)

složité vzdělávací cesty do ukazatelů OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

<sup>27</sup> „Struktura vzdělávacích a učebních systémů se za posledních 25 let dramaticky změnila. Rostoucí složitost vzdělávacích systémů, která často odráží větší možnost volby mezi typy programů i mezi způsoby absolvování studia, přinesla nové překážky mezinárodní srovnatelnosti vzdělávacích statistik. Objevily se nové formy vzdělávání a hranice, které tradičně oddělovaly různé typy vzdělávacích programů, se setřely. Mnohé z těchto změn už se nemohly odpovídajícím způsobem odrazit v údajích shromažďovaných podle původní Mezinárodní normy pro klasifikaci vzdělávání (International Standard Classification of Education – ISCED), která byla poprvé zavedena v polovině 70. let. Tyto strukturální změny národních vzdělávacích systémů zvyšovaly potřebu přepracovat ISCED – klasifikační systém sloužící jako podklad pro promítání údajů z jednotlivých zemí do mezinárodních ukazatelů vzdělávacích systémů orientovaných na politické cíle.

Účelem ISCED je poskytovat integrovaný a konsistentní statistický rámec pro sběr a vykazování mezinárodně srovnatelných vzdělávacích statistik. Působnost ISCED-97 se vztahuje na všechny organizované a trvalé učební příležitosti pro děti, mládež a dospělé, včetně osob se speciálními vzdělávacími potřebami, bez ohledu na to, které instituce nebo organizace je poskytují nebo v jaké formě jsou poskytovány.“

Definovat koncept úrovní a stanovit mezinárodně srovnatelný soubor kategorií pro úrovně vzdělávání v jednotlivých zemích není samozřejmě jednoduchá úloha, protože předpokládá ohodnotit vzdělávací činnosti ve velmi rozdílných vzdělávacích systémech mezinárodně srovnatelným způsobem.

Podmínkou pro zlepšení srovnatelnosti vzdělávacích statistik bylo najít mezinárodní konsensus o hlediscích, která se mají používat k popisu a klasifikaci národních vzdělávacích programů, i o statistické formulaci těchto hledisek.

V listopadu 1997 byly na Generální konferenci UNESCO v Paříži schváleny změny týkající se úrovně vzdělávání i oborů vzdělávání. Klasifikace kmenových oborů vzdělávání byla vypracována tak, aby byla snáze převoditelná

---

<sup>27</sup> Klasifikace vzdělávacích programů: Uživatelská příručka pro zavádění ISCED – 1997 v zemích OECD. Praha, Ústav pro informace ve vzdělávání 2003. s. 9.  
zdroj: <http://www.uiv.cz/clanek/102/432>

na mezinárodní standard ISCED 1997, zejména pokud se jedná o úroveň vzdělávání.

*Informativní přehled kódového značení úrovně vzdělávání podle ISCED  
1997*

<b>kód</b>	<b>úroveň vzdělání</b>
0	preprimární vzdělávání (bez vzdělání)
1	primární vzdělávání
2	nižší sekundární vzdělávání 2A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání 2B - přípravný stupeň pro pracovní trh 2C - stupeň směřující na pracovní trh
3	vyšší sekundární vzdělávání 3A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání 3B - přípravný stupeň pro pracovní trh 3C - stupeň směřující na pracovní trh
4	postsekundární vzdělávání nižší než terciární 4A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání 4B - prakticky zaměřené studium
5	první stupeň terciárního vzdělávání 5A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání 5B - prakticky zaměřené studium
6	druhý stupeň terciárního vzdělávání

Druhým parametrem, který určuje kritéria pro mezinárodní srovnávání vzdělanosti je tzv. indikátor vzdělávání, který je určen: prostředím, ve kterém vzdělávací systémy fungují (demografické, ekonomické, sociální), náklady a zdroji na vzdělávání a výsledky vzdělávání (podíl nezaměstnanosti, počet absolventů).

## **II.1 Vzdělanostní struktura České republiky v rámci Evropské unie**

Česká školská soustava prodělala od druhé poloviny 19. století zcela odlišný vývoj než většina západoevropských zemí. Po roce 1948 sloužilo školství



výhradně k prosazování politických a ideologických cílů.<sup>28</sup> „Výsledkem čtyřicetileté hospodářské činnosti, která byla závislá nikoliv jen na potřebách československého hospodářství, ale na potřebách a prioritách politiky celého východního bloku, byla v mnoha regionech jednostranně založená hospodářská struktura, deformovaná sociálně – demografická a územně – technická struktura či stav životního prostředí.“

Reformy, které se začaly uskutečňovat po roce 1989, měly především za cíl odstranění a nápravu těchto velmi závažných problémů. Byla nutná celková změna orientace i priorit české ekonomiky a hospodářský posun ze sekundárního sektoru do sektoru terciárního a kvartérního, což znamenalo úpadek a stagnaci některých ekonomických aktivit, především odvětví těžkého průmyslu a těžby uhlí. Školství začalo procházet složitým procesem depolitizace a decentralizace. Bylo také uznáno právo žáka a jeho rodičů na svobodné rozhodnutí pro výběr vzdělávací cesty, což bylo do této doby nemyslitelné.

Na tyto první reformátorské snahy začaly navazovat reformy další, díky kterým získalo české školství schopnost rychleji a flexibilněji reagovat na změny ve společnosti, které se staly charakteristickými pro konec 20. století, a to nejen v České republice, ale v celé Evropě.

Stále se zlepšující vědecké poznatky, které umožňují rychlejší technologické změny, vedou k nástupu tzv. informační společnosti.<sup>29</sup> „Informační společnost se vyznačuje tím, že informace se stává zbožím, tedy předmětem obchodu. Toto „obchodování“, které se děje pomocí informačních a komunikačních technologií, výrazně ovlivňuje ekonomickou situaci dané země, dává vzniknout novým pracovním příležitostem a zkvalitňuje život občanů v této společnosti. Jednou velkou nevýhodou je však poměrně vysoké riziko náhlého zvratu a omezená možnost předpovědět budoucí vývoj. Protože vzdělanost jedince a tedy i celé společnosti je vnímána jako rozhodující faktor hospodářského rozvoje a zdroj politické a sociální stability, měl by být kladen důraz na význam učení i mimo rámec vzdělávací soustavy. Ta bude zajišťovat pouze jakýsi

---

<sup>28</sup> Sukup, R., Vojtěch, J.: *Analýza profesní struktury pracovních sil v České republice z pohledu sféry vzdělávání – 2003*. Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2003. s. 5.

zdroj:

[http://www.nuov.cz/public/File/vzdelavani\\_a\\_trh\\_prace/profesni\\_struktura/profes\\_struktura.pdf](http://www.nuov.cz/public/File/vzdelavani_a_trh_prace/profesni_struktura/profes_struktura.pdf)

<sup>29</sup> <http://www.ceskaskola.cz/Ceskaskola/AR.asp?ARI=1274&CAI=2124>

formalizovaný základ. Takovéto společnosti nejlépe odpovídá koncepce učící se společnosti, která umožní osobní rozvoj všem jejím jedincům v jakémkoliv věku.“

Evropská unie si je vědoma významné role vzdělávání, jakožto rozvoje lidských zdrojů, které tvoří významný potenciál ekonomiky. V žádném případě však členské země nenutí ke striktní harmonizaci předpisů a k dokonalému sjednocování vzdělávacích systémů. Vzdělávací systémy jednotlivých členských zemí jsou respektovány a považovány za součást národní identity a kultury a rozhodují si o nich samy vlády jednotlivých členských států.

<sup>30</sup> „Oblast vzdělávání nepatří do společných politik Evropské unie. Na rozdíl od společné měnové a obchodní politiky má vzdělávací politika statut tzv. doplňující politiky. To znamená, že aktivita EU v této oblasti nezasahuje přímo do národní vzdělávací politiky, ale je omezena na podporu členských států. Orgány EU mohou členským státům pouze udělit doporučení. Podstata úsilí EU ve vzdělávání spočívá v systematické a rozsáhlé finanční podpoře jednotlivých zemí a regionů. Finanční podpora se odehrává na základě společně přijatých cílů a prostřednictvím strukturálních fondů a zakládáním <sup>31</sup>komunitárních programů. Cíle vzdělávací politiky stanovují společně členské země EU a doposud byly vyhlášovány v řadě různých typů dokumentů (např. <sup>32</sup>Bílé knihy).

K naplnění cílů vzdělávací politiky byly již v počátcích existence EU vytvořeny příslušné nástroje. Nejstarším nástrojem je Evropský sociální fond (ESF), hlavní a největší evropský fond pro potřeby lidských zdrojů.“

Hlavním cílem společné vzdělávací politiky České republiky a Evropské unie není v žádném případě přijetí jednoho vzdělávacího systému a jeho důsledné dodržování, ale je to existence několika školských systémů, u nichž bude zajištěna

---

<sup>30</sup> <http://www.europass.cz/index.php?page=eu>

<sup>31</sup> Komunitární programy jsou nástrojem Evropského společenství a byly vytvořeny s cílem podpořit a prohloubit spolupráci při řešení společných problémů mezi členskými státy v různých specifických oblastech přímo souvisejících s politikami Společenství. Tyto programy jsou vždy víceleté a jsou financovány přímo z rozpočtu EU. Představují tak vedle mediálně známějších strukturálních fondů jednu z možností, jak získat finanční prostředky na aktivity v následujících oblastech: vzdělávání, výzkum a inovace, kultura, podnikání, životní prostředí, sociální politika, informační společnost, zdraví, svoboda a bezpečí atd.

zdroj: <http://www.euroskop.cz/45856/clanek/komunitarni-programy-v-cr>

<sup>32</sup> Bílé knihy Komise jsou dokumenty, které obsahují návrhy na činnost Společenství v určité oblasti. Po schválení Radou se z Bílé knihy může stát akční program Unie pro danou oblast. Bílá kniha má pro členské státy EU pouze doporučující povahu, je nezávazným dokumentem.

zdroj: <http://www.euroskop.cz/45099/105964/clanek/zakladni-dokumenty-evropske-unie/bile-knihy/>

průchodnost a jejich absolvování v jedné zemi nebude překážkou pro výkon daného povolání nebo pokračování ve studiu v zemi jiné. Dále je to snaha o zpřístupnění vzdělání všem skupinám bez jakéhokoliv omezení, uznávání diplomů a kvalifikací a v neposlední řadě také posílení výuky cizích jazyků a zapojení se do vzdělávacích programů Evropské unie.

Od počátku 90. let v České republice neustále přibývají studenti na všech typech škol a rozvíjí se taktéž pestrost vzdělávacích možností. Je stále více otevřen prostor pro pomaturitní, vyšší odborné a vysokoškolské studium.

<sup>33</sup>„Očekávaná průměrná střední délka vzdělávání v mezinárodním měřítku v ČR dle údajů OECD za rok 2002 je 16,2 let a v roce 2004 je to již 16,7 let. Ačkoli se v posledním desetiletí prodloužila zhruba o rok a půl a očekává se její další růst, zaostává ČR stále za zeměmi původní patnáctky (EU-15).

Průměrná střední délka vzdělávání je součtem měř účasti na vzdělávání ve všech jednotlivých věkových skupinách, tedy údajů o tom, jaký podíl žáků nebo dospělých se zúčastní vzdělávání. Do výpočtu se podle definice OECD zahrnuje účast ve všech formách formálního vzdělávání. Je nezbytné vedle středního školství rozvíjet i školství vysoké jak univerzitního, tak neuniverzitního směru.

Zásadně se musí změnit na všech typech škol koncept výuky, musí se změnit v rozvíjení schopností žáků aktivně pracovat s informacemi, získávat je, ověřovat, uvažovat o souvislostech a činit z řady protichůdných informací vlastní závěry. K tomu dopomůže i již schválený nový školský zákon a uplatnění nového pojetí kurikula. Rovněž schválením zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání nebudeme již pohlížet na vzdělávání pouze jako na přípravu na zaměstnání. Vzdělávání se stane přípravou na život v informační společnosti a povolání je jen jednou, byť velmi důležitou součástí života.“

<sup>34</sup>„Přes výrazné zvýšení přijímání do terciárního vzdělávání je v ČR, v porovnání se zahraničními údaji, stále malý podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Jako důvod se nabízí odlišná struktura terciárního vzdělávání v ČR, kdy přes zvyšující se podíl přijímaných do bakalářského studia vstupuje přímo na trh práce zatím méně těchto absolventů než v jiných zemích; řada z nich pokračuje okamžitě v navazujícím magisterském studiu. V zahraničí také započítávají do

---

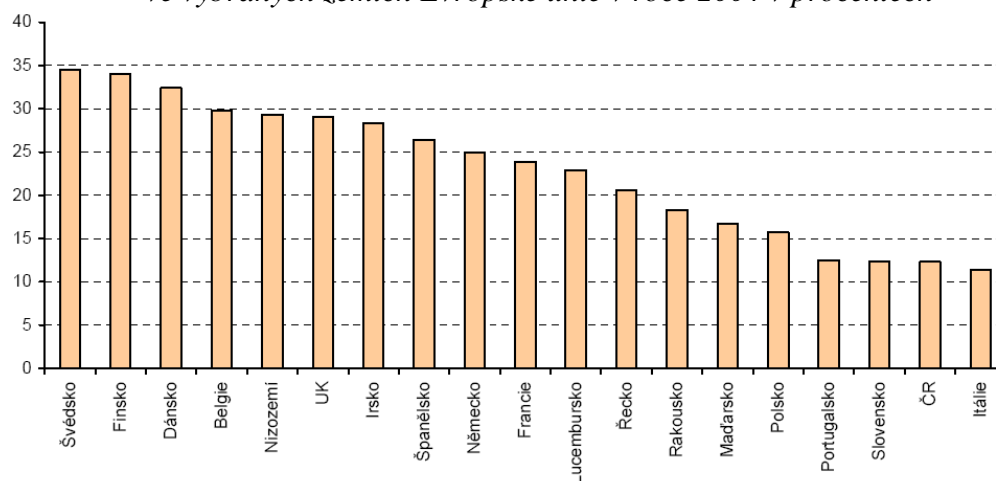
<sup>33</sup> *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji období 2006 – 2009*. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 1.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0)

<sup>34</sup> <http://www.msmt.cz/files/doc/KTIIIIPristupkevzdelavani220205.doc>, s. 51.

vysokoškolského studia i účast v kurzech kratší délky a různé náročnosti, studovaných zejména formou distančního vzdělávání, které u nás nejsou zatím sledovány. Proto je cílem koncepce reformy vysokoškolského studia výrazná diverzifikace studijní nabídky právě v nabídce bakalářských studijních programů, které umožní jak bezprostřední uplatnění v praxi, tak pokračování ve studiu v navazujících magisterských programech.“

V roce 2004 bylo v České republice ve věkové skupině 25 – 64 let 12,3 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním, což ji řadí mezi poslední místa v rámci Evropské unie.

<sup>35</sup> Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním ve věkové skupině 25 – 64 let ve vybraných zemích Evropské unie v roce 2004 v procentech



Velkým handicapem České republiky je financování veřejného školství. <sup>36</sup> „Veřejné výdaje na vzdělávání v ČR jsou v současné době ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi nižší. Např. v Rakousku činí tyto výdaje přes 6 % hrubého domácího produktu, v Dánsku, Švédsku přes 7 %, Estonsku 6 %, v Německu asi 5,5 % HDP, zatímco u nás je to v roce 2004 4,5 % z HDP.“

V dnešní době si nutnost změny v přístupu ke vzdělávání uvědomuje Česká republika stejně, jako ostatní členské země Evropské unie. Společně pracují na hledání dalších vhodných nástrojů pro rozvoj školství, výzkumu, nových technologií, včetně jejich financování.

<sup>35</sup> [http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/D80044CC83/\\$File/110107k33.pdf](http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/D80044CC83/$File/110107k33.pdf), s. 49.

<sup>36</sup> *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009*. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 1. zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0)

## II.2 Charakteristika a vývoj školské soustavy

Česká školská soustava má v naší zemi velmi dlouhou tradici. Model středního školství (gymnázia, střední odborné školy a učiliště), který známe ze současnosti se začal formovat již v 19. století. Školství je úzce spjato s rozvojem české společnosti a ekonomiky. Školy byly vnímány jako silné instituce, které udržováním kvalitativních standardů sloužily rostoucí industrializaci a infrastruktuře.

Jak už bylo řečeno, střední školství mělo tak silnou pozici, že v téměř nezměněné podobě přetrvalo až do dnešních dob. V současnosti se nám tato síla a přílišná zakotvenost tohoto systému ve společnosti může stát slabostí.

<sup>37</sup> „Před rokem 1990 byla nabídka míst na existujících třech typech středních škol striktně regulována. Až téměř do konce 80. let byl víceméně dodržován následující poměr nově přijímaných: 60 % míst na učilištích a 40 % míst na SO a gymnáziích dohromady. Stát dlouhodobě omezoval přístup zejména na všeobecně vzdělávací typ střední školy, gymnázium.“ Gymnázia byla po roce 1948 rušena a jejich celkový počet se snížil asi o 20 %. Školskou reformou z roku 1953 byla pak gymnázia zrušena úplně, nahrazena tzv. jedenáctiletkou a znovu obnovena byla až v roce 1968. Počet studentů tohoto typu škol byl velmi nízký, asi 10 % příslušné věkové skupiny.

Oproti gymnáziím bylo před rokem 1990 velmi prosazováno učňovské školství. Česká republika byla dokonce jednou z prvních zemí Evropy, která umožňovala absolventům učilišť získat maturitu a vystudovat vysokou školu.

Období po roce 1989 bylo ve znamení rozsáhlých reforem, které zasáhly všechny oblasti veřejného života, tedy i školství. Hlavním cílem tehdejší vzdělávací politiky se stala decentralizace školství a sním spojené zrušení monopolu státu na vzdělávání. Byl umožněn vznik soukromých a církevních škol, bylo formulováno právo žáka a jeho rodičů na svobodné rozhodnutí o směru jeho vzdělání a bylo zavedeno nové financování školství, které přerozdělovalo finanční prostředky školám podle počtu jejich žáků, což mělo reflektovat zájem žáků o daný typ škol.

---

<sup>37</sup> [http://ucitelske-listy.ceskaskola.cz/files/soubory/Perspektivy\\_stredniho\\_vzdelavani.pdf](http://ucitelske-listy.ceskaskola.cz/files/soubory/Perspektivy_stredniho_vzdelavani.pdf), s. 17.

Reakcí na komunistické omezování počtu míst na středních školách byl obrovský rozmach a otevírání nových škol. Například počet gymnázií vzrostl téměř o 50 %. Kromě zakládání nových škol došlo i k výraznému rozšiřování maturitního i vysokoškolského studia.

Nejrazantnějšími změnami po „sametové revoluci“ však prošlo učňovské školství.<sup>38</sup> „Stát až do 90. let odpovídal pouze za všeobecné vzdělávání a odborně teoretickou složku (MŠMT určovalo jejich cíle, obsah, strukturu, metody výuky apod.). Za praktickou složku odborné přípravy odpovídaly podniky, resp. sdružení podniků. Učiliště byla většinou organizační součástí oborových ředitelství, která financovala nejen praktickou složku vzdělávání, ale i celý provoz a investice učilišť. Při privatizaci se sdružení podniků rozpadla a většina podniků přešla do rukou nových soukromých vlastníků. Aby se učňovské školství vůbec uchovalo, převzal roli zřizovatele a postupně i jeho financování stát (reprezentovaný střídavě ministerstvy hospodářství a školství). Tehdy vznikl nový fenomén tzv. státních učňů. Původně byl sice zamýšlen jen jako krátkodobé řešení, ale státních učňů (tedy těch, jejichž příprava nebyla financována podniky) přibývalo a podniky – procházející v té době velmi obtížným obdobím restrukturalizace – se postupně začaly spoléhat na stát a dnes již očekávají, že jim přípravu nových pracovníků zajistí. Jen velmi pomalu se znovu zvyšuje podíl soukromých podnikových učilišť (především u podniků se zahraniční účastí).“

V posledních letech je české školství výrazně ovlivněno demografickým poklesem, který má za následek rušení škol a mnohem nižší počet absolventů středních škol. Další komplikací v tomto ohledu bylo i zavedení povinné devítileté školní docházky, kdy v roce 1996 na středních školách vypadl celý jeden ročník.

Pozitivním trendem českého školství je neustále vzrůstající tendence terciárního vzdělávání. Tato situace se ovšem paradoxně ve spojení s již zmiňovanými negativy stává také nepříznivou. Výrazně se tím totiž omezuje podíl absolventů maturitního i nematuritního středního vzdělávání, kteří vstupují přímo na trh práce.

---

<sup>38</sup> [http://ucitelske-listy.ceskaskola.cz/files/soubory/Perspektivy\\_stredniho\\_vzdelavani.pdf](http://ucitelske-listy.ceskaskola.cz/files/soubory/Perspektivy_stredniho_vzdelavani.pdf), s. 17.

## II.2.1 Současná školská soustava

Současná školská soustava České republiky je stanovena zákonem. Upravuje ji Zákon č. 561/2004 Sb. ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, zjednodušeně řečeno tzv. školský zákon.

Zákon nám tedy říká, že vzdělávací soustava je tvořena školami a školskými zařízeními.<sup>39</sup> Mezi druhy škol řadíme mateřské školy, základní školy, střední školy (gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště), konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy a také jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

<sup>40</sup>Školská zařízení pak poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Mezi druhy školských zařízení patří zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování atd.

Nejvyšší stupeň vzdělávání v České republice představuje vysoké školství, které je taktéž upraveno zákonnou normou, konkrétně Zákonem č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, zjednodušeně tzv. zákon o vysokých školách.

Jak už bylo řečeno, nejnižší úroveň současné školské soustavy zaujímají mateřské školy. Neposkytují stupeň vzdělání jako takový, slouží spíše rodinné výchově a mají socializační funkci. Možnost navštěvovat mateřskou školu mají děti od 3 do 6 let (nebo do doby, než dítě zahájí povinnou školní docházku) a docházka je nepovinná. Do systému předškolního vzdělávání lze řadit i přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním, se zdravotním postižením nebo s poruchami učení či chování. Podle § 123, odst. 2 školského zákona se

---

<sup>39</sup> Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, § 7 Vzdělávací soustava, školy a školská zařízení, odst. 3.

zdroj: <http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>

<sup>40</sup> Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, § 7 Vzdělávací soustava, školy a školská zařízení, odst. 4, 5.

zdroj: <http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>

vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy zřizované státem a v přípravné třídě základní školy poskytuje bezúplatně.

Dalším stupněm ve školské soustavě je základní školství. Základní škola by měla svým žákům poskytnout především základní vzdělání potřebné pro další studium a pro praxi. Docházka do základní školy je povinná a trvá 9 let. Obvykle začíná počátkem školního roku, kdy dítě završilo šestý rok věku.

Základní škola má 9 ročníků, které jsou rozděleny na 1. stupeň (pět ročníků) a 2. stupeň (4 ročníky). Nadané děti mají možnost po absolvování 1. stupně pokračovat v povinné školní docházce v osmiletém či šestiletém studijním programu gymnázií nebo v osmiletém oboru tanec na konzervatořích.

Děti se zdravotním postižením mohou být integrovány do běžných tříd nebo navštěvují třídy speciální či speciální školy. Děti s mentálními poruchami jsou zařazovány do zvláštních nebo pomocných škol. Pokud má dítě těžké postižení, může být od školní docházky osvobozeno na určitou dobu nebo osvobozeno úplně.

Další stupeň školství představují školy, které poskytují navazující vzdělání dětem, které ukončí zvláštní školu nebo nedokončí devátou třídu základní školy. Jsou to učiliště a praktické školy. Učiliště poskytují možnost dvouletého nebo tříletého studia zakončeného učňovskou zkouškou. Jsou určena žákům, kteří základní školu ukončili dříve než v 9. třídě nebo 9. třídu nedokončili. Praktické školy jsou obvykle tříleté a končí závěrečnou zkouškou. Jsou otevírány pro absolventy zvláštních škol nebo žáky, kteří ukončili základní školu dříve, než v 9. třídě. Praktické školy mohou být i dvouleté, kam jsou přijímáni žáci, kteří splnili povinnou školní docházku na zvláštní nebo pomocné škole. Tento typ škol je uzavřen závěrečným vysvědčením.

Úspěšní absolventi 9. třídy základní školy mohou ve studiu dále pokračovat na středních školách, které poskytují odborné nebo všeobecné vzdělání. Odborné vzdělání se dále dělí na dvě kategorie, střední odborné nebo úplné střední odborné. Tyto kategorie zastupují střední odborné školy nebo střední odborná učiliště. Střední odborná učiliště vzdělávají studenty obvykle ve dvouletých nebo tříletých oborech, které ukončuje závěrečná učňovská zkouška, tzv. výuční list. Střední odborné školy poskytují úplné střední odborné vzdělání ve čtyřletých oborech, které jsou zakončeny maturitní zkouškou. Tito studenti jsou po absolvování připraveni nejen na zapojení se do pracovního procesu, ale



také se jim otevírá možnost dalšího studia na vysokých nebo vyšších odborných školách.

Úplné střední vzdělání bez odbornosti poskytují studentům gymnázia, která jsou čtyřletá, šestiletá nebo osmiletá, v jejichž průběhu si ovšem student ještě dokončuje povinnou školní docházku. Tento typ škol je zakončen maturitní zkouškou a připravuje k dalšímu studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole.

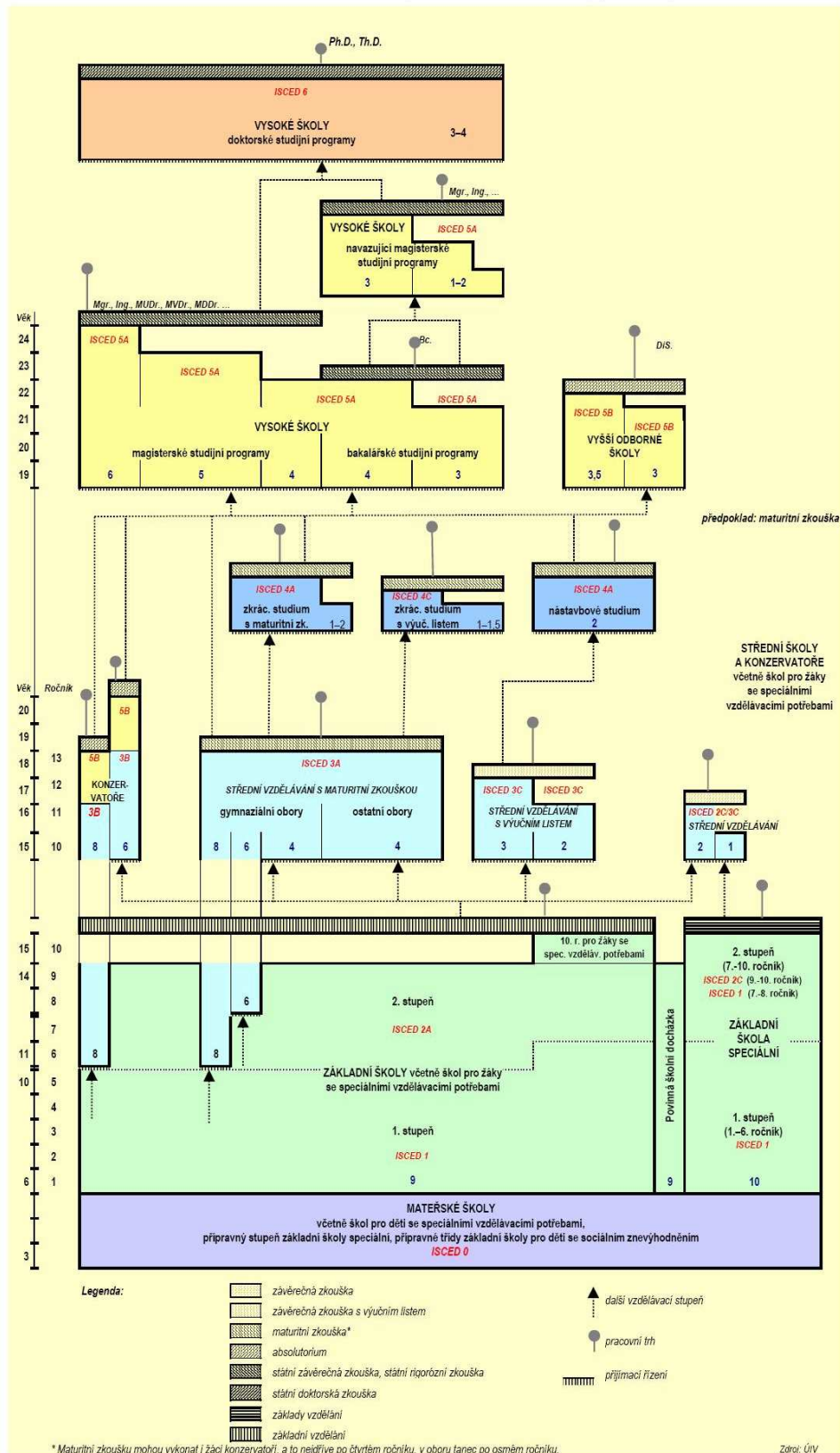
Samostatným druhem škol jsou konzervatoře, které jsou šestileté nebo osmileté a jsou zakončeny tzv. absolutoriem nebo maturitní zkouškou.

Střední školství organizuje také mnoho programů nástavbového studia, které otevírají možnost absolventům učebních oborů získat maturitní zkoušku.

Nejvyšší stupínek školské soustavy představují vyšší odborné školy, protože vysoké školství upravuje zákon samostatně. Vyšší odborné školy vznikají v České republice až od roku 1995. Toto studium je určeno absolventům středních škol, kteří úspěšně složili maturitní zkoušku. Vzdělávací programy se zaměřují spíše na praktickou profesní orientaci a po úspěšném absolvování získává student titul diplomovaný specialista v oboru s titulem Dis., který je oprávněn používat za jménem.

Vysoké školství je upraveno v české legislativě samostatným zákonem a poskytuje vzdělání absolventům středních škol, kteří úspěšně složili maturitní zkoušku. Vysoké školy nabízejí svým posluchačům tři typy vzdělávacích programů: bakalářský, magisterský a doktorský. Jednotlivé typy programů se od sebe liší délkou studia a způsobem jeho ukončení. Bakalářské studium je obvykle tříleté až čtyřleté a je zakončeno státní závěrečnou zkouškou a obhajobou bakalářské práce. Absolvent získává po ukončení titul bakalář (Bc.). Magisterské studium je čtyřleté až pětileté, končí státní závěrečnou zkouškou a obhajobou diplomové práce. Absolvent získává titul magistr (Mgr.), v ekonomických, technických nebo zemědělských oborech pak titul inženýr (Ing.). Studijní obory lékařství a veterinářství jsou zakončeny rigorózní zkouškou a absolventi získávají titul doktor všeobecné medicíny (MUDr.) a doktor veterinární medicíny (MVDr.). Absolventi magisterského studia mohou pokračovat ve studiu doktorském, které připravuje k vědecké a tvůrčí práci. Obvykle trvá tři roky a je ukončeno obhajobou disertační práce a státní doktorskou zkouškou. Absolventi získávají akademický titul Ph.D..

41 Schéma vzdělávací soustavy České republiky v roce 2006



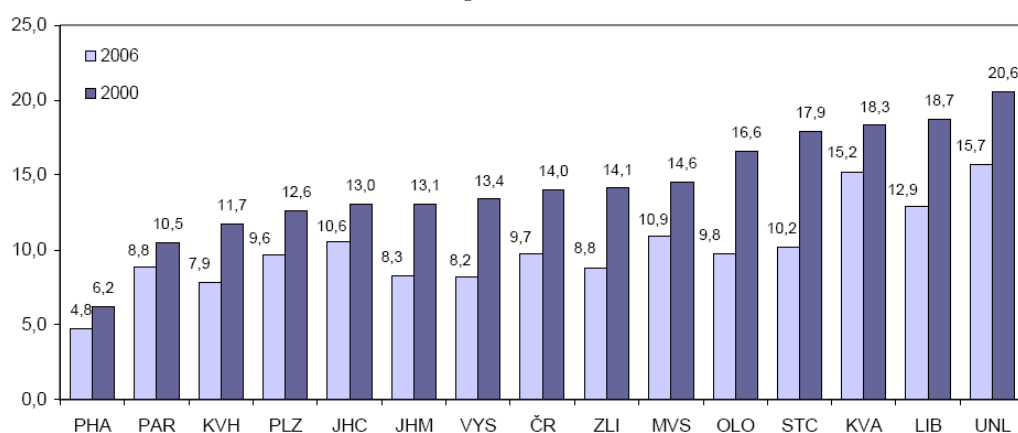
41 [http://www.msmt.cz/uploads/VKav\\_200/vs\\_cz\\_2007.JPG](http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/vs_cz_2007.JPG)

## II.2.2 Úroveň vzdělání a zhodnocení současné školské soustavy a vzdělávání

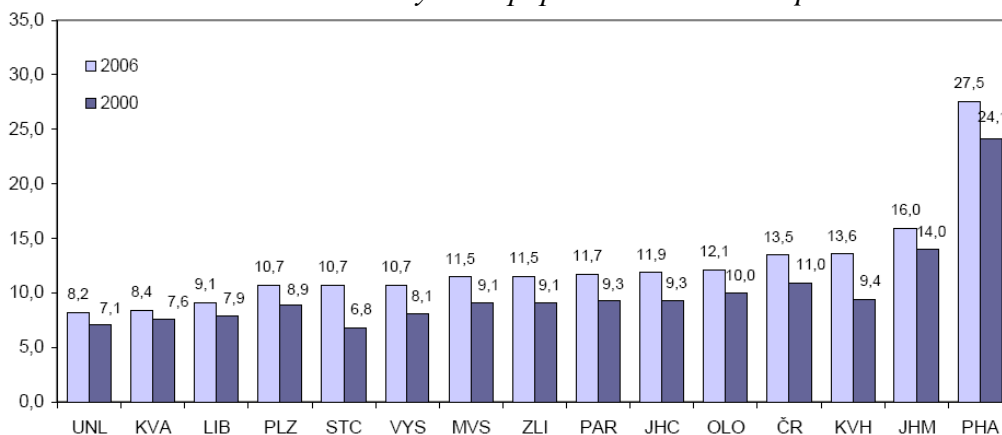
Především díky neustále klesající nabídce nekvalifikovaných činností, se stává základním předpokladem pro uplatnění se na trhu práce alespoň středoškolské vzdělání a odborná kvalifikace.

Vývoj vzdělání od roku 2000 ukazuje na snižování podílu obyvatel se základním nebo žádným vzděláním, a to ve všech krajích České republiky.

<sup>42</sup>Podíl osob se základním vzděláním a bez vzdělání na populaci 25 - 64 let v procentech



<sup>43</sup>Podíl terciárně vzdělaných na populaci 25 – 64 let v procentech



<sup>42</sup>Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 7.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

<sup>43</sup>Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 7.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

<sup>44</sup>„Pozitivní vývoj, který vedl ke zvýšení podílu terciárně vzdělaných osob v populaci, se projevil s největší dynamikou v Královéhradeckém kraji a ve Středočeském kraji. Lze se domnívat, že ve Středočeském kraji to byl důsledek zejména expanze pražské aglomerace do satelitních městeček, kam se pravděpodobně stěhuje obyvatelstvo s relativně vysokou úrovní dosaženého vzdělání. V případě Královéhradeckého kraje lze uvažovat o pozitivním vlivu tamějších institucí terciárního vzdělávání a rovněž skladby pracovních příležitostí, která je relativně příznivá z hlediska náročnosti na dosaženou kvalifikaci. Absolventi terciárního studia, zejména vysokých škol, nacházejí odpovídající uplatnění v regionu a nemají důvod tento kraj opouštět a stěhovat se za prací do jiných částí republiky.“

Podíl obyvatelstva se středním vzděláním zůstává ve vývoji poměrně stabilní, ačkoli v jeho rámci mírně vzrůstá počet osob, které středoškolské vzdělání ukončují maturitou.

Na růstu vzdělanostní úrovně České republiky se nezanedbatelně podílí i vzrůstající tendence <sup>45</sup>vzdělanostní mobility, která vyjadřuje skutečnost, že mladší věkové generace převyšují svojí vzdělanostní úrovní starší věkové skupiny. Na tuto situaci navazují změny v kvalifikační náročnosti pracovních příležitostí v jednotlivých krajích. Mladá generace disponující vyšším vzděláním potřebuje nalézt odpovídající pracovní uplatnění, aby z daného regionu neodcházela.

<sup>46</sup>„Pro konkurenceschopnost ekonomiky je důležité, aby věkové skupiny vstupující na trh práce dosáhly vyšší úrovně vzdělání než věkové skupiny, které trh práce opouštějí. Proto je analýza vzdělanostní mobility založena na porovnání vzdělanostní úrovně obyvatelstva ve věku 25 – 29 let a ve věku 60 – 64 let. Vzdělanostní úroveň je vyjádřena jako podíl osob s terciárním vzděláním v příslušné věkové skupině.“

V Jihočeském kraji se podle grafu prosazuje pozitivní vzdělanostní mobilita, stejně jako u většiny ostatních krajů České republiky. Opačný trend

---

<sup>44</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 8.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

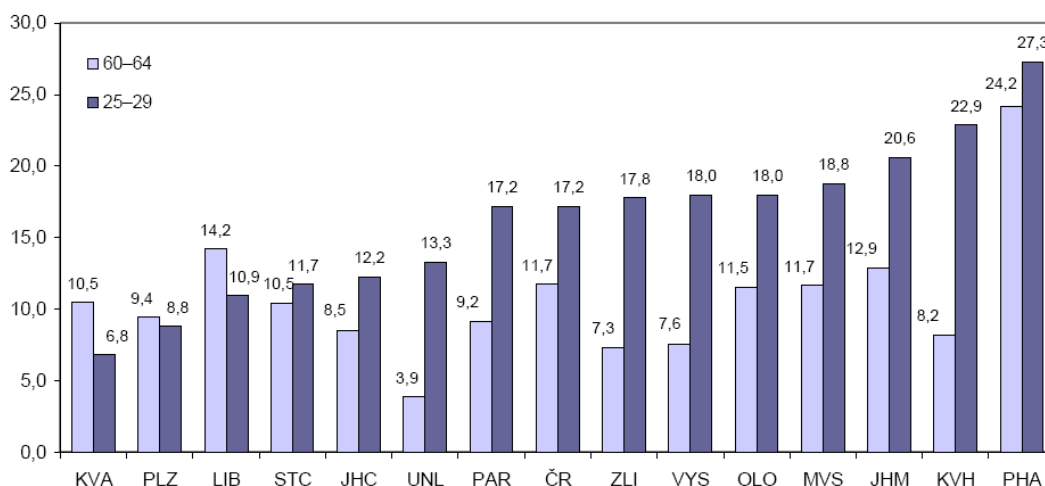
<sup>45</sup> Vzdělanostní mobilita vyjadřuje pravděpodobnost, že syn dosáhne vyššího vzdělání než jeho otec a dcera vyššího vzdělání než její matka.

<sup>46</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 10.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

zaznamenává pouze Karlovarský, Liberecký a Plzeňský kraj. Tato situace souvisí i s faktem, že tyto kraje mají celkově nízký podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva.

<sup>47</sup>Podíl terciárně vzdělaných ve věkových skupinách 25 - 29 a 60 - 64 v procentech



<sup>48</sup>„Hlavní charakteristikou současné situace na trhu práce nejen u nás, ale i v řadě dalších zemí světa, je nejistota a nestabilita zaměstnání, u nás komplikovaná stále probíhající restrukturalizací, vedoucí k obtížím při odhadu nosných odvětví, technologických změn, zahraničních investic apod.

Oblast vzdělávání reaguje na tyto faktory mimo jiné rozvojem klíčových kompetencí, které jsou předpokladem zaměstnatelnosti absolventů a jejich připravenosti na celoživotní učení, a usiluje o otevřenost vzdělávacího systému, ve kterém by dospělí měli mít možnost doplnění svého dříve získaného vzdělání kdykoliv a způsobem úměrným svému věku a dosaženým znalostem.

Roste počet technických odborníků proti výrobním dělníkům, mladí lidé jsou znevýhodněni nedostatečnými praktickými zkušenostmi, ale na druhou stranu konkurují starším uchazečům o zaměstnání znalostmi cizích jazyků, počítačovými dovednostmi a větší profesní flexibilitou.“

<sup>47</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 10.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

<sup>48</sup> *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji období 2006 – 2009*. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 4, 5.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0)

## II.2.3 Školská soustava v Jihočeském kraji

Školská soustava jihočeského regionu se odvíjí od školské soustavy, kterou definuje školský zákon. Počet a typ jednotlivých škol v kraji se samozřejmě odvíjí, stejně jako v ostatních krajích, od demografických analýz a prognóz, které vydává Český statistický úřad.

Demografický vývoj v Jihočeském kraji zaznamenává od počátku devadesátých let pokles počtu živě narozených dětí. Tento trend bývá vysvětlován otevřením se nových možností mladé generaci a také úbytkem materiálních výhod, které byly poskytovány mladým lidem před rokem 1989.

Na úbytek dětí zareagovala školská soustava rušením a omezováním školských zařízení především na stupni mateřských a základních škol.

V současné době jedinou věkovou skupinou, která má v Jihočeském kraji vzrůstající charakter, je skupina dětí od 3 do 5 let, která náleží předškolnímu vzdělávání. Kapacity mateřských škol v kraji tomuto zvyšujícímu se trendu prozatím postačují. I přesto však některá města žádají o zřízení dalších zařízení, a to především z důvodů, že nyní mohou umísťovat své děti do mateřských škol i rodiče na mateřské dovolené, aniž by přišli o rodičovský příspěvek.

### *<sup>49</sup>Využití kapacity mateřských škol všech zřizovatelů podle jednotlivých okresů*

Okres	Kapacity MŠ	Počty dětí MŠ	Využití kapacity v %
České Budějovice	5 506	5 194	94,33
Český Krumlov	2 474	1 951	78,86
Jindřichův Hradec	3 269	2 755	84,27
Písek	2 572	2 026	78,77
Prachatice	2 021	1 633	80,80
Strakonice	2 249	1 915	85,14
Tábor	3 481	2 981	85,63
<b>Celkem</b>	<b>21 572</b>	<b>18 455</b>	<b>85,55</b>

Základní školství je ve školské soustavě Jihočeského kraje zastoupeno školami, jejichž zřizovateli jsou obce a školami soukromými či církevními. Státních škol díky demografickým vlivům ubývá. Ve školním roce 2006/2007 jich

---

<sup>49</sup> Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v jihočeském kraji za školní rok 2006/2007. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. s. 14.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS) - 24k -

bylo 226 a z toho 75 pouze s prvním stupněm. Povinnou školní docházku na základních školách jihočeského regionu plnilo skoro o 2,5 tisíce dětí méně než v předchozím školním roce.

Ve školním roce 2006/2007 bylo na území Jihočeského kraje celkem 98 středních škol všech typů. Zřizovateli těchto škol jsou obce, církev nebo soukromé subjekty, stejně jako je tomu u předcházejících stupňů školské soustavy.

<sup>50</sup> Počet středních škol k 1. lednu 2007

	Střední školy	Zřizovatel				Celkem
		Kraj	Církev	Obec	Soukromé	
1.	Gymnázium	16	1	1	4	22
2.	Gymnázium a SŠ	2	-	-	1	3
3.	SŠ a VOŠ	11	-	-	2	13
4.	SŠ (SOŠ, SOU, OU)	43	-	1	8	52
5.	Praktická škola	6	1	-	1	8
<b>Celkem</b>		<b>78</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>16</b>	<b>98</b>

Středoškolští studenti mohou v Jihočeském kraji studovat na několika typech středních škol s rozmanitými obory. Některé oborové střední školy jsou dokonce pro tento kraj charakteristické a mají zde dlouholetou tradici (rybářství).

Stupeň vyššího odborného vzdělání, které má prohlubovat a rozvíjet znalosti středoškolského studia, je v jihočeském regionu také zastoupen. Vyšší odborné školy poskytují akreditované vzdělávací programy, které zahrnují především specifické odborné vzdělávání a náročnou praktickou přípravu.

<sup>51</sup> „V Jihočeském kraji působily v roce 2007 celkem 3 samostatné VOŠ, z toho 2 soukromé a 13 VOŠ bylo zřízeno při středních školách, z toho 2 soukromé.“

Součástí školské soustavy Jihočeského kraje jsou i základní umělecké školy, pedagogicko – psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediska výchovné péče, diagnostické ústavy, dětské domovy, výchovné ústavy a další školní zařízení (družiny, školní kluby, domy dětí a mládeže atd.).

<sup>50</sup> Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v jihočeském kraji za školní rok 2006/2007. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. s. 18.

zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS) - 24k -

<sup>51</sup> Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v jihočeském kraji za školní rok 2006/2007. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. s. 26.

zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS) - 24k -

<sup>52</sup>Počty žáků ve všech středních školách všech zřizovatelů dle oborové struktury (nezapočtení žáci gymnázií, konzervatoře a praktické školy)

Oborové skupiny	Všichni zřizovatelé				Zřizovatel kraj				
	Studijní obory		Učební obory		Studijní obory		Učební obory		
	Celkem všech zřiz.	Žáci prvních ročníků	Celkem všech zřiz.	Žáci prvních ročníků	Celkem zřizovatel kraj	Žáci prvních ročníků	Celkem zřizovatel kraj	Žáci prvních ročníků	
16	Ekologie a ochrana životního prostředí	261	56	0	0	261	56	0	0
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1 445	431	1 439	503	1 445	431	1 439	503
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 993	535	814	285	1 993	535	814	285
28	Technická chemie a chemie silikátů	37	7	6	0	37	7	6	0
29	Potravinářství a potravinářská chemie	175	53	490	180	175	53	457	171
31	Textilní výroba a oděvnictví	87	21	67	14	87	21	67	14
33	Zpracování dřeva	250	57	614	203	250	57	614	203
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	84	30	60	31	84	30	60	31
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 121	277	860	288	1 121	277	860	288
37	Doprava a spoje	204	65	42	15	204	65	42	15
39	Interdisciplinární obory	139	52	0	0	139	52	0	0
41	Zemědělství a lesnictví	1 079	289	979	379	1 079	289	960	379
43	Veterinářství a veterinární prevence	260	66	0	0	260	66	0	0
53	Zdravotnictví	1 175	317	0	0	1 175	317	0	0
63	Ekonomika a administrativa	3 024	849	85	0	2 618	712	85	0
64	Podnikání v oborech, management	496	126	0	0	496	126	0	0
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	696	248	1 963	791	501	184	1 794	732
66	Obchod	459	77	777	277	459	77	777	277
68	Veřejnosprávní činnost, právo	450	122	0	0	252	64	0	0
69	Osobní a provozní služby	199	57	642	254	199	57	507	202
72	Knihovnictví	81	32	0	0	81	32	0	0
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	430	108	0	0	430	108	0	0
78	Obecně odborná příprava	854	297	0	0	802	285	0	0
82	Umění a užité umění	583	153	37	14	433	121	37	14

<sup>53</sup>Celkový přehled počtu žáků gymnázií

	nižší stupeň	vyšší stupeň
Gymnázia kraje	2001	5259
Gymnázia ostatních zřizovatelů	558	1238
<b>Celkem</b>	<b>2559</b>	<b>6497</b>

<sup>52</sup>Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v jihočeském kraji za školní rok 2006/2007. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. s. 23.

zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS) - 24k -

<sup>53</sup>Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v jihočeském kraji za školní rok 2006/2007. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. s. 22.

zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS) - 24k -



<sup>54</sup>Výkony VOŠ v třídění podle okresů (všech zřizovatelů)

Okres	Počet studentů	Nově přijatí	Absolventi
České Budějovice	1 262	515	250
Písek	241	106	74
Prachatice	150	65	26
Strakonice	265	109	72
Tábor	280	110	79
<b>Celkem</b>	<b>2 198</b>	<b>905</b>	<b>501</b>

Mimo školský zákon upravující školskou soustavu stojí vysoké školství. To upravuje, jak už bylo zmíněno, zákon o vysokých školách. Nicméně vysoké školství je velmi důležitým článkem vzdělávací soustavy.

V Jihočeském kraji se nachází 2 veřejné a 3 soukromé vysoké školy. Vysoká škola s nejdelsí dobou působení nese název Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích a v současné době má 7 fakult: ekonomickou, filozofickou, pedagogickou, přírodovědeckou, teologickou, zdravotně sociální a zemědělskou. Druhou veřejnou vysokou školu jihočeského regionu reprezentuje Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích.

Soukromé vysoké školství je v Jihočeském kraji zastoupeno Filmovou akademií Miroslava Ondříčka v Písku, o. p. s., Vysokou školou aplikovaných ekonomických studií, s. r. o. a Vysokou školou evropských a regionálních studií, o. p. s. (poslední dvě jmenované se nacházejí v Českých Budějovicích).

### II.3 Vzdělanostní struktura Jihočeského kraje v rámci České republiky

Vzdělanostní struktura populace je jednou z nejdůležitějších charakteristik kvality lidských zdrojů. Je vyjádřena jako podíl obyvatelstva ve věku 25 – 64 let, který dosáhl jednotlivých úrovní vzdělání na celkovém počtu obyvatel této věkové skupiny. Tato vzdělanostní struktura se samozřejmě v jednotlivých krajích liší a vypovídá tedy o kvalitě lidských zdrojů konkrétních regionů. Pro hospodářský rozvoj krajů má velký význam zastoupení obyvatel s vyšší úrovní vzdělání, kteří

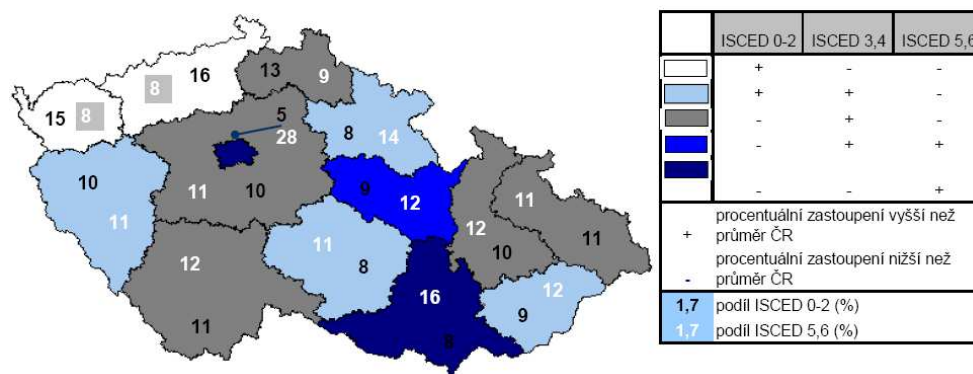
---

<sup>54</sup> Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v jihočeském kraji za školní rok 2006/2007. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008.s. 27.

zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS) - 24k -

mají potenciál k vytváření a uplatňování nových vědecko – technických poznatků ve znalostně náročnějších oborech a odvětvích.

<sup>55</sup> *Srovnání vzdělanostní struktury krajů za rok 2006*



<sup>56</sup> „Vzdělanostní struktura je v krajích České republiky dosti rovnoměrná, pokud se jedná o střední školství (ISCED 3). Větší rozdíly mezi regiony se projevují v zastoupení osob se základním vzděláním a bez vzdělání (ISCED 0 – 2) a terciárně vzdělaných osob (ISCED 5, 6). Tyto rozdíly kromě jiného odrážejí i odlišnosti ve struktuře pracovních příležitostí lokalizovaných v jednotlivých krajích a v jejich kvalifikační náročnosti. Může se však projevit i vliv dojížděky do zaměstnání, kdy kvalifikovaná pracovní síla s trvalým bydlištěm v daném kraji dojíždí do zaměstnání mimo kraj, stejně jako skutečnost, že kvalifikovaná pracovní síla zastává pracovní pozici s nižší kvalifikační náročností.“

Praha, jako hlavní město a místo s velkou koncentrací státních orgánů i důležitých ekonomických center, má naprosto odlišnou vzdělanostní strukturu od ostatních krajů České republiky, vyjma Jihomoravského kraje, který se mu se svým vysokoškolským centrem v Brně přibližuje. Více jak čtvrtina obyvatelstva Prahy má vysokoškolské vzdělání a pouze necelých 5 % obyvatel má základní vzdělání nebo je bez vzdělání úplně.

<sup>55</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 6.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

<sup>56</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 6.

zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

Jihočeský kraj se svou vzdělanostní strukturou řadí mezi celorepublikový průměr, to znamená že zde převažuje středoškolsky vzdělané obyvatelstvo, na rozdíl od Ústeckého kraje, který má nejhorší vzdělanostní strukturu ze všech krajů České republiky, nachází se zde 15,5 % obyvatel, kteří mají pouze základní vzdělání nebo jsou bez vzdělání.

<sup>57</sup> „Z hlediska charakteristik kvality lidských zdrojů se projevuje nerovnoměrný vývoj mezi kraji. Na jedné straně můžeme sledovat regiony, kde se soustřeďují vzdělaní lidé, pracující v kvalifikačně náročných profesích, kteří se častěji než jinde vzdělávají i v dospělosti. Zároveň mají tyto kraje významná vysokoškolská centra a studující na zdejších veřejných vysokých školách představují budoucí potenciál kvalifikovaných odborníků mimo jiné i pro tyto kraje. Sem lze zařadit vedle Prahy i Jihomoravský a Královéhradecký kraj. Na druhé straně má Česká republika regiony, které lze označit z hlediska konkurenceschopnosti v oblasti lidských zdrojů za rizikové. Mají málo vzdělaných lidí, z nichž někteří odcházejí. Méně kvalifikovaní lidé se navíc v menší míře účastní i dalšího vzdělávání. Chybí zde rovněž dostatečný budoucí potenciál v podobě studujících na vysokých školách. K těmto krajům lze zařadit Karlovarský a Ústecký kraj, v některých aspektech i kraj Liberecký. Ostatní kraje využívají svého potenciálu kvalifikovaných lidí víceméně adekvátně svým možnostem. Ukazuje se také, že některé charakteristiky z oblasti zaměstnanosti, jako je např. podnikavost nebo flexibilita zaměstnanosti, vykazují odlišnosti spíše v rámci odvětví a profesí než v rámci regionů.“

---

<sup>57</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 34.  
zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

<sup>58</sup>Vývoj vzdělanostní struktury obyvatelstva 25 – 64 let (2000, 2003, 2006)

	2000					2003					2006				
	Nejvyšší dosažené vzdělání					Nejvyšší dosažené vzdělání					Nejvyšší dosažené vzdělání				
	bez vzdělání (ISCED 0)	základní vzd. (ISCED 1, 2)	SS bez maturity (ISCED 3c)	SS s maturitou (ISCED 3b, 3a, 4)	vysokoškolské (ISCED 5,6)	bez vzdělání (ISCED 0)	základní vzd. (ISCED 1, 2)	SS bez maturity (ISCED 3c)	SS s maturitou (ISCED 3b, 3a, 4)	vysokoškolské (ISCED 5,6)	bez vzdělání (ISCED 0)	základní vzd. (ISCED 1, 2)	SS bez maturity (ISCED 3c)	SS s maturitou (ISCED 3b, 3a, 4)	vysokoškolské (ISCED 5,6)
Hl. m. Praha	0,1	6,1	27,5	42,1	24,1	0,1	5,5	27,5	41,3	25,5	0,0	4,7	23,4	44,3	27,5
Středočeský	0,4	17,5	43,8	31,5	6,8	0,2	13,4	44,6	32,3	9,5	0,1	10,1	42,7	36,4	10,7
Jihočeský	0,0	13,0	45,2	32,4	9,3	0,1	11,7	42,2	35,6	10,4	0,1	10,4	42,9	34,7	11,9
Plzeňský	0,1	12,5	45,5	33,0	8,9	0,1	10,0	45,3	34,4	10,2	0,2	9,4	41,9	37,7	10,7
Karlovarský	0,4	17,9	42,7	31,4	7,6	0,1	16,8	42,2	32,7	8,1	0,2	15,0	45,5	30,8	8,4
Ústecký	1,3	19,3	45,8	26,6	7,1	0,4	18,4	47,2	27,9	6,0	0,3	15,5	42,9	33,2	8,2
Liberecký	0,4	18,3	44,8	28,5	7,9	0,1	11,4	46,3	32,1	9,9	0,0	12,9	47,4	30,6	9,1
Královéhradecký	0,1	11,6	46,8	32,0	9,4	0,2	9,4	45,3	34,8	10,2	0,1	7,7	43,7	34,8	13,6
Pardubický	0,2	10,3	48,8	31,4	9,3	0,4	10,2	47,2	32,0	10,2	0,1	8,7	47,6	31,9	11,7
Vysočina	1,7	11,6	45,1	33,4	8,1	0,2	8,9	52,2	29,8	8,9	0,2	8,0	47,0	34,0	10,7
Jihomoravský	0,4	12,6	41,8	31,1	14,0	0,2	11,3	41,8	31,6	15,0	0,0	8,2	41,5	34,2	16,0
Olomoucký	0,3	16,3	44,6	28,8	10,0	0,2	11,3	47,1	32,3	9,0	0,2	9,6	48,8	29,3	12,1
Zlínský	0,5	13,6	46,2	30,5	9,1	0,1	11,1	44,6	32,9	11,2	0,0	8,8	46,8	32,9	11,5
Moravskoslezský	0,5	14,0	45,8	30,5	9,1	0,1	12,4	47,5	30,0	10,1	0,2	10,7	45,0	32,7	11,5
Česká republika	0,5	13,6	42,9	32,1	11,0	0,2	11,4	43,4	33,0	11,9	0,1	9,6	41,9	34,9	13,5

<sup>58</sup> Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007. s. 35.  
zdroj: [http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publikace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

### III. NĚKTERÉ EKONOMICKÉ ASPEKTY VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURY JIHOČESKÉHO KRAJE

#### III.1 Ekonomická aktivita Jihočeského kraje v rámci České republiky

Jihočeský kraj zaujímá 12,8 % rozlohy České republiky a je regionem s nejnižší hustotou zalidnění (62 obyvatel na kilometr čtvereční). Na tuto situaci má vliv i ekonomická aktivita, zejména ve venkovských oblastech, protože pokud dojde k její snížení a pokud jsou tyto oblasti dopravně hůře přístupné, dochází k vylidňování.

Se svou ekonomickou aktivitou spadá Jihočeský kraj mezi průměr České republiky. Ekonomická aktivita je měřena velikostí hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele a ten v roce 2007 dosahoval 89,1 % celorepublikového průměru. Jihočeský kraj se tak vzhledem k tomuto ukazateli posunul na třetí místo v republice. Dalším významným ekonomickým ukazatelem je míra nezaměstnanosti, která je v jihočeském regionu dlouhodobě pod republikovým průměrem. K 31. prosinci 2006 dosáhla míra nezaměstnanosti Jihočeského kraje 5,1 %, ale republikový průměr ke stejnému datu byl 7,1 %.

<sup>59</sup> „Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se kraj podílí pouze 5,5 %. Objem přílivu zahraničních investic sledovaný Českou národní bankou řadí kraj na 8. místo v republice (stav přímých zahraničních investic na 1 obyvatele kraje dosahoval k 31. 12. 2005 částky 90 715 Kč). Hlavními investory jsou s velkou převahou subjekty z Německa, Rakouska a také z Nizozemí.“

<sup>60</sup> „Podíl Jihočeského kraje na celém průmyslu České republiky není příliš významný. Kraj se na souhrnu velkých průmyslových firem ČR podílí v případě počtu zaměstnanců 5,8 %, v případě tržeb z vlastní průmyslové činnosti 4,1 %. Ze 14 krajů ČR měl Jihočeský kraj ve velkém průmyslu 9. nejvyšší počet

---

<sup>59</sup> *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji období 2006 – 2009*. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 2.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=29459&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=29459&par%5Bview%5D=0) -

<sup>60</sup> [http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/prumysl\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_v\\_roce\\_2005](http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/prumysl_v_jihoceskem_kraji_v_roce_2005)

zaměstnanců, 11. nejvyšší objem tržeb z průmyslové činnosti, 10. nejvyšší objem těchto tržeb v přepočtu na 1 zaměstnance a 8. nejvyšší průměrnou měsíční mzdu.“

Průmyslová výroba nemá v Jihočeském kraji tak silnou tradici, jako zemědělství. Vlivem přírodních podmínek je jihočeský region historicky zemědělskou oblastí s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím.<sup>61</sup> „Zemědělci zde obhospodařují téměř 5000 km<sup>2</sup>, tedy na skoro 50 % rozlohy kraje, která činí 10052 km<sup>2</sup> (12,8 % rozlohy ČR).“

<sup>62</sup>*Přehled obhospodařované zemědělské půdy v České republice*

ČR kraje	ochrana přírody		ochrana vod		LFA
	obhospodařovaná zemědělská půda	z toho orná	obhospodařovaná zemědělská půda	z toho orná	
Česká republika	118 457	31 195	82 195	40 509	523 777
Hl. město Praha	497	347	1 450	1 433	6 291
Středočeský	6 754	4 835	8 333	6 228	49 626
Jihočeský	18 880	6 438	5 905	4 398	123 705
Plzeňský	3 435	589	6 605	4 426	70 035
Karlovarský	6 778	1 460	2 637	1 868	23 820
Ústecký	14 849	4 701	592	107	17 824
Liberecký	3 926	496	759	343	19 098
Královéhradecký	11 768	3 916	5 143	2 874	17 832
Pardubický	3 109	1 195	9 202	6 891	32 111
Vysočina	19 860	10	21 664	12	71 810
Jihomoravský	8 535	4 443	7 075	5 093	20 626
Olomoucký	2 442	1 111	4 273	2 984	16 673
Zlínský	11 028	933	4 921	2 680	16 056
Moravskoslezský	6 676	721	3 637	1 172	38 270

Zdroj: Český úřad zeměměřičský a katastrální

<sup>63</sup> „Z hlediska intenzity chovů hospodářských zvířat (počet ks/100 ha) se Jihočeský kraj pohybuje na středních příčkách republikového žebříčku. Chov přežvýkavců a využití zemědělské půdy k pastvě či k pěstování pícnin je tradičním a nejvhodnějším způsobem zemědělského využití půdy v méně příznivých oblastech.“

<sup>61</sup> <http://www.rakjk.cz/zemedelstvi-v-jk.html>

<sup>62</sup> <http://www.rakjk.cz/zemedelstvi-v-jk.html>

<sup>63</sup> <http://www.rakjk.cz/zemedelstvi-v-jk.html>

V produkci masa je Jihočeský kraj jedním z nejdůležitějších výrobců v rámci celé České republiky. Vedoucí místo mu patří v produkci hovězího a telecího masa.

<sup>64</sup>*Mezikrajové srovnání intenzity chovu hospodářských zvířat*

Mezikrajové srovnání intenzity chovu - stavy (k 1.4. 2005) na 100 ha z.p. v roce 2004							
Kraje	koně	skot	krávy	ovce	kozy	drůbež	prasata
Česká republika	0,6	38,5	15,8	3,9	0,2	933,2	105,8
Hl. m. Praha a Středočeský	0,5	26,1	10,1	2,1	0,1	923,3	78,2
Jihočeský	0,7	48,4	20,3	4,9	0,3	1621,6	121,5
Plzeňský	0,4	48,0	19,4	4,5	0,2	833,3	94,9
Karlovarský	1,1	32,3	14,2	12,4	1,0	520,0	88,5
Ústecký	0,5	18,4	7,6	4,8	0,5	970,5	73,9
Liberecký	1,4	38	17,8	7,5	0,8	247,4	95,3
Královéhradecký	0,6	46,0	18,9	3,7	0,3	861,6	118,9
Pardubický	0,7	49,9	20,3	3,6	0,1	811,4	100,8
Vysočina	0,2	57,1	22,5	2,0	0,2	413,1	131,3
Jihomoravský	0,4	20,5	8,1	1,1	0,1	1319,4	100,0
Olomoucký	0,5	40,2	16,5	2,3	0,1	328,3	115,2
Zlínský	1,0	38,0	16,7	9,0	0,4	1123,6	99,4
Moravskoslezský	0,8	36,1	16,1	5,3	0,2	1170,2	106,1

Zdroj: ČSÚ Krajská reprezentace České Budějovice

### III.1.1 Charakteristika hospodářství Jihočeského kraje

<sup>65</sup>Jihočeská ekonomika je do značné míry založena na využívání místních surovinových zdrojů, což podmiňuje rozvoj dřevařského a papírenského průmyslu, sklářského a keramického průmyslu a průmyslu stavebních hmot. Výrazně se prosadil potravinářský průmysl zpracovávající produkty místního zemědělství – pivovarnictví, mlékárenský a masný průmysl.

Své průmyslové uplatnění zde našla i výroba dopravních prostředků a stavebnictví. Stavební podniky v kraji zajišťují především práce na nové výstavbě,

<sup>64</sup> <http://www.rakjk.cz/zemedelstvi-v-jk.html>

<sup>65</sup> Viz Přílohy, tabulka č. 1, s. 97.

Viz Přílohy, tabulka č. 2, s. 98.

Viz Přílohy, mapa č. 3, s. 99.

Viz Přílohy, mapa č. 4, s. 100.

modernizaci a rekonstrukci v rámci Jihočeského kraje (na produkci v ČR se podílely 4,9 %).

Podle výběrových šetření pracovních sil je v hospodářství kraje zaměstnáno celkem zhruba 300 tisíc osob, z toho téměř třetina v průmyslu, více než 12 % v obchodu a opravách spotřebního zboží, 10 % ve stavebnictví. Průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2004 dosáhla 15 771 Kč (na fyzickou osobu), za celorepublikovým průměrem však zaostala o 2 264 Kč (toto zaostávání je do určité míry dáno strukturou hospodářství kraje).

V zemědělství, jakožto významné součásti hospodářství jihočeského regionu, převažuje v rostlinné výrobě pěstování obilovin, olejnin a píce, významná je též produkce brambor. V živočišné výrobě se pak jedná především o chov skotu a prasat. Celkově se zde vytváří zhruba 11 % zemědělské produkce celé republiky.

<sup>66</sup>*Vývoj objemu sklizní hlavních skupin zemědělských plodin v Jihočeském kraji*

Vývoj objemu sklizní hlavních skupin zemědělských plodin v Jihočeském kraji					
Sklizeň	2000	2001	2002	2003	2004
obiloviny	656 264	739 189	675 236	550 879	873 063
luskoviny	11 942	10 398	5 704	4 551	6 884
okopaniny	192 475	157 989	136 227	94 234	131 325
technické	111 793	134 597	91 668	52 611	121 712
píce z travních porostů (v seně)	527 704	499 197	430 367	333 240	398 839
zelenina	18 001	9 070	4 835	3 459	3 568
ostatní plodiny	1 468	969	136	90	251
píce z travních porostů (v seně)	141 591	583 767	448 073	368 797	474 019

Zdroj: ČSÚ Krajská reprezentace České Budějovice

Dlouholetou tradici má v Jihočeském kraji rybníkářství. Celková plocha rybníků, v nichž se chovají ryby, se pohybuje kolem 25 000 hektarů. Vytváří se v

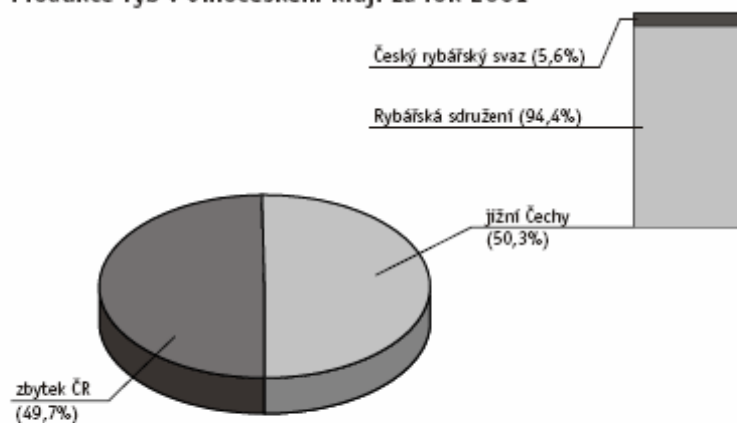
<sup>66</sup> <http://www.rakjk.cz/zemedelstvi-v-jk.html>



nich polovina produkce ryb České republiky, významný je také podíl v chovu vodní drůbeže (kachen a hus).

67

Produkce ryb v Jihočeském kraji za rok 2001



Kapr obecný tvoří na 80 % objemu chovných ryb, dále je zastoupen candát obecný, pstruh duhový, štika obecná, tolstolobík, cejn velký, sumec velký, amur bílý, lín obecný, siven americký, maréna aj.

Zemědělství, které je tradičním a charakteristickým odvětvím hospodářství Jihočeského kraje, se také významně podílí na údržbě a tvorbě krajiny. Lesní hospodářství plní v kraji významnou ekonomickou, krajinotvornou a rekreační funkci, která vytváří podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

Průmyslová výroba je koncentrována především v českobudějovické aglomeraci, výraznější podíl průmyslu je rovněž v okresech Tábor a Strakonice. V České republice však Jihočeský kraj nepatří mezi rozhodující průmyslové oblasti, podíl na tržbách průmyslových podniků České republiky v roce 2004 činil 5,0 %.

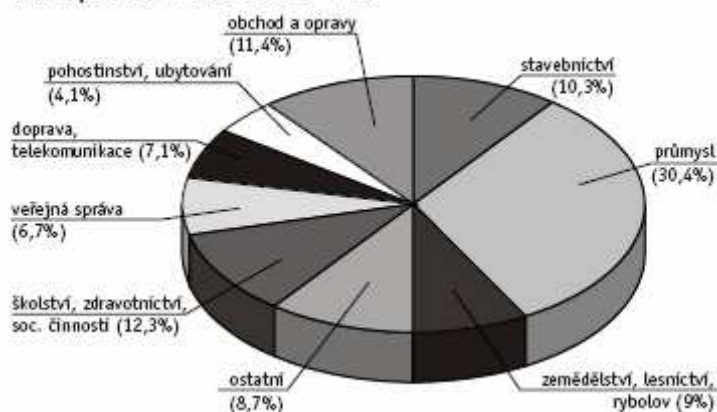
Koncem roku 2004 bylo v kraji 23 021 uchazečů o zaměstnání, míra registrované nezaměstnanosti dosahovala koncem prosince 6,59 %. V

<sup>67</sup> *Fakta a čísla, Jihočeský kraj*. Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 13.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

mezikrajovém porovnání zaujímal Jihočeský kraj druhou nejvyšší příčku po hlavním městě Praze.

68

**Struktura zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti, roční průměr v roce 2002 - v %**



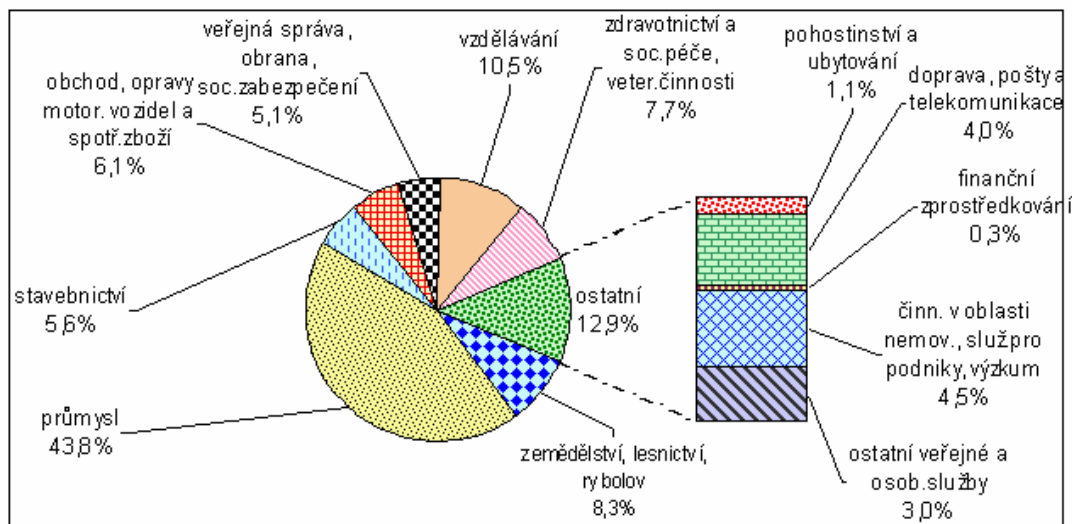
Ve statistickém registru ekonomických subjektů bylo koncem roku 2004 registrováno více než 142,7 tisíc podniků, organizací a podnikatelů. Jeho největší část tvořili podnikatelé - fyzické osoby nezapsané v obchodním rejstříku (více než 101,5 tisíc subjektů) a samostatně hospodařící rolníci (8,5 tisíc subjektů).

V kraji je zaznamenávána stále se zvyšující intenzita dopravy, zejména silniční. V železniční dopravě sice přes jeho území nevedou hlavní železniční koridory, přesto je zde několik důležitých uzlů. Mezi zajímavosti jižních Čech patří zbytky koněspřežní železnice (první na evropské pevnině), spojující město České Budějovice s hornorakouským Lincem. Nalezneme zde rovněž nejvyšše položenou železniční stanicí v ČR (Kubova Huť) a také úzkokolejně dráhy směřované z Jindřichova Hradce do Obrataně a do Nové Bystřice. Silniční síť zajišťuje dostatečnou základní dopravní dostupnost sídel, území kraje však v současné době není napojeno na republikovou dálniční síť. Poštovní služby poskytuje kolem 220 pošt, to znamená, že poštu v místě bydliště má třetina obcí.

<sup>68</sup> *Fakta a čísla, Jihočeský kraj.* Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004. s. 8.  
zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

V odvětvové struktuře pracuje v primárním sektoru asi 6 % zaměstnaných (od roku 1990 se tento počet značně snížil), v sekundárním sektoru asi 41 % zaměstnaných a v terciárním sektoru 53 % zaměstnaných. Průměrná mzda obyvatel jihočeského regionu je však v rámci krajů České republiky asi na 8. místě.

<sup>69</sup>Struktura zaměstnanců v Jihočeském kraji podle odvětví v 1. pololetí 2005



### III.1.2 Charakteristika základních služeb Jihočeského kraje

Vzdělanost obyvatelstva Jihočeského kraje se neustále zvyšuje. Zařízení školské soustavy mají dostatečnou kapacitu a byla provedena optimalizace sítě středních škol. Vysokoškolské vzdělání je možno získat na některé z veřejných nebo soukromých vysokých škol. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích má 7 fakult – zemědělskou, pedagogickou, biologickou, zdravotně sociální, teologickou, filozofickou a ekonomickou. Kromě této veřejné univerzity je k dispozici ještě druhá veřejná vysoká škola, kterou je Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích. Mimo veřejné vysoké školství je možné studovat ještě na 3 soukromých vysokých školách, a to Vysoké škole evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích, na Filmové akademii Miroslava

<sup>69</sup>[http://www.cbudejovice.cz/so.cz/x/redakce.nsf/i/graf\\_c\\_3:\\_struktura\\_zamestnancu\\_v\\_jihoceske\\_m\\_kraji\\_podle\\_odvetvi\\_v\\_1\\_pololeti\\_2005](http://www.cbudejovice.cz/so.cz/x/redakce.nsf/i/graf_c_3:_struktura_zamestnancu_v_jihoceske_m_kraji_podle_odvetvi_v_1_pololeti_2005)

Ondříčka v Písku nebo na Vysoké škole aplikovaných ekonomických studií, která se nachází v Českých Budějovicích. V regionu se také daří postupně vytvářet systém celoživotního vzdělávání. Jako určitý problém se však jeví nízká znalost cizích jazyků a malé dovednosti obyvatel v používání informačních technologií.

V Jihočeském kraji působí také několik výzkumných pracovišť Akademie věd České republiky (Biologické centrum AV ČR, Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR) a mimo jiné také Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický a pedagogicko-výzkumná pracoviště univerzit. Chybí však aplikovaný výzkum, který by přispíval k rozvoji ekonomiky kraje.

Zdravotnická péče je koncentrována především v 10 nemocnicích s 3 798 lůžky, dále v 5 odborných léčebných ústavech, 4 léčebnách pro dlouhodobě nemocné. Ambulantní péči pak zajišťuje (včetně detašovaných pracovišť) více než 400 ordinací praktického lékaře pro dospělé, 252 ordinací dětského lékaře a 389 ordinací stomatologa. Zařízení sociální péče disponují 4 356 místy.

Kulturní zařízení se soustřeďují převážně ve městech, hlavně ve městech okresních. Mezi nejznámější kulturní zařízení patří Jihočeské divadlo, Alšova jihočeská galerie, přírodní divadlo s otáčivým hledištěm v Českém Krumlově a mnohé další. V kraji je k dispozici 14 divadel, 68 muzeí a památníků, 54 stálých kin, 118 galerií a výstavních sálů, 634 veřejných knihoven a řada dalších zařízení.

Tělovýchovné a sportovní vyžití je možné na 65 krytých a otevřených stadiónech, v 363 tělocvičnách, na téměř 900 hřištích. K dispozici je zde rovněž 13 krytých plaveckých bazénů, 137 otevřených bazénů a koupališť, 17 zimních stadiónů (krytých i otevřených) a více než 380 ostatních sportovních zařízení.

### **III.2 Jihočeský venkov**

Venkov můžeme obecně vymezit jako prostor, který zahrnuje krajinu i venkovská sídla, tedy nezastavěná i zastavěná menší území (vesnice). Velmi často je k jeho vymezení používán ukazatel hustoty zalidnění, který definujeme jako počet obyvatel vztahovaný k jednotce prostoru, obvykle 1 kilometru čtverečnímu. Evropská unie jako venkovskou oblast hodnotí takové území, kde je hustota zalidnění nižší než 100 obyvatel na kilometr čtvereční. Podle tohoto

kritéria je možné celý Jihočeský kraj hodnotit jako venkovskou oblast, výjimku by tvořil pouze okres České Budějovice.

Venkovské sídlo je další pojem, který je používán při charakteristice venkova. Tento pojem lze definovat z mnoha pohledů, jako urbanistický, architektonický, ekonomický, administrativní, sociální a mnohé další. Nejčastěji se však užívá definice statistická, která venkovským sídlem označuje obec, která má méně, než je konvenčně stanovený počet obyvatel. V České republice jsou to obce pod 2000 obyvatel.

S venkovskými oblastmi bývá obvykle spojováno zemědělství, které také po roce 1991 zasáhla vlna transformace. Její postup vedl přes změny vlastnických vztahů a poměrné vypořádávání počtu kusů živého inventáře až k tomu, že většina zemědělských podniků zůstala stejně zachována a i v současné době existují pokračovatelé velkých JZD. Podíl soukromě hospodařících zemědělců není velký a zrod velkých rodinných farem podle západního vzoru se prakticky neprosadil. Transformace zemědělské výroby se však negativně projevila ve snížené intenzitě využívání zemědělských pozemků. Ty pozemky, které nejsou vhodné k orbě se totiž ve velké míře nechávají ladem, zatímco dříve byly zalesňovány nebo zatravněny a sloužily k jiným hospodářským účelům. V některých lokalitách (především v blízkosti měst) dochází také ke spekulacím se zemědělskou půdou a snahou ovlivňovat její využití, aby vyhovovalo investorským skupinám.

Venkovský prostor zaujímá velmi významnou část Jihočeského kraje. Celková výměra zemědělské půdy v kraji je 495 377 ha. Z toho 320 703 ha tvoří orná půda, což je 64,7 % celkové výměry zemědělské půdy a 31,9 % celkové plochy kraje. Trvalé travní porosty pokrývají 160 154 ha, což je 32,3 % celkové výměry zemědělské půdy a 15,9 % celkové plochy kraje.

Hlavním rysem venkova tohoto regionu je velmi nízká hustota zalidnění a s tím spojený velký podíl obcí, které jsou ekonomicky velmi slabé a mají nevyhovující<sup>70</sup> infrastrukturní vybavení. Velkým problémem je také nadprůměrná nezaměstnanost v některých obcích, ačkoli celková nezaměstnanost Jihočeského kraje je pod republikovým průměrem. Těchto nedostatků si je jihočeský region vědom a v návrhu<sup>71</sup> Programu rozvoje Jihočeského kraje pro období 2007 – 2013

---

<sup>70</sup> Viz Přílohy, mapa č.5, s. 101.

<sup>71</sup> [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS)

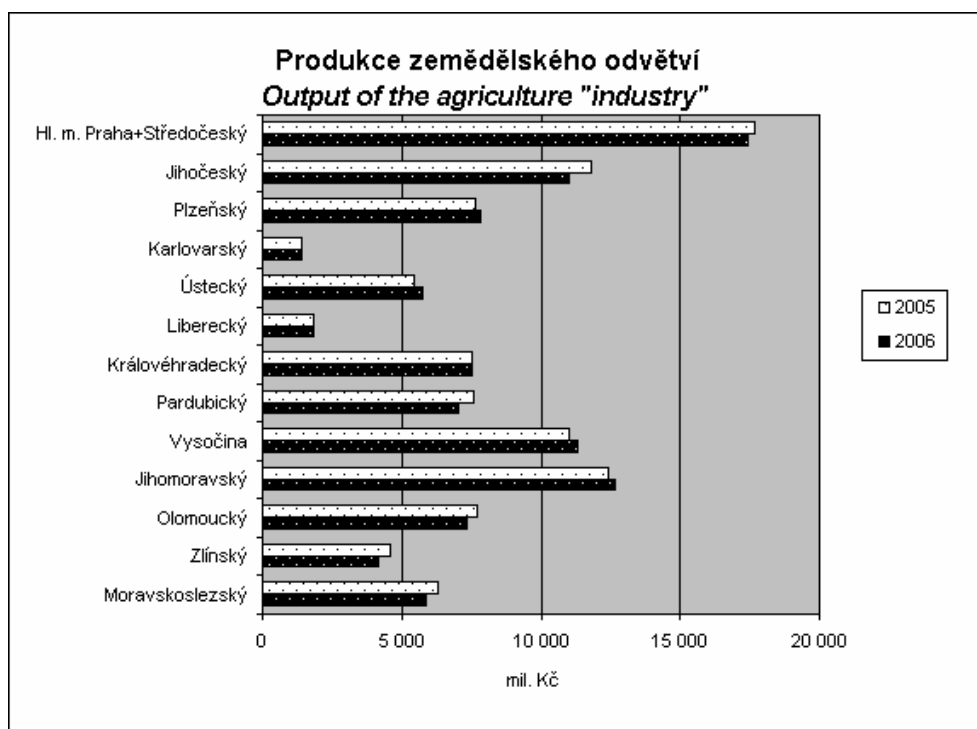
již nastínil způsob řešení. V tomto směru chce Jihočeský kraj zlepšovat podmínky pro místní rozvoj, kvalitu veřejných služeb a jejich dostupnost a také pracovat na různorodosti ekonomických činností, které by zlepšily životní i pracovní podmínky obyvatelstva.

Jihočeský kraj je vnímán jako zemědělská oblast především díky dlouhodobé tradici a ekologické kvalitě zemědělství v tomto regionu. Navzdory tomuto faktu se však i v tomto odvětví vyskytují problémy spojené především s konkurenceschopností. Ta závisí v dnešní době mimo jiné především na moderním technickém a technologickém vybavení zemědělských podniků, v němž bohužel jihočeské zemědělství v současnosti zaostává.

Zemědělská výroba se potýká s nedostatkem kapitálu, zastaráváním strojového vybavení, chátráním a nevyužíváním velkého množství hospodářských budov. Navíc čím dál více hrozí i nedostatečná konkurenceschopnost v budoucnosti, kdy bude ekonomika zemědělství více závislá na evropských i národních dotačních titulech.

Nekonkurenceschopnost zemědělství je přímo zapříčiněna vysokou nákladovostí a nízkou efektivitou zemědělské výroby. Jihočeský kraj přichází s opatřeními, která by měla konkurenceschopnost jihočeského zemědělství zlepšit. Podpora by se měla vztahovat ke zlepšení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a jeho návaznosti na potravinářský průmysl a modernizaci zemědělských podniků. Ta by se měla týkat nejen zastaralého vybavení materiálního, ale i technologického a zaměřit se i na ochranu životního prostředí.

Podpora však nutně musí směřovat i na prohlubování znalostí a dovedností zemědělské pracovní síly, která by dovedla efektivně využívat moderní výrobní metody a technologie. Zemědělství by se mělo také více zaměřovat na ekologické přístupy a jejich následné produkty, protože poptávka po nich v současné době neustále vzrůstá.



Protože je venkov nedílnou součástí Jihočeského kraje, je nutné obnovit a rozvíjet vesnice v jejich kulturně historické podobě a nesnižovat hodnotu venkovského dědictví. S touto prioritou je tedy spojen nejen technický rozvoj, ale i zlepšení služeb pro venkovské obyvatelstvo, které se potýká s nedostatkem pracovních příležitostí mimo agrární sektor, s prohlubujícími se problémy v dopravní obslužnosti a nedostatečnou podporou mladých rodin ve venkovském prostoru.

### III.3 Shrnutí a porovnání jihočeského regionu s ostatními kraji

Jihočeský kraj odpovídá výkonností i růstem své ekonomiky národním měřítkům. Základní struktura regionu je taktéž srovnatelná s celostátním průměrem, výjimku tvoří pouze silnější zastoupení zemědělství, lesnictví a rybářství, což je do jisté míry předurčeno historickou tradicí a surovinovými podmínkami regionu.

<sup>72</sup> <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/tab/9C00262611>

Průmysl Jihočeského kraje tvoří asi 30 % jeho hrubého domácího produktu a je charakterizován dvěma okruhy odvětví.<sup>73</sup> „První okruh lze vymezit jako odvětví tradiční, s dobrou surovinovou základnou a jasnými vazbami v hodnotovém řetězci, avšak na straně druhé spíše stagnujícího charakteru s nutnými prvky restrukturalizace – jedná se o průmysl papírnický a výroby celulózy, dřevozpracující, polygrafický a nábytkářský, oděvní a textilní průmysl a dále průmysl potravinářský vázaný především na zemědělství. Druhý okruh lze vymezit jako progresivní růstová odvětví v národním i světovém kontextu, která jsou rozvíjena v Jihočeském kraji i ve vazbě na přímé zahraniční investice a mají vysoký podíl na exportní výkonnosti regionu – jedná se o průmysl výroby motorových vozidel a součástek, výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, výroby a opravy strojů a zařízení, výroby zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů resp. výroby rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů.“

Kromě již zmíněných průmyslových odvětví se na ekonomice regionu významněji podílí ještě<sup>74</sup> cestovní ruch, který má vzrůstající tendenci především díky množství kulturních památek, přírodním podmínkám, zachovanému životnímu prostředí a v neposlední řadě i výhodné poloze.

Jihočeský kraj si je plně vědom nutnosti dalšího rozvoje svého potenciálu, který by vedl k dlouhodobému a stabilnímu růstu. Za tímto účelem byl vypracován návrh<sup>75</sup> Programu rozvoje Jihočeského kraje pro období 2007 – 2013, který byl schválen zastupitelstvem Jihočeského kraje. Nejdůležitější částí tohoto dokumentu je návrh rozvojové strategie kraje, jejímž smyslem je dosáhnout rozvoje konkurenceschopnosti Jihočeského kraje posilováním atraktivity jeho území pro podnikání i investice, dynamizací lidských zdrojů a zkvalitňováním životních podmínek obyvatel. Tento dokument stanovil následující cíle, které by

---

<sup>73</sup> *Návrh Programu rozvoje Jihočeského kraje 2007 – 2013*. Jihočeský kraj – krajský úřad, Odbor regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic, 2007. s. 5.

zdroj: <http://invest.kraj-jihocesky.cz/files/hlavni%20smery%20ris%20jcj.pdf>

<sup>74</sup> Na území kraje se nachází Národní park Šumava s rozlohou 685 km<sup>2</sup>, z toho 340 km<sup>2</sup> náleží právě do Jihočeského kraje, tři chráněné krajinné oblasti (Šumava s rozlohou 945 km<sup>2</sup>, z toho 728 km<sup>2</sup> se rozkládá na území Jihočeského kraje, Třeboňsko 700 km<sup>2</sup> a Blanský les 212 km<sup>2</sup> a na tři sta maloplošných chráněných území. V roce 2005 se v kraji ve statisticky sledovaných hromadných ubytovacích zařízeních ubytovalo více než 1 023 289 hostů, z toho cca 326 tisíc ze zahraničí, převážně z Německa, Nizozemska, Rakouska a Francie. Průměrná doba pobytu dosáhla 4,4 dnů.

zdroj: [http://www.komora.cz/hk-cr/inmp/knihovna-informaci-pro-podnikani/regionalni-informace/kraje-cr/jihocesky-kraj-c/art\\_22580/jihocesky-kraj.aspx](http://www.komora.cz/hk-cr/inmp/knihovna-informaci-pro-podnikani/regionalni-informace/kraje-cr/jihocesky-kraj-c/art_22580/jihocesky-kraj.aspx)

<sup>75</sup> [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS)



měly vést k rozvoji Jihočeského kraje nejen v rámci České republiky, ale i v rámci Evropské unie.

76

Stanovené cíle Jihočeského kraje	Obsah stanovených cílů
Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zlepšování podmínek pro podnikání</li> <li>• posilování konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů</li> <li>• využívání výzkumů pro inovaci podnikatelského sektoru</li> </ul>
Lidské zdroje a sociální soudržnost	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozvoj vzdělávání</li> <li>• rozvoj sociální infrastruktury i zařízení v oblasti sportu, kultury a zájmové činnosti</li> <li>• zlepšování kvality zdravotnických a sociálních služeb</li> </ul>
Dostupnost a infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zlepšení stávajícího stavu a budování nové dopravní infrastruktury</li> <li>• zlepšení podmínek dopravy i dopravní obslužnosti</li> </ul>
Rozvoj urbáních prostorů	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podpora posilování role měst jako přirozených rozvojových center území a komplexní přístup k řešení jejich specifických problémů</li> </ul>
Venkovský prostor	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podpora venkovské ekonomiky se zaměřením na využití moderních forem zemědělství, rybářství a lesnictví, se současným zachováním místních tradic a hodnot krajiny</li> </ul>
Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivita	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozvoj cestovního ruchu s využitím potenciálu kulturního dědictví a ohledem na zachování jeho specifických hodnot</li> </ul>
Efektivní veřejná správa a modernizace institucí	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zvyšování efektivity státní správy prostřednictvím využití moderních nástrojů managementu, marketingu a komunikace</li> <li>• zlepšování místní i přeshraniční spolupráce</li> <li>• partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem</li> </ul>
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zabezpečení ochrany životního prostředí</li> <li>• zavedení systému řešení integrovaných rizik</li> </ul>

<sup>76</sup> *Návrh Programu rozvoje Jihočeského kraje 2007 – 2013*. Jihočeský kraj – krajský úřad, Odbor regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic, 2007. kapitola 4, s. 5, 6. zdroj: [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS)

## IV. TRH PRACOVNÍ SÍLY V JIHOČESKÉM KRAJI – NABÍDKA A POPTÁVKA

### IV.1 Základní charakteristiky a vývoj trhu práce

Trh práce můžeme obecně charakterizovat jako každý jiný trh, protože i tento se realizuje na základě střetu nabídky a poptávky. Zaměstnavatelé nabízejí pracujícím práci za mzdu. Ekonomie se pak snaží co nejlépe porozumět nezaměstnanosti a výši mezd jako nedílné součásti trhu práce.

Výše nezaměstnanosti velmi výrazně ovlivňuje stav společnosti, stát se tedy snaží snižovat ji na minimum, ačkoli jsou tyto snahy někdy kontraproduktivní.

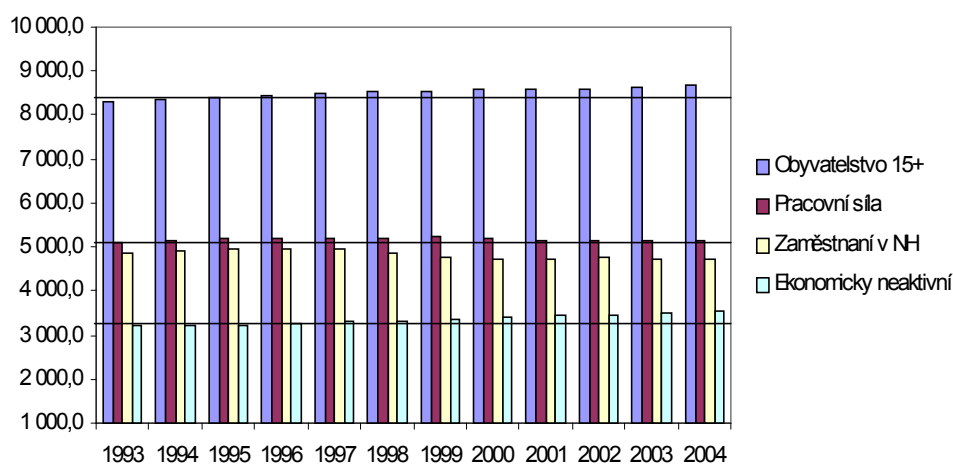
Na trh práce můžeme pohlížet ze dvou hledisek, z mikroekonomického a makroekonomického. Mikroekonomie se zaměřuje především na chování jedince na trhu práce, zatímco makroekonomie sleduje trh práce v širších souvislostech, především jeho vzájemné vztahy s ostatními trhy (peněžním, trhem zboží atd.) a jak tyto vztahy ovlivňují ekonomické ukazatele jako je nezaměstnanost, hrubý domácí produkt nebo výše mezd.

Vývoj trhu práce v České republice prošel jako všechny ostatní části veřejného i soukromého života transformačním procesem po roce 1989. Pro trh práce před „sametovou revolucí“ byla charakteristická až nadbytečná zaměstnanost. Trh práce byl deformován celkovou neefektivností komunistické ekonomiky, která se vyznačovala nevhodnou sektorovou a odvětvovou strukturou, převahou velkých podniků, nevhodnou kvalifikační strukturou z pohledu tržního hospodářství a nivelizací mezd. Centrálně řízená ekonomika měla jednu stránku, kterou lze posuzovat kladně, tou byla téměř neexistující nezaměstnanost.

Úkoly politiky po roce 1989 byly tedy jasně definovány. Bylo zapotřebí vybudovat trh práce s odpovídajícími právními normami (zákon o zaměstnanosti), přizpůsobit pracovní právní normy (Zákoník práce) a také vytvořit instituce trhu práce (úřady práce). Úkolem státu je pak vést aktivní politiku zaměstnanosti, jejímž hlavním cílem je plná zaměstnanost obyvatel, která však vzniká střetáváním se nabídky s poptávkou, nikoli direktivním zásahem.

V letech 1990 - 1991 prošel trh práce stabilizační etapou, která byla charakteristická přijetím ekonomických reforem a zahájením malé privatizace. Bohužel důsledkem byl prudký pokles výkonu ekonomiky, pokles produktivity práce a snížení poptávky po pracovní síle. Po roce 1992 došlo v ekonomice České republiky k dalším změnám. Byla zahájena velká privatizace a došlo k proměně struktury ekonomických sektorů, kdy primární a sekundární sektor zaznamenaly pokles, terciární sektor však vzestup. Velmi prudce poklesl počet pracovních míst a zvýšil se počet hospodářsky neaktivních osob. Došlo také k vytvoření sociálních skupin, které výrazně ohrožovala nezaměstnanost (lidé nekvalifikovaní, mládež a absolventi škol, ženy po mateřské dovolené, osoby v předdůchodovém věku, etnické skupiny, osoby handicapované). Míra nezaměstnanosti se mezi jednotlivými regiony začala výrazně odlišovat.

<sup>77</sup>Vývoj na trhu práce v letech 1993 - 2004



<sup>77</sup> [http://www.vupsv.cz/promeny\\_trhu\\_prace.ppt](http://www.vupsv.cz/promeny_trhu_prace.ppt)

## IV.2 Nezaměstnanost Jihočeského kraje v rámci České republiky

<sup>78</sup> Míra nezaměstnanosti v České republice je počítána jako podíl uchazečů o zaměstnání schopných práce k disponibilní pracovní síle. Do disponibilní pracovní síly jsou pak podle Výběrového šetření pracovních sil započítáváni i cizinci s trvalým nebo dlouhodobým pobytem v České republice.

Jihočeský kraj je podle Úřadu práce k 31. říjnu 2006 regionem s třetí nejnižší mírou nezaměstnanosti v České republice. Celkově je míra registrované nezaměstnanosti v našem regionu nižší, než je republikový průměr.

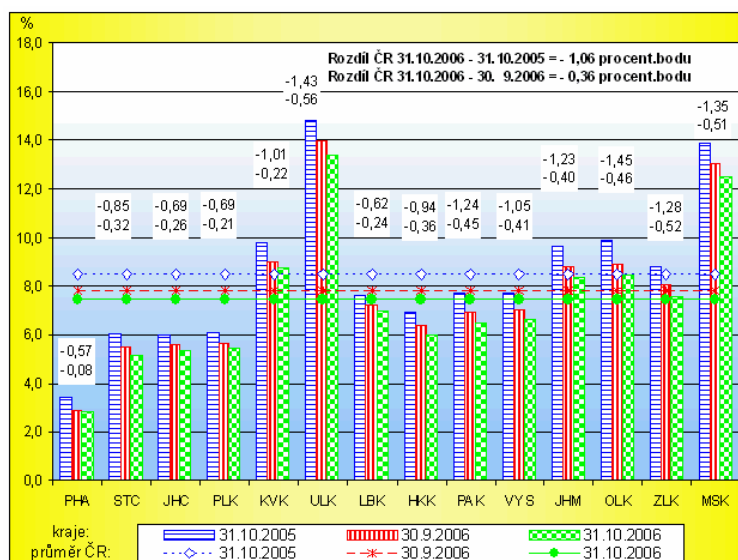
*Srovnání míry registrované nezaměstnanosti Jihočeského kraje s dalšími vybranými kraji k 31. říjnu 2006*

Kraj	Míra registrované nezaměstnanosti
Praha	2, 84 %
Středočeský kraj	5, 18 %
Jihočeský kraj	5, 34 %
Ústecký kraj	13, 38 %
Republikový průměr	7, 43 %

---

<sup>78</sup> Viz Přílohy, mapa č. 6, s. 102.

<sup>79</sup> Míra nezaměstnanosti v krajích České republiky k 31. říjnu 2006



<sup>80</sup> „Nezaměstnanost v Jihočeském kraji a jednotlivých okresech ovlivňuje řada faktorů. Kromě věkové a vzdělanostní struktury obyvatel je to především struktura pracovních míst regionu s možností nalézt odpovídající zaměstnání vzhledem k požadovanému vzdělání a praxi. Značnou roli hraje také dopravní obslužnost jednotlivých oblastí. Vzájemné vztahy mezi disponibilní pracovní silou a potřebami pracovního trhu se promítají nejen do celkového počtu uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v Jihočeském kraji a jeho okresech, ale především do jejich vnitřní struktury. Z jednotlivých ukazatelů je nejvyšší podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v okrese Český Krumlov (94,4 %), žen v okrese Jindřichův Hradec (70,6 %), nejvyšší podíl nezaměstnaných absolventů škol a učilišť v okrese Prachatice (10,2 %), mladistvých v okrese Český Krumlov (2,3 %) a uchazečů se zdravotním postižením v okrese Prachatice (21,3 %). Nárok na podporu v nezaměstnanosti má 33,8 % uchazečů, nejvíce v okresech České Budějovice a Český Krumlov (shodně 42,1 %), naopak ve Strakonících a

<sup>79</sup> [http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/graf\\_c\\_1:\\_mira\\_nezamestnanosti\\_v\\_krajich\\_ceske\\_republiky\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/graf_c_1:_mira_nezamestnanosti_v_krajich_ceske_republiky_(k_31_10_2006))

<sup>80</sup> [http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/struktura\\_uchazecu\\_o\\_zamestnani\\_a\\_volna\\_pracovni\\_mista\\_v\\_okresech\\_jihoceskeho\\_kraje\\_k\\_31\\_breznu\\_2006\\_\(dle\\_udaju\\_uradu\\_prace\)](http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/struktura_uchazecu_o_zamestnani_a_volna_pracovni_mista_v_okresech_jihoceskeho_kraje_k_31_breznu_2006_(dle_udaju_uradu_prace))

Jindřichově Hradci nedosahuje jejich podíl 30 %. V rekvalifikaci je zařazeno pouze 2,1 % uchazečů, nejvíce v okrese České Budějovice (3,3 %), naopak v Českém Krumlově nedosahuje jejich podíl 1,0 %.“

<sup>81</sup> *Vývoj nezaměstnanosti v Jihočeském kraji v říjnu 2006*

	Jč.kraj	ČB	ČK	JH	PI	PT	ST	TA
<b>Uchazeči o zaměstnání k 30. 9. 2006</b>	<b>20 042</b>	<b>4 464</b>	<b>2 811</b>	<b>2 953</b>	<b>2 483</b>	<b>1 516</b>	<b>2 531</b>	<b>3 284</b>
z toho dosažitelní	18 490	3 989	2 694	2 717	2 334	1 342	2 393	3 021
nově hlášení v říjnu 2006	3 073	778	429	419	397	299	298	453
vyřazení z evidence celkem	3 691	942	410	473	524	310	378	654
z toho: umístění celkem	2 559	656	275	317	319	219	290	483
z toho Úřadem práce	837	120	49	58	159	115	203	133
vyřazení dle § 30 odst. 2	407	119	72	57	45	19	29	66
<b>Uchazeči o zaměstnání k 31.10. 2006</b>	<b>19 424</b>	<b>4 300</b>	<b>2 830</b>	<b>2 899</b>	<b>2 356</b>	<b>1 505</b>	<b>2 451</b>	<b>3 083</b>
z toho dosažitelní	17 680	3 801	2 672	2 631	2 171	1 313	2 292	2 800
<b>Přírůstek (úbytek) uchazečů v říjnu 2006</b>								
absolutně	-618	-164	19	-54	-127	-11	-80	-201
- z toho dosažitelní	-810	-188	-22	-86	-163	-29	-101	-221
v %	-3,1	-3,7	0,7	-1,8	-5,1	-0,7	-3,2	-6,1
- z toho dosažitelní	-4,4	-4,7	-0,8	-3,2	-7,0	-2,2	-4,2	-7,3
<b>Rozdíl míry nezaměstnanosti</b>								
<b>31.10. 2006 - 30. 9. 2006</b>	<b>-0,26</b>	<b>-0,18</b>	<b>-0,19</b>	<b>-0,12</b>	<b>-0,55</b>	<b>-0,18</b>	<b>-0,31</b>	<b>-0,43</b>
<b>Volná pracovní místa k 30. 9. 2006</b>	<b>5 351</b>	<b>1 502</b>	<b>441</b>	<b>412</b>	<b>787</b>	<b>398</b>	<b>788</b>	<b>1 023</b>
nově hlášená místa	1 905	789	146	169	175	136	176	314
obsazená místa	107	0	31	53	8	15	0	0
zrušená místa	1 628	717	145	93	81	79	191	322
uvolněná místa	10	0	0	0	10	0	0	0
<b>Volná pracovní místa k 31.10. 2006</b>	<b>5 531</b>	<b>1 574</b>	<b>411</b>	<b>435</b>	<b>883</b>	<b>440</b>	<b>773</b>	<b>1 015</b>
<b>Přírůstek (úbytek) uchazečů na 1 volné pracovní místo v říjnu 2006</b>								
celkem (absolutně)	-0,23	-0,24	0,51	-0,50	-0,49	-0,39	-0,04	-0,17
z toho dosažitelných	-0,26	-0,24	0,39	-0,55	-0,51	-0,39	-0,07	-0,19

Uchazeči o zaměstnání jsou registrováni na Úřadech práce, které sídlí v okresních městech a jejich odloučených pracovištích. Na těchto úřadech však nemusejí být registrováni pouze uchazeči, kteří mají trvalé bydliště v příslušném okrese, ale na vlastní žádost zde jsou evidováni i uchazeči s trvalým nebo dlouhodobým pobytem v jiných okresech České republiky, kde jsou ovšem z evidence příslušného Úřadu práce vyřazení. Jedná se však o menší množství, na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v jihočeském regionu jde o 283 osob, tedy asi 1,6 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji.

<sup>81</sup> [http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/tab\\_c\\_2:\\_vyvoj\\_nezaměstnanosti\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_v\\_ri\\_jnu\\_2006](http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/tab_c_2:_vyvoj_nezaměstnanosti_v_jihoceskem_kraji_v_ri_jnu_2006)

<sup>82</sup>Počet uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji podle pracovních mikroregionů Úřadů práce k 31. říjnu 2006

Název pracovního mikroregionu Úřadu práce (sídlo)	Uchazeči o zaměstnání (dosažitelní)	Míra nezaměstnanosti (v %, podíl) <sup>1)</sup>	Pořadí	Rozdíl 31. 10. 2006 - 31. 10. 2005		Rozdíl 31. 10. 2006 - 30. 9. 2006		Index uchazečů 31. 10. 2006 /	
				uchazeči	míra nez.	uchazeči	míra nez.	31. 10. 2005	30. 9. 2006
<b>Kraj celkem</b>	<b>17 680</b>	<b>5,52</b>	<b>x</b>	<b>-2 065</b>	<b>-0,64</b>	<b>-810</b>	<b>-0,25</b>	<b>89,54</b>	<b>95,62</b>
v tom stvalým bydlístém:									
v okresech JČ. Kraje	<b>17 397</b>	<b>5,43</b>	<b>x</b>	<b>-2 090</b>	<b>-0,65</b>	<b>-793</b>	<b>-0,25</b>	<b>89,27</b>	<b>95,64</b>
mimo okresy	283	1,6%	x	25	x	-17	x	109,69	94,33
v tom územní pracoviště:									
<b>3101 České Budějovice</b>	<b>3 801</b>	<b>4,10</b>	<b>1</b>	<b>-253</b>	<b>-0,27</b>	<b>-188</b>	<b>-0,20</b>	<b>93,76</b>	<b>95,29</b>
310101 České Budějovice	3 058	3,82	1	-262	-0,33	-147	-0,18	92,11	95,41
310102 Nové Hradky	105	4,78	6	-2	-0,09	-1	-0,05	98,13	99,06
310103 Třhové Sviny	160	4,41	3	-16	-0,44	-19	-0,52	90,91	89,39
310104 Týn nad Vltavou	386	5,75	14	5	0,07	-25	-0,37	101,31	93,92
mimo okres	92	2,4%	7	22	x	4	x	131,43	104,55
<b>3102 Český Krumlov</b>	<b>2 672</b>	<b>8,32</b>	<b>7</b>	<b>-343</b>	<b>-1,07</b>	<b>-22</b>	<b>-0,07</b>	<b>88,62</b>	<b>99,18</b>
310201 Český Krumlov	1 253	7,66	25	-200	-1,22	-12	-0,07	86,24	99,05
310202 Horní Planá	278	11,80	30	25	1,06	51	2,16	109,88	122,47
310203 Kaplice	833	8,09	27	-113	-1,10	-39	-0,38	88,05	95,53
310204 Vyšší Brod	285	9,21	29	-50	-1,62	-19	-0,61	85,07	93,75
mimo okres	23	0,9%	1	-5	x	-3	x	82,14	88,46
<b>3103 Jindřichův Hradec</b>	<b>2 631</b>	<b>5,62</b>	<b>4</b>	<b>-496</b>	<b>-1,06</b>	<b>-86</b>	<b>-0,18</b>	<b>84,14</b>	<b>96,83</b>
310301 Jindřichův Hradec	1 134	4,72	5	-276	-1,15	-63	-0,26	80,43	94,74
310302 Dačice	838	8,35	28	-105	-1,05	-14	-0,14	88,87	98,36
310303 Třeboň	627	4,93	8	-116	-0,91	-14	-0,11	84,39	97,82
mimo okres	32	1,2%	2	1	x	5	x	103,23	118,52
<b>3104 Písek</b>	<b>2 171</b>	<b>6,09</b>	<b>5</b>	<b>-449</b>	<b>-1,26</b>	<b>-163</b>	<b>-0,46</b>	<b>82,86</b>	<b>93,02</b>
310401 Písek	1 144	5,71	13	-240	-1,20	-83	-0,41	82,66	93,24
310402 Milevsko	650	6,61	23	-164	-1,67	-40	-0,41	79,85	94,20
310403 Mirovice	151	6,19	19	-14	-0,57	-9	-0,37	91,52	94,38
310404 Protivín	194	5,85	15	-34	-1,03	-22	-0,66	85,09	89,81
mimo okres	32	1,5%	4	3	x	-9	x	110,34	78,05
<b>3105 Prachatice</b>	<b>1 313</b>	<b>5,05</b>	<b>2</b>	<b>-175</b>	<b>-0,67</b>	<b>-29</b>	<b>-0,11</b>	<b>88,24</b>	<b>97,84</b>
310501 Prachatice	596	4,93	9	-104	-0,86	-44	-0,36	85,14	93,13
310502 Netolice	108	5,46	12	1	0,05	2	0,10	100,93	101,89
310503 Vimperk	360	4,12	2	-16	-0,18	5	0,06	95,74	101,41
310504 Volary	225	6,96	24	-60	-1,86	11	0,34	78,95	105,14
mimo okres	24	1,8%	6	4	x	-3	x	120,00	88,89
<b>3106 Strakonice</b>	<b>2 292</b>	<b>6,52</b>	<b>6</b>	<b>-250</b>	<b>-0,71</b>	<b>-101</b>	<b>-0,29</b>	<b>90,17</b>	<b>95,78</b>
310601 Strakonice	1 136	5,95	16	-213	-1,12	-64	-0,34	84,21	94,67
310602 Blatná	452	6,59	22	-8	-0,12	5	0,07	98,26	101,12
310603 Vodňany	435	7,92	26	-22	-0,40	-26	-0,47	95,19	94,36
310604 Volyně	228	6,13	18	1	0,03	-13	-0,35	100,44	94,61
mimo okres	41	1,8%	5	-8	x	-3	x	83,67	93,18
<b>310701 Tábor</b>	<b>2 800</b>	<b>5,36</b>	<b>3</b>	<b>-99</b>	<b>-0,21</b>	<b>-221</b>	<b>-0,41</b>	<b>96,59</b>	<b>92,68</b>
310701 Tábor	1 613	5,14	10	-61	-0,19	-139	-0,44	96,36	92,07
310702 Bechyně	216	5,45	11	-19	-0,48	-11	-0,28	91,91	95,15
310703 Chýnov	90	4,41	4	-12	-0,59	-9	-0,44	88,24	90,91
310704 Jistebnice	85	6,46	21	0	0,00	0	0,00	100,00	100,00
310705 Mladá Vožice	123	4,86	7	-2	-0,08	3	0,12	98,40	102,50
310706 Soběslav	387	6,02	17	-21	-0,33	-36	-0,56	94,85	91,49
310707 Veselí nad Lužnicí	291	6,44	20	0	0,00	0	0,00	100,00	100,00
mimo okres	39	1,4%	3	8	x	-8	x	125,81	82,98

<sup>1)</sup> u území v okrese míra nezaměstnanosti, mimo okres podíl na evidovaných uchazečích celkem

Velký počet obcí v jihočeském regionu vykazuje nadprůměrnou míru nezaměstnanosti. Pouze 24 z celkového počtu 623 obcí Jihočeského kraje nemělo žádné evidované uchazeče o zaměstnání. Šlo však o obce s velmi nízkým počtem obyvatel (v největší z nich, Chrboníně, žilo pouze 76 ekonomicky aktivních osob). Tato situace je zapříčiněna řadou faktorů. Nejvýznamnější z nich je věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva, ale mimo ní ještě i tvorba pracovních

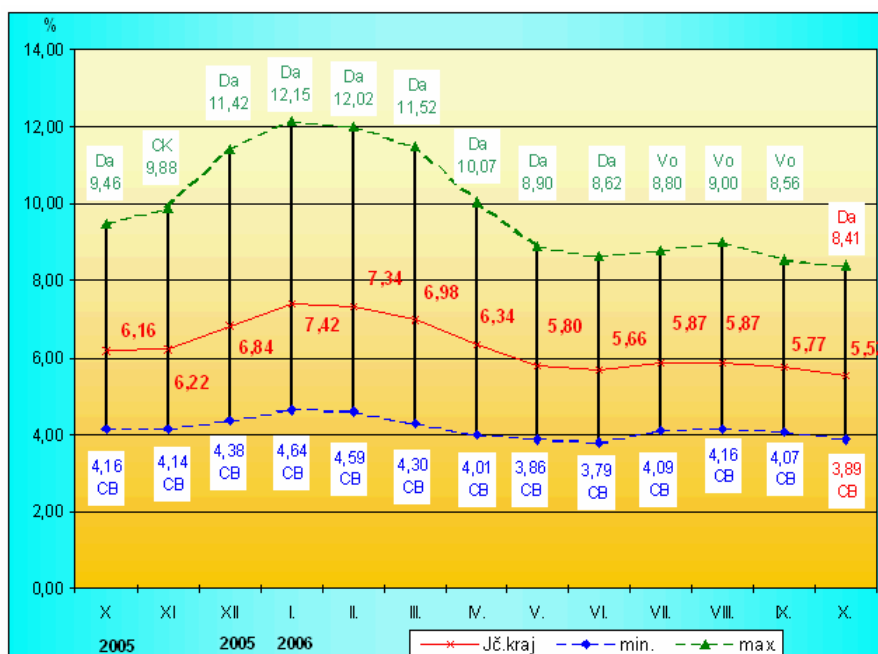
<sup>82</sup>[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab\\_c\\_6:\\_pocet\\_uchazecu\\_o\\_zamestnani\\_a\\_mira\\_nezamestnanosti\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_podle\\_pracovnich\\_mikroregionu\\_uradu\\_prace\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab_c_6:_pocet_uchazecu_o_zamestnani_a_mira_nezamestnanosti_v_jihoceskem_kraji_podle_pracovnich_mikroregionu_uradu_prace_(k_31_10_2006))

příležitostí. Vzhledem k nízké možnosti pracovního uplatnění přímo v samotné obci, hraje značnou roli také dopravní dostupnost obce.

<sup>83</sup> *Obce v Jihočeském kraji s mírou nezaměstnanosti 15 a více % k 31.říjnu 2006*

Název obce	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Uchazeči o zaměstnání dosažitelní	Míra nezaměstnanosti v %-dosaž.	Název správního obvodu obce s rozšířenou působností	Název okresu
Pohorská Ves	146	55	37,67	Kaplice	Český Krumlov
Hájek	14	5	35,71	Vodňany	Strakonice
Županovice	21	5	23,81	Dačice	Jindřichův Hradec
Světlík	124	29	23,39	Český Krumlov	Český Krumlov
Dešná	337	71	21,07	Dačice	Jindřichův Hradec
Pohorovice	40	8	20,00	Vodňany	Strakonice
Přebořov	136	27	19,85	Soběslav	Tábor
Malšín	56	11	19,64	Český Krumlov	Český Krumlov
Zadní Střítež	16	3	18,75	Tábor	Tábor
Dobronice u Bechyně	43	8	18,60	Tábor	Tábor
Vlčetínec	22	4	18,18	Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec
Písečné	255	46	18,04	Dačice	Jindřichův Hradec
Bujanov	302	53	17,55	Kaplice	Český Krumlov
Lažany	30	5	16,67	Blatná	Strakonice
Přední Zborovice	31	5	16,13	Strakonice	Strakonice
Mezná	50	8	16,00	Soběslav	Tábor
Lužice	19	3	15,79	Prachatice	Prachatice
Dolní Žďár	51	8	15,69	Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec
Měky nec	13	2	15,38	Vodňany	Strakonice
Rožmberk nad Vltavou	166	25	15,06	Český Krumlov	Český Krumlov

<sup>84</sup> *Vývoj míry nezaměstnanosti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. říjnu 2006*



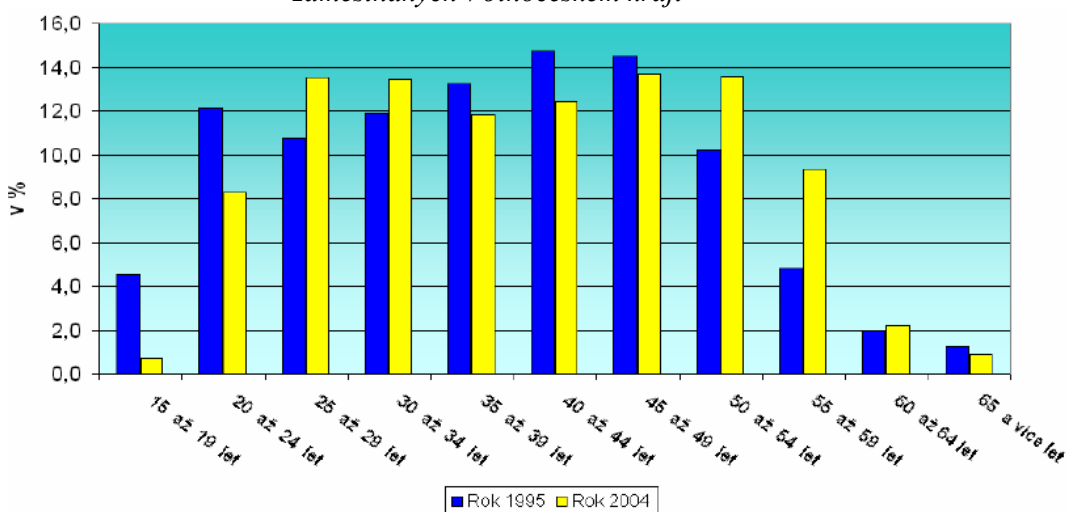
<sup>83</sup> [http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/tab\\_c\\_9:\\_obce\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_s\\_mirou\\_nezamestnanosti\\_15\\_a\\_vice\\_procent\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/tab_c_9:_obce_v_jihoceskem_kraji_s_mirou_nezamestnanosti_15_a_vice_procent_(k_31_10_2006))

<sup>84</sup> [http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/graf\\_c\\_4:\\_vyvoj\\_miry\\_nezamestnanosti\\_ve\\_spravnich\\_obvodech\\_obci\\_s\\_rozsirenou\\_pusobnosti\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/graf_c_4:_vyvoj_miry_nezamestnanosti_ve_spravnich_obvodech_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_(k_31_10_2006))



Míra ekonomické aktivity v Jihočeském kraji je ovlivněna větším počtem faktorů a nepřímo závisí i na důvodech ekonomické neaktivity. U osob do 25 let je to především příprava na jejich budoucí povolání (středoškolské nebo vysokoškolské studium), u osob starších 55 let je to většinou odchod do starobního důchodu a u žen mateřská dovolená.

<sup>85</sup> Podíl zaměstnaných osob v letech 1995 a 2004 podle věku na celkovém počtu zaměstnaných v Jihočeském kraji



Velmi významný vliv na zaměstnanost má také potřebná kvalifikace a vzdělání. V jihočeském regionu má vyšší podíl středoškolské vzdělání a nízký podíl vzdělání základní, bohužel však i vysokoškolské. <sup>86</sup> „Z obyvatelstva staršího 15 let dle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 v Jihočeském kraji měla téměř čtvrtina obyvatel základní vzdělání, osoby vyučené a se středním vzděláním bez maturity tvořily téměř 40 % a osoby se středním vzděláním s maturitou a absolventi vyšších odborných škol tvořili 28 %. Absolventi vysokých škol představují pouze necelých 8 % obyvatel starších 15 let.“

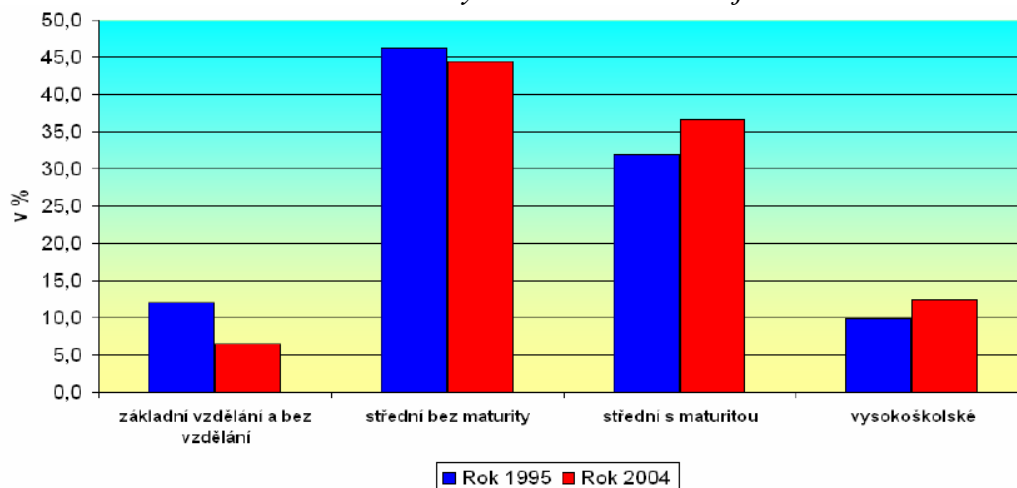
<sup>85</sup> Šetření trhu práce a školské soustavy 2005, Závěrečná zpráva projektu A7/12. Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o. p. s., 2005. s. 8.

zdroj: <http://www.jhk.cz/files/RLZ/setreni-trhu-prace2005-final.pdf>

<sup>86</sup> Šetření trhu práce a školské soustavy 2005, Závěrečná zpráva projektu A7/12. Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o. p. s., 2005. s. 7.

zdroj: <http://www.jhk.cz/files/RLZ/setreni-trhu-prace2005-final.pdf>

<sup>87</sup> Podíl zaměstnaných osob v letech 1995 a 2004 podle vzdělání na celkovém počtu zaměstnaných v Jihočeském kraji



### IV.3 Potřeby trhu práce

Vlivem stále výraznějších společenských změn a změnou charakteru práce jsou na pracovní sílu kladeny stále vyšší nároky, které se týkají především úrovně vzdělání a znalostí, kvalifikace, flexibility, mobility a adaptability. V České republice v posledních letech navíc dochází k významnému přeskupování pracovních sil mezi jednotlivými hospodářskými sektory. V Jihočeském kraji pokračuje od roku 2000 pokles pracovníků primárního sektoru. V sekundárním sektoru činil v roce 2005 podíl pracovníků 41,4 % a v terciárním sektoru pak 52,2 % zaměstnaných. Počet pracovníků v terciárním sektoru má tendenci růstu.

<sup>87</sup> Šetření trhu práce a školské soustavy 2005, Závěrečná zpráva projektu A7/12. Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o. p. s., 2005. s. 7.  
zdroj: <http://www.jhk.cz/files/RLZ/setreni-trhu-prace2005-final.pdf>

<sup>88</sup>*Srovnání struktury zaměstnanosti v letech 1995 a 2000 v regionech*

*NUTS II (podíl v %)*

	Primér		Sekundér		Terciér	
	1995	2000	1995	2000	1995	2000
Praha	0,2	0,2	26,0	20,1	73,8	79,6
Střední Čechy	9,1	6,5	48,9	47,4	41,9	46,1
Jihozápad	11,5	8,9	44,5	46,6	44,0	44,5
Severozápad	4,0	3,1	50,0	47,8	46,0	49,2
Severovýchod	7,5	5,7	50,5	50,7	42,0	43,6
Jihovýchod	9,5	7,9	45,3	43,9	45,2	48,1
Střední Morava	8,2	6,0	49,2	49,2	42,6	44,8
Moravskoslezsko	3,8	3,1	54,7	49,5	41,5	47,4

Jihočeský kraj v tomto směru kopíruje trendy celé České republiky a výhledově se také dá očekávat, že počet zaměstnanců v zemědělství se bude nadále snižovat a poroste podíl zaměstnaných v sektoru služeb.

Jak již bylo uvedeno, současný trh práce klade velký důraz na odbornou kvalifikaci a vzdělání. Jihočeský kraj v tomto ohledu zaostává, zejména díky nízkému počtu vysokoškoláků a vyšším podílem lidí se základním vzděláním. Se zvyšováním kvality a flexibility absolventů pro jejich lepší uplatnění na trhu práce souvisí i délka vzdělávání, která ovlivňuje úroveň znalostí a dovedností mladých lidí. Průměrná délka vzdělávání se v České republice pomalu zvyšuje (v současnosti délka asi 16,6 roků) a cílem je dosáhnout délky asi 18 let, která je srovnatelná se zeměmi Evropské unie. Transformace vzdělávací nabídky musí odpovídat potřebám trhu pracovních příležitostí a při zavedení nového učebního nebo studijního oboru by mělo také docházet k rušení oborů, jejichž absolventi jsou v evidenci pracovních úřadů nejdéle.

<sup>89</sup> „Hlavní charakteristikou současné situace na trhu práce nejen u nás, ale i v řadě dalších zemí světa, je nejistota a nestabilita zaměstnání, u nás komplikovaná stále probíhající restrukturalizací, vedoucí k obtížím při odhadu nosných odvětví technologických změn, zahraničních investic apod. Oblast vzdělávání reaguje na tyto faktory mimo jiné rozvojem klíčových kompetencí,

<sup>88</sup> <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/struktura-regionalnich-ekonomik-a-trh/1001179/9047/>

<sup>89</sup> *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji období 2006 – 2009*. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 4, 5. zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0)

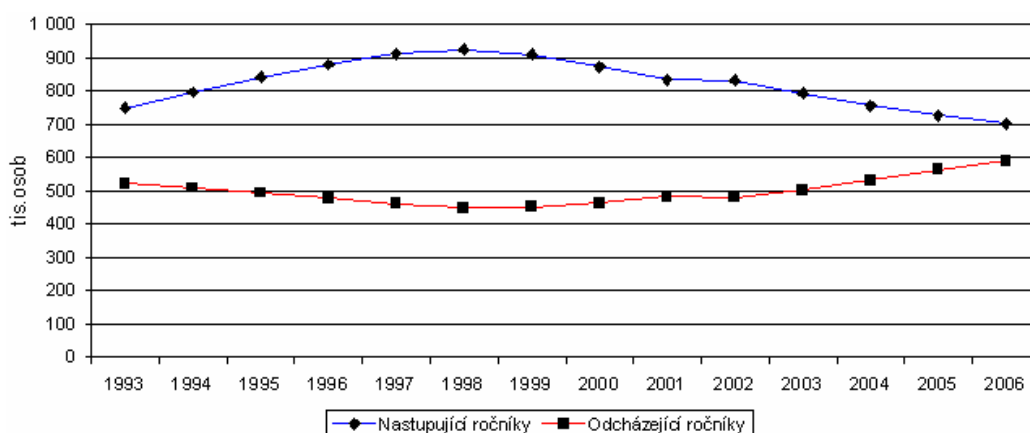
kteře jsou předpokladem zaměstnatelnosti absolventů a jejich připravenosti na celoživotní učení, a usiluje o otevřenost vzdělávacího systému, ve kterém by dospělí měli mít možnost doplnění svého dříve získaného vzdělání kdykoliv a způsobem úměrným svému věku a dosaženým znalostem.

Roste počet technických odborníků proti výrobním dělníkům, mladí lidé jsou znevýhodněni nedostatečnými praktickými zkušenostmi, ale na druhou stranu konkurují starším uchazečům o zaměstnání znalostmi cizích jazyků, počítačovými dovednostmi a větší profesní flexibilitou.“

#### IV.3.1 Nabídka

Hlavní příčiny změn nabídky na trhu práce jsou dány především demografickými a sociálními faktory. Z demografického hlediska je to příliv nových ročníků populace ve věkové kategorii 20 – 24 let a odliv ročníků v důchodovém věku, tj. mezi 60 – 64 lety. Tento vývoj však zaznamenal nesoulad, který se negativně projevil v nabídce na trhu práce. V devadesátých letech totiž vstupují na trh práce silnější ročníky, ovšem počet odcházejících ročníků v tuto dobu zaznamenává pokles. V roce 2000 pak na trh práce vstupuje menší počet uchazečů o práci, tj. menší nabídka, ale zároveň se zvyšuje počet osob, které z trhu práce odcházejí do důchodu. Na tento stav však působí i neméně důležité faktory sociální. Ty mohou pozastavit vstup určitého množství osob na trh práce. Mezi tyto osoby patří například vysokoškolští studenti, kteří na trh práce vstupují obvykle až po 24. roce života nebo také dobrovolná neaktivita žen ke vstupu na pracovní trh. Tato neaktivita je představována mateřskou dovolenou, péčí o rodinu nebo setrváním ženy v domácnosti.

<sup>90</sup> *Nastupující ročníky a odcházející ročníky*



Mezi další faktory, které působí na snižování nabídky práce patří, jak již bylo zmíněno, odchod lidí do starobního důchodu. V současné době se však věk pro odchod do penze prodlužuje. Projevuje se zde fakt, že se tak děje ze zákona (zákon prodlužuje věk pro odchod do starobního důchodu), ale také z dobrovolnosti pracujícího (pokud pracující dosáhne důchodového věku, nemusí o důchod požádat a může pracovat dál). Jedním z posledních významných faktorů působících na straně nabídky práce jsou cizinci, kteří zde nabízejí svou práci.

<sup>91</sup> *Míra nezaměstnanosti podle nových krajů ČR od roku 2000 - 2007*

kraje, ČR	Míra nezaměstnanosti k 30.06.									
	stará metodika					nová metodika				
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2004	2005	2006	2007
Praha	3,5	3,2	3,4	3,8	4,2	3,9	3,5	3,3	2,8	2,4
Středočeský kraj	6,8	6,2	6,4	6,8	7,2	6,6	6,4	6,0	5,4	4,4
Jihočeský kraj	5,4	4,8	5,4	5,8	6,4	6,3	5,6	5,8	5,5	4,4
Plzeňský kraj	6,6	5,8	6,2	6,9	7,2	6,7	6,4	6,2	5,5	4,7
Karlovarský kraj	8,0	7,3	9,0	9,7	10,9	10,5	10,0	9,7	9,0	7,6
Ústecký kraj	15,6	15,2	15,9	17,1	16,9	15,9	15,6	15,0	14,2	11,9
Liberecký kraj	6,4	6,2	7,6	8,9	9,1	8,3	8,2	7,5	7,0	6,2
Královéhradecký kraj	6,2	5,2	6,1	6,9	7,4	7,5	6,7	7,0	6,3	4,7
Pardubický kraj	7,9	7,3	7,5	8,2	8,6	8,4	7,8	7,8	6,6	5,2
Vysočina	7,8	6,2	6,8	8,0	8,4	8,0	7,8	7,6	6,8	5,6
Jihomoravský kraj	9,1	8,5	9,7	10,7	10,9	10,4	9,8	9,7	8,7	7,1
Olomoucký kraj	11,5	10,8	11,0	11,4	11,5	11,2	10,4	10,5	9,0	6,9
Zlínský kraj	8,0	7,7	8,8	10,0	10,0	9,6	9,1	8,7	7,9	6,1
Moravskoslezský kraj	14,8	14,5	14,8	16,1	16,5	15,3	15,2	14,3	13,0	10,7
Celkem ČR	8,7	8,1	8,7	9,5	9,9	9,3	8,9	8,6	7,7	6,3

<sup>90</sup> <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi-v-cr/trh-prace-nezamestnanost-1993-2006/1000604/44345/#pozn>

<sup>91</sup> *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v I. pololetí 2007*, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Č. j. 2007/66351 – 413, 2007.  
zdroj: [http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh\\_prace/rok2007p1/prilohy\\_0706\\_13.pdf](http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2007p1/prilohy_0706_13.pdf)

V současné době nabídka na trhu pracovních příležitostí převyšuje poptávku po práci. V jihočeském regionu (4,4 %) se tento fakt projevuje pod republikovým průměrem (6,3 %), jak nám říká ukazatel míry nezaměstnanosti.

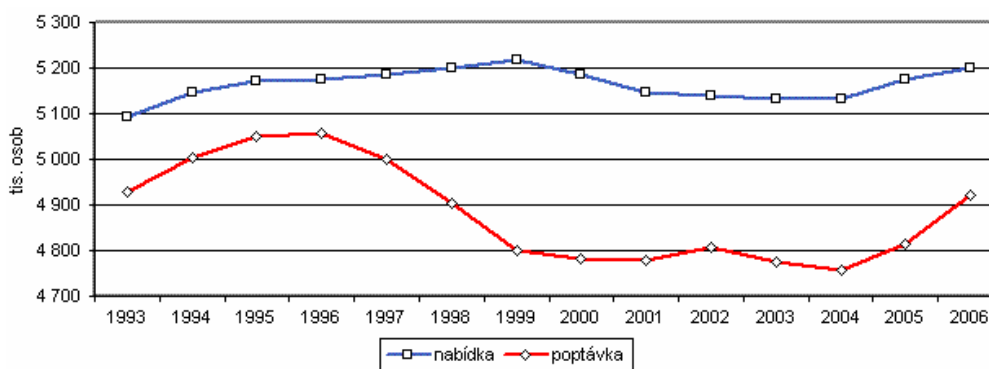
Za neuspokojenou nabídkou práce však nemusí vždy stát jen demografické a sociální faktory. Nabídka práce ne vždy dokáže pokrýt profese či kvalifikaci, kterou si poptávka v daném regionu žádá. Je tedy důležité, aby docházelo ke zlepšování kvality a flexibility lidských zdrojů a rychlému zareagování na potřeby trhu práce ze strany regionálních úřadů, mimo jiné i zavedením vhodného typu vzdělávání, které by vedlo k výchově odborníků do těchto žádaných profesí.

#### IV.3.2 Poptávka

Změny na straně poptávky při fungování na trhu pracovních příležitostí udává především výkonnost ekonomiky (její růst = hrubý domácí produkt, produktivita práce) a počet volných míst na trhu práce. Obecně se předpokládá, že pokud roste hrubý domácí produkt, pak roste i počet volných pracovních příležitostí. Tento předpoklad pak ovlivňuje faktor produktivity práce, který počet volných pracovních míst snižuje (tj. úspora pracovních míst díky vyšší produktivitě práce).

Jak již bylo řečeno v minulé podkapitole, nabídka na českém trhu práce převyšuje poptávku. Tím se dostáváme k problému, jak je možné, že ještě existují volná místa na straně poptávky po práci? Jak je možné, že je trh nevstřebal? Odpovědí bude nesoulad mezi nabízenou a poptávanou prací. Trh žádá profese, které daný region není schopen nabídnout. Ekonomika tedy vytváří nové pracovní příležitosti, avšak nabídka je nedokáže uspokojit.

## <sup>92</sup>Trh práce – nabídka a poptávka



### IV.3.3 Žebříček žádanosti profesí

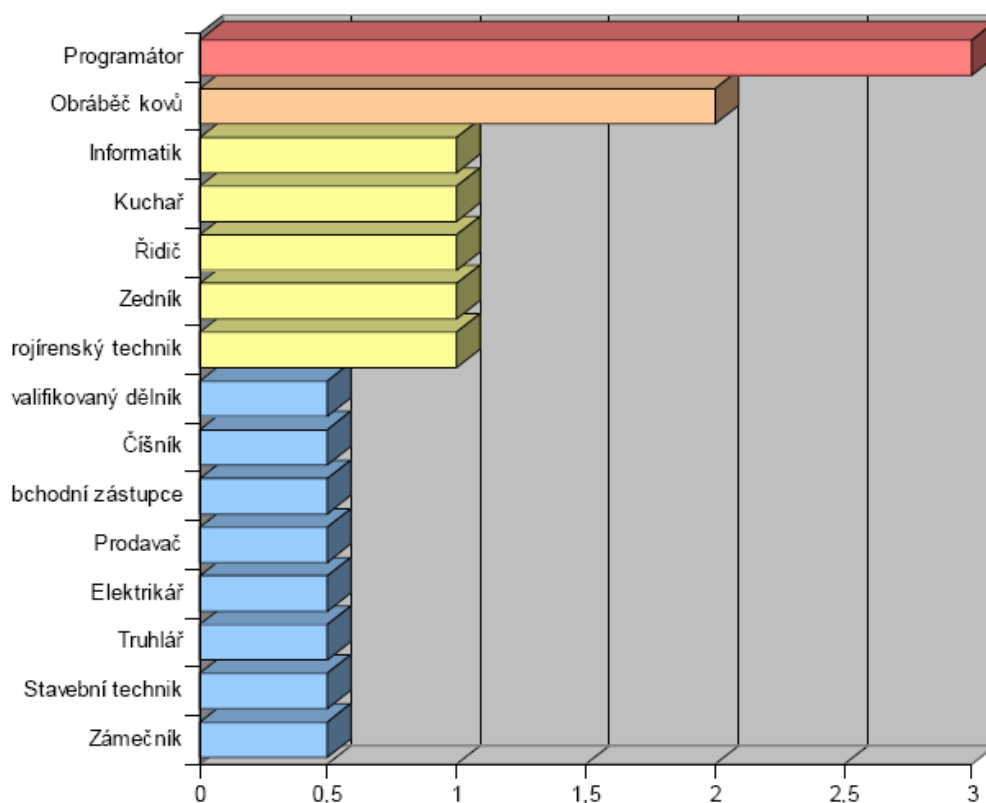
Žebříček žádanosti profesí v Jihočeském kraji přímo navazuje na nabídku a poptávku na trhu práce. Je jisté, že pro každý kraj je tento žebříček odlišný. V České republice dochází k nerovnoměrnému vývoji lidských zdrojů. V některých regionech jsou soustředěni vzdělaní lidé a profesionálové, kteří pracují v kvalifikačně náročných oborech. Pověštinou právě tyto regiony mají také významná vysokoškolská centra a studenti zde představují budoucí ekonomický potenciál, který bude daný region úspěšně rozvíjet. Některé regiony však mají nedostatek těchto odborníků a nemají také žádná vzdělávací centra poskytující vysokou úroveň vzdělání. Tyto regiony pak nemohou uspokojit poptávku po vysoce kvalifikované pracovní síle. Navíc v České republice nemá tradici pracovní migrace (tj. stěhování se za prací do vzdálenějších míst či regionů), zřejmě také proto, že zde pro ni není vytvořeno vhodné sociální zázemí.

V Jihočeském kraji v roce 2007 byly nejžádanějšími profesemi ze strany poptávky kvalifikovaní řemeslníci, obsluhy strojů a zařízení, kvalifikovaní kovodělníci a strojrenští dělníci, provozní a pracovníci ve službách a také techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci.

Tento trend by měl dále pokračovat a také narůstat. Důraz přitom bude čím dál více kladen především na kvalifikaci a odbornost.

<sup>92</sup> <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi-v-cr/trh-prace-nezamestnanost-1993-2006/1000604/44345/#pozn>

<sup>93</sup>Poptávka po nejžádanějších profesích do roku 2010 (v tis.osob)



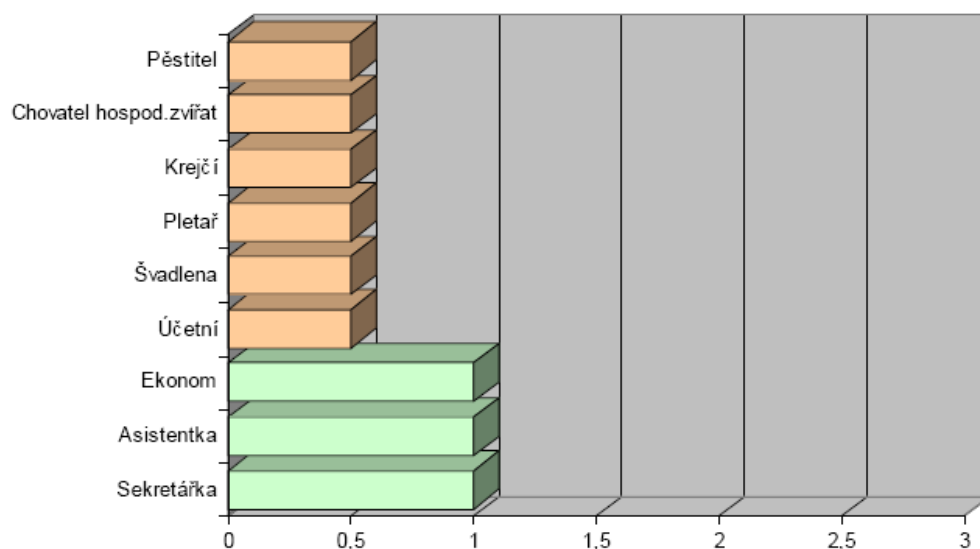
Z výše uvedeného grafu tedy plyne, že se na žebříčku žádanosti profesí projevuje rozpad učňovského školství, které bylo ve vysoké míře zapříčiněno privatizací podniků, jenž tyto odborníky prakticky vychovávaly (zámečnick, soustružník apod.). Na tento stav má však bezesporu vliv i fakt, že učňovské obory i studijní obory technického směru jsou obecně méně atraktivní a není o ně u rodičů a studentů tak velký zájem.

Stejně jako je Šetřením potřeb trhu práce a školské soustavy 2005 sestaven přehled nejvíce žádaných profesí s výhledem až do roku 2010, tak je sestaven i následující přehled nejméně žádaných profesí ze strany poptávky.

<sup>93</sup> Šetření trhu práce a školské soustavy 2005, Závěrečná zpráva projektu A7/12. Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o. p. s., 2005. s. 36.  
zdroj: <http://www.jhk.cz/files/RLZ/setreni-trhu-prace2005-final.pdf>



<sup>94</sup>Poptávka po nejméně žádaných profesích do roku 2010 (v tis. O  
sob)



#### IV.4 Shrnutí potřeb trhu práce s ohledem na vzdělávací soustavu

Česká republika neustále monitoruje nejen svůj trh práce, ale v posledních letech i trh práce v rámci Evropské unie, který se českým občanům stále více otevírá. Sledování propojování nabídky a poptávky na trhu pracovních příležitostí je velmi důležité, aby vláda nebo zastupitelstva krajů mohly efektivněji reagovat na jeho potřeby a nedostatky.

Pro jihočeský region byla vypracována studie s názvem Šetření trhu práce a školské soustavy v Jihočeském kraji v roce 2005, která by měla pomoci jihočeskému trhu práce vytipovat konkrétní profese a obory, kterých je v Jihočeském kraji nedostatek nebo ty, které jsou naopak předimenzované. Výsledky šetření by také měly přispět ke zjištění efektivnosti jihočeské školské a vzdělávací soustavy, ve smyslu dostatečné produkce kvalifikovaných či naopak

<sup>94</sup> Šetření trhu práce a školské soustavy 2005, Závěrečná zpráva projektu A7/12. Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o. p. s., 2005. s. 37.  
zdroj: <http://www.jhk.cz/files/RLZ/setreni-trhu-prace2005-final.pdf>

nekvalifikovaných odborníků. V tomto ohledu je také nutné počítat s nepříznivým demografickým vývojem, kdy je očekáván další pokles žáků, který by měl kulminovat asi kolem roku 2010.

Z informací a grafů, které byly předloženy v minulých kapitolách tedy vyplývá, že lze očekávat zájem zaměstnavatelů, tedy poptávku, především o kvalifikované zaměstnance technických oborů a služeb, a to jak vysokoškolsky a středoškolsky vzdělané, tak i vyučené. Nejvíce postižena nezaměstnaností bude skupina obyvatel se základním vzděláním.

Na tendence ve vývoji potřeb trhu pracovních příležitostí by měla zareagovat vzdělávací soustava především otevíráním a rozšiřováním studijních a učebních oborů v technickém směru.

Vzhledem ke skutečnosti, že vysokoškolsky vzdělaní lidé vykazují nejvyšší míru zaměstnanosti (a to ve všech zemích), poukazuje tento fakt na dobré uplatnění vysokoškoláků především v některých oborech, kde jich je zřejmý nedostatek.

Trh práce vyžaduje a nadále také vyžadovat bude flexibilní, vzdělané a kvalifikované občany, kteří budou ochotni přizpůsobovat se změnám a nadále se vzdělávat. Především absolventi jsou často znevýhodňováni nedostatkem pracovních zkušeností, ale zároveň však mohou konkurovat znalostí cizích jazyků a počítačovými dovednostmi, které je třeba nadále rozvíjet.

## V. EKONOMICKÝ ROZVOJ A ZNALOSTNÍ EKONOMIKA

V současné době si již Česká republika plně uvědomuje fakt, že příznivý hospodářský i sociální vývoj státu přímo závisí na kvalitě výzkumu a stupni znalostní ekonomiky. Pod pojmem znalostní ekonomika si tedy můžeme představit inovace, které mají výrazný dopad na hospodářství a souvisí především s využíváním vědy a výzkumu ve výrobním procesu. S tímto pojmem pak souvisí ještě termín znalostní společnost, pro kterou je typické nejen využívání širokého spektra znalostí, ale také způsob jejich získávání.

Evropská unie již v několika svých programech (Sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace, Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace) jasně určila, že je nezbytné a dokonce i prioritní orientovat se na konkurenceschopnou a znalostní ekonomiku a také na evropskou podporu zaměstnanosti. Hlavními zásadami takových strategií by měly být: spolupráce jednotlivých podniků mezi sebou, ale i s výzkumnými a veřejnými institucemi (školami), podpora výzkumné spolupráce regionálních a přeshraničních iniciativ, budování kapacit ve vývoji a výzkumu, v komunikačních a informačních technologiích, podpora podnikání atd.

Česká republika navazuje na trendy Evropské unie a svůj ekonomický růst chce zabezpečit posilováním konkurenceschopnosti ve výzkumu a vývoji, v inovačních schopnostech podniků, v rostoucí kvalitě komunikačních a informačních technologií a v neposlední řadě také ve stále se zvyšující kvalitě lidských zdrojů. Tyto koncepce jsou popsány v dokumentech, jako je Strategie hospodářského růstu České republiky, Národní program reforem České republiky nebo na Evropskou unii navazující Národní strategický referenční rámec České republiky 2007 – 2013. Tyto dokumenty stanovují hlavní zásady a cíle české hospodářské politiky, které by byly v souladu s již zmiňovanými snahami o rozvoj znalostní ekonomiky a zlepšení konkurenceschopnosti jednotlivých regionů i státu jako celku. Zásady se zaměřují především na zvyšování výdajů na výchovu a vzdělávání až o 25 %, přičemž podle odhadů by tyto výdaje měly do roku 2010 dosáhnout výše až 1 % hrubého domácího produktu České republiky. Tyto výdaje by přednostně měly směřovat na výzkum průmyslu a oblasti služeb. Cílem je také

zvyšování úrovně znalostí absolventů technických a přírodovědných oborů na středních i vysokých školách a jejich ekonomické využití, podpora mobility odborníků mezi akademickou a privátní sférou, podpora transferu technologií, rozvoj regionálního výzkumu a vzdělávání a také rozvoj mezinárodní spolupráce v této oblasti.

## **V.1 Rozvoj podnikatelského prostředí**

Rozvoj podnikatelského prostředí je jedním z důležitých faktorů úspěšného hospodářství České republiky. Kvalitní podnikatelské prostředí vytváří základ pro rozvoj schopných konkurenceschopných podnikatelských subjektů, které dále pokračují tvorbou pracovních příležitostí a posilují tak hospodářskou a sociální prosperitu státu.

České podnikatelské subjekty bohužel stále zaostávají za zeměmi Evropské unie především díky své nedostatečné kvalitě, která se týká zejména nižší vybavenosti, efektivity či inovací. Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vypracovalo Operační program Podnikání a inovace, který je reakcí na stávající nepříznivou situaci.<sup>95</sup> „Jeho globálním cílem je zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a služeb a rozvoj podnikání, udržení přitažlivosti České republiky, regionů a měst pro investory, podpora inovací, stimulace poptávky po výsledcích výchovy a vzdělávání, komercializace výsledků výchovy a vzdělávání, podpora podnikatelského ducha a růstu hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií.“

Rozvojem podnikatelského prostředí je nutné zabývat se na všech politických úrovních, tedy od regionální politiky počínaje, přes hospodářskou politiku státu, až po politiku Evropské unie, jejímž zájmem je prosperita všech jejích členských zemí. Členské státy Evropské unie se shodují na nutnosti ekonomické spolupráce, která se týká prohlubování a rozšiřování vnitřních trhů,

---

<sup>95</sup> Operační program Podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, Praha 2007. s. 7.  
zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument12175.html>

zajištění jejich konkurenceschopnosti, vytváření příznivého podnikatelského prostředí, které by podporovalo i malé a střední podniky a také zvýšení investic do výzkumu, vývoje a inovací, které je v těsném propojení se zaváděním informačních a komunikačních technologií.

## **V.2 Posilování konkurenceschopnosti**

Posilování konkurenceschopnosti je jedním z důležitých cílů nejen české ekonomiky vůči dalším trhům, ale i cílem Evropské unie. Díky výzkumu a inovačním snahám dochází k vylepšování produktů a ke zlepšování jeho konkurenční pozice. Tento proces však působí i obráceně, tj. vyšší množství stejného výrobku různých výrobců na trhu vyvolává snahy o další inovace.

V české ekonomice se nacházejí obory, které disponují kvalitními technologiemi i vysoce kvalifikovanými lidskými zdroji a jsou schopné konkurence i na zahraničních trzích. Stále je zde však i velké množství podniků, které nutně potřebují inovace, aby se jejich tržní postavení zlepšilo.

Tyto inovace se netýkají pouze konkrétních podniků, ale celých částí hospodářských sektorů a také lidských zdrojů. Hlavními předpoklady pro zlepšení konkurenceschopnosti české ekonomiky je udržení její stability před hrozícími negativními vlivy, vytváření podmínek pro ekonomický růst, který je založen především na znalostech, dovednostech a flexibilitě lidských zdrojů, investice do výzkumu a vývoje technologických inovací, vytvoření podmínek pro účinné partnerství veřejného a soukromého sektoru a také tvorba podmínek pro rozvoj malého a středního podnikání.

Výzkum a technologický rozvoj, rozvoj informační společnosti, spolupráce univerzit a výzkumných center a orientace na celkový regionální rozvoj jsou klíčem k úspěchu v konkurenčním boji na domácím i zahraničním trhu.

## **V.3 Rozvoj výzkumných a rozvojových kapacit**

Výzkum a rozvoj technologií jakéhokoli druhu hrál v národním a regionálním hospodářství vždy hlavní roli. Úloha inovací se však přece jen v posledních letech zásadně změnila. V současné době nemůže nikdo pochybovat o změnách, které v dnešní ekonomice i celé společnosti probíhají. Tyto změny bývají označovány jako nástup informační společnosti a znalostní ekonomiky. Jejich základ tvoří efektivní využívání komunikačních a informačních technologií a inovace všech odvětví a oborů. Takovéto společnosti jsou vlastní pojmy jako dynamika, pružnost, změna a odpovědnost.

Rozvoj a výzkum mají zásadní postavení v současných ekonomických, politických a sociálních transformacích rozvíjejících se zemí, ale i států, které mají infrastrukturu již velmi dobře rozvinutou. Inovace tvoří základ světové ekonomiky a vlády nejvyspělejších zemí jí věnují soustavnou pozornost jako hlavnímu faktoru národní ekonomické prosperity.

*<sup>96</sup> „Vykonání něčeho nového je nejen věci objektivně těžší než vykonání něčeho, co je známé a vyzkoušené, ale navíc jednotlivec cítí ve vztahu k tomu nechuť a cítil by ji dokonce i tehdy, kdyby nebylo objektivních těžkostí ... V psychice toho, kdo touží vykonat něco nového, zvedají hlavu síly zvyku a vystupují proti rodícímu se plánu. Historie vědy je jedním velkým potvrzením faktu, že přijetí nového vědeckého stanoviska nebo metody je pro nás věci neslýchaně těžkou. Myšlení se stále vrací do starých kolejí....”*

*<sup>97</sup>J. A. Schumpeter*

Česká republika si je vědoma své slabé stránky, kterou je právě inovační politika. Nedostatečné financování nejrůznějších výzkumů, ale i malá snaha o využití výsledků vědeckého zkoumání vede ke značným hospodářským ztrátám a také ke snižování konkurenceschopnosti podniků. Vláda České republiky se tímto problémem začala intenzivně zabývat a výsledkem se stala příprava Národní inovační strategie ČR.

*<sup>98</sup> „Inovace je obnova a rozšíření škály výrobků a služeb a s nimi spojených trhů, vytvoření nových metod výroby, dodávek a distribuce, zavedení změn řízení, organizace práce, pracovních podmínek a kvalifikace pracovní síly.” Zdrojem pro*

---

<sup>96</sup> Národní inovační strategie ČR, I. část, Úřad vlády České republiky, Praha 2004. s. 1.  
zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument11662.html>

<sup>97</sup> J. A. Schumpeter – zakladatel teorie inovací

<sup>98</sup> Národní inovační strategie ČR, I. část, Úřad vlády České republiky, Praha 2004. s. 2.  
zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument11662.html>

tyto inovační snahy je výzkum a vývoj nových technologií a metod ve všech oborech lidské činnosti.

Česká republika ve svých inovačních, rozvojových a výzkumných snahách naráží na několik závažných problémů. Prvním významným problémem jsou finance. Stát se podílí na financování výzkumu a inovačních činností sumou ve výši asi 0,5 % hrubého domácího produktu, zatímco mnohem vyspělejší ekonomické státy vyčleňují ze svých rozpočtů sumu ve výši asi 1 % svého hrubého domácího produktu.

<sup>99</sup> „Závažným problémem je rovněž chabá poptávka po výsledcích výzkumných řešení. Jednou z příčin je neuspokojivá situace části podniků, které jsou i nadále v rukou českých podnikatelů. Ty většinou bojují o přežití, nezdědka nemají ještě definitivně vyjasněné vlastnické poměry a inovační aktivity rozhodně nejsou jejich prioritami. Zahraniční podnikatelé zase obvykle realizují v ČR vlastní technologie a jejich hlavním hnacím motorem je úspora nákladů. Z tohoto pohledu se jeví zakládání nových inovativních firem ještě významnější. Pro ně je nutno vytvářet podmínky, jejichž škála je velmi široká. V oblasti financování jde zejména o poskytnutí podpory vznikajícím firmám v raném stadiu jejich existence, získávání výhodných podmínek nájmu potřebných prostor, dalších forem rizikového kapitálu a další.“

Nezanedbatelným problémem v procesu výzkumu a inovace je také komunikace mezi sférou výzkumu a sférou podnikání, tedy výrobní oblastí. Podle Národní inovační strategie ČR neexistuje žádný mezičlánek, který by tyto dvě sféry propojoval. V minulosti tuto úlohu plnily, i když nepružně, resortní výzkumné ústavy, které předkládaly výrobní sféře dokumentaci k inovaci stávajících výrobků nebo výrobků nových. Tyto ústavy však byly povětšinou zrušeny a vývojová oddělení velkých podniků z finančních důvodů taktéž.  
<sup>100</sup> „V ČR chybí důsledné propojení obou sfér. Dochází ke zbytečným komunikačním kolapsům, protože nám stále chybějí kompetentní a specializované agentury pro transfer technologií.“

---

<sup>99</sup> Národní inovační strategie ČR, I. část, Úřad vlády České republiky, Praha 2004. s. 12.  
zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument11662.html>

<sup>100</sup> Národní inovační strategie ČR, I. část, Úřad vlády České republiky, Praha 2004. s. 13.  
zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument11662.html>

Protože je Česká republika součástí Evropské unie, jejímž cílem je stát se jednou z nejdynamičtějších a nejvíce konkurenceschopných ekonomik světa, musí se i ona snažit o co nejvyšší možnou prosperitu svého hospodářství. Abychom takového cíle dosáhli, je nutné rozvíjet oblasti, na kterých ekonomika našeho státu stojí, tedy vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací.

#### **V.4 Probíhající výzkum této problematiky**

Česká republika usiluje o přiblížení se ekonomické prosperitě vyspělejších států Evropské unie. K těmto účelům jsou vypracovávány strategické dokumenty, které shrnují stávající hospodářskou a sociální situaci naší země, objasňují její vývoj a stanovují cíle, kterých by se měla naše země držet, pokud se chce stát rovnocenným partnerem vyspělejších ekonomik a uspět tak na evropském hospodářském trhu.

Tyto dokumenty přicházejí s návrhy, které by posílily financování výzkumů a inovačních tendencí, vytvořily opatření k zakládání nových firem, přijímání legislativních nástrojů, k rozvoji lidských zdrojů, vzdělávání, rozvoji vysokého školství, k podpoře rozvoje infrastruktury a zapojování České republiky do mezinárodní spolupráce, především v oblasti výzkumu a vývoje.

Tato opatření shrnuje Operační program Podnikání a inovace do čtyřech základních bodů: <sup>101</sup> „1. Financování – zvýšit výdaje na výzkum, vývoj a inovace, koncentrovat prostředky na výzkum a vývoj, využít soukromé zdroje na financování výzkumu a vývoje, vytvořit programy podporující vznik a rozvoj nových firem (fondy rizikového kapitálu), snížit náklady spojené s patentováním. 2. Legislativa a institucionální prostředí – umožnění vzniku spin-off firem zejména z výzkumných pracovišť, lepší podpora v oblasti duševního vlastnictví, zjednodušení zakládání podniků, zvýšení informovanosti o inovacích, podnikání, regionalizace výzkumu, vývoje a inovací – rozvíjení spolupráce veřejné správy a regionálních výzkumných pracovišť a vysokých škol.

---

<sup>101</sup> Operační program Podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, Praha 2007. s. 10, 11.  
zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument12175.html>



3. Infrastruktura / spolupráce – podporovat spolupráci podnikatelské sféry s výzkumnými institucemi, vytvářet infrastrukturu pro podnikání a rozvoj firem, podpůrné programy pro <sup>102</sup>spin-off firmy, rozvíjet mezinárodní spolupráci.

4. Rozvoj lidských zdrojů – rozšířit další vzdělávání pracovníků malých a středních podniků, výzkumu a vývoje a v <sup>103</sup>high-tech oborech, podporovat další profesní vzdělávání, podporovat mobilitu pracovní síly a pracovníků výzkumu a vývoje, podporovat využívání odborných praxí.“

Při vytváření operačních programů je vycházeno z principu partnerství, což znamená, že konečná podoba dokumentů je výsledkem spolupráce určené pracovní skupiny se zástupci např.<sup>104</sup> Ministerstva pro místní rozvoj, Hospodářské komory ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, Českomoravské komory odborových svazů, Potravinářské komory ČR, Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů, Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, Rady pro spolupráci AV ČR s podnikatelskou a aplikační sférou, Nadace rozvoje občanské společnosti atd. a rovněž zástupci vědeckých institucí, jako jsou Rada pro vývoj a výzkum nebo Rada vysokých škol.

Ke zlepšení stávající ekonomické situace České republiky (i vzhledem k Evropské unii) již bylo vypracováno několik programů, které reagovaly na nejpálčivější problémy našeho celorepublikového i regionálního hospodářství (rozvoj podnikání, výzkumu, inovací, rozvoj lidských zdrojů atd.). Těmito strategickými a koncepčními dokumenty jsou např. Strategické obecné zásady Společenství, Strategie hospodářského růstu ČR, Národní rozvojový plán ČR 2007-2013, Národní strategický referenční rámec, Národní inovační politika ČR, Průmyslová politika ČR, Státní energetická koncepce ČR, Koncepce podpory MSP, Surovinová politika ČR, atd.

---

<sup>102</sup> Spin-off - firma, vzniklá tím způsobem, že jeden či více zaměstnanců opouští organizaci za účelem vytvoření nové, sekundární firmy, nicméně významným způsobem vycházející z prvků činnosti primární organizace, kterou opouštějí. Ta má většinou i dominantní vliv v nové firmě.  
zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-a-politiky/narodni-inovacni-strategie-casti/1000502/38747/>

<sup>103</sup> High-tech obory - obory s vysoce náročnou výrobou

<sup>104</sup> Operační program Podnikání a inovace, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, Praha 2007. s. 11.

zdroj: <http://www.mpo.cz/dokument12175.html>

Pokud se těmito dokumenty bude Česká republika řídit, měla by se ve svém hospodářském snažení přiblížit ekonomické úrovni vyspělejších států Evropské unie, ale také by se měla zlepšit hospodářská a sociální úroveň života uvnitř naší republiky i v našich regionech.

## ZÁVĚR

<sup>105</sup> „Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.“ Již tento článek Listiny základních práv a svobod nám naznačuje, jak je vzdělání důležité nejen pro jednotlivce, ale zejména pro celou naši společnost. Vzdělání je tedy nejen základním lidským právem, ale také univerzální lidskou hodnotou. Vědění, poznávání a rozvoj dalších intelektových schopností slouží nejen jednotlivci, ale především celé společnosti, protože jedinec je její nedílnou součástí, přinejmenším v jejím sociálním a pracovním prostředí.

Vzdělávací systém je jedním z klíčových faktorů v utváření ucelené osobnosti jedince a předpokladů pro jeho plnohodnotný život a funkci ve společnosti. Všestranné a komplexní vzdělání by tedy mělo být zaměřeno na rovinu osobního rozvoje, formování občana – posilování soudržnosti společnosti a v neposlední řadě také na přípravu pro budoucí povolání.

Školní prostředí je v životě jedince prvním společenským klimatem do něhož z rodiny vstupuje, a které na něj působí bezprostředně, každý den a po mnoho let. Je tedy v zájmu společnosti, abychom si pojmenovali cíle, kterých je třeba dosáhnout již v období školní docházky.

Škola by měla pomoci studentům uvědomit si, že žijeme v demokratické společnosti, kterou i oni pomáhají utvářet. Demokracie nezbytně potřebuje soudné, kritické a nezávisle myslící občany s vědomím vlastní důstojnosti a respektem pro ostatní. To znamená nejen naučit se žít ve společenství druhých lidí, ale také jiných národů a jiných kultur. Měli bychom být schopni respektovat odlišnosti bez pocitů ohrožení nebo vlastní nadřazenosti.

To je tedy sociální rozměr školního systému, který by nás měl do určité míry vychovávat. Škola nás však musí také dostatečně vzdělávat a připravovat na budoucí povolání a aktivní zapojení do pracovního procesu. Díky neustále vzrůstajícímu množství i dostupnosti informací již není hlavním problémem vzdělání je získávat, ale umět se v nich orientovat, řadit je do kontextu a pak je efektivně uplatnit při řešení problému.

---

<sup>105</sup> Listina základních práv a svobod, hlava čtvrtá, čl. 33, odstavec 1.  
zdroj: <http://www.snemovna.cz/docs/laws/listina.html>

Podle zprávy mezinárodní komise Unesco jsou základními pilíři vzdělání: učení se poznání, učení se jednání, učení se společnému životu a učení se bytí.

Pokud nás škola vybaví dostatečně odbornými vědomostmi, komunikativními a sociálními dovednostmi, pak se zvýší nejen konkurenceschopnost ekonomiky, ale také celková prosperita celé společnosti.

Jihočeský kraj si je této skutečnosti plně vědom a ve svém Programu rozvoje Jihočeského kraje 2007 – 2013 jasně definoval klady i zápory vyplývající ze současné hospodářské i sociální situace, jejichž řešení často začíná i končí právě u vzdělávání lidských zdrojů.

V závěru této diplomové práce bych ráda shrnula nedostatky, které jihočeský region vidí jako zásadní překážky ve svém hospodářském rozvoji a jejichž řešení je pro něj prioritní.

Jihočeský kraj se v celostátním průměru může „pyšnit“ relativně nízkou mírou nezaměstnanosti. Přesto má v tomto ohledu rezervy, které souvisí s vysokou nezaměstnaností některých skupin obyvatel (s nízkým vzděláním, se zdravotním postižením, věková diskriminace aj.). Řešením tohoto problému je např. vytváření poradenských služeb a speciálních rekvalifikačních kurzů, které by prohlubovaly vědomosti a umožnily získat nové dovednosti neúspěšným uchazečům o zaměstnání.

Rozvoj celoživotního učení je dalším z cílů, které by zlepšily hospodářské a sociální postavení regionu. Bez vzdělanosti a jisté flexibility populace by totiž kraj velmi těžko uspěl v hospodářské konkurenci, obzvláště v dnešní nepříznivé demografické situaci. Tento nelehký úkol představuje rozvoj školství všech stupňů i celoživotního vzdělávání a vyšší propojenost školské soustavy na požadavky trhu práce, kde chybí zastoupení některých profesí úplně a u některých je třeba zkvalitnit jejich odborné vědomosti a dovednosti.

Jihočeský kraj si je také vědom nedostatků v oblasti sociálních a zdravotních služeb. Tuto situaci hodlá napravit rozvojem, zkvalitněním a dostupností těchto služeb. Podpora bude zaměřena i na osvětu zdravého životního stylu, což je důležitá prevence proti civilizačním chorobám, ale i nemocím souvisejícím se stárnutím populace.

Venkovský prostor je další oblastí, kam by měla být směřována regionální podpora. Změny by se měly dotknout oblasti zemědělství, rybářství a lesnictví, kde je nutné zavedení nových technologií, které by zlepšily především výrobní

efektivitu těchto odvětví s podmínkou zachování místních tradic a hodnot krajiny. Změny jsou však potřebné i ke zlepšení kvality života na venkově, který trpí nedostatkem pracovních příležitostí a nízkou škálou služeb.

K příznivému hospodářskému vývoji chce v nejbližší možné době jihočeský region přispět i rozvojem podnikatelského prostředí, posilováním konkurenceschopnosti a rozvojem výzkumných a vývojových kapacit, které by byly v souladu se zásadami ekonomického rozvoje a znalostní ekonomiky, jako zdroji inovací podnikatelského sektoru.

## SUMMARY

Development of lifelong education is one of the main goals, which would improve the economical and social position of South Bohemian Region. It would be difficult for the Region to compete in the world of economical competitiveness without education and certain flexibility of the citizens, especially in today's unfavourable demographic situation. This far from easy task represents evolution to education on all levels even lifelong education and better networking between the education system and requirements from the labour market, where representation of some professions are missing completely and with some it is necessary to improve some specialised knowledge and abilities.

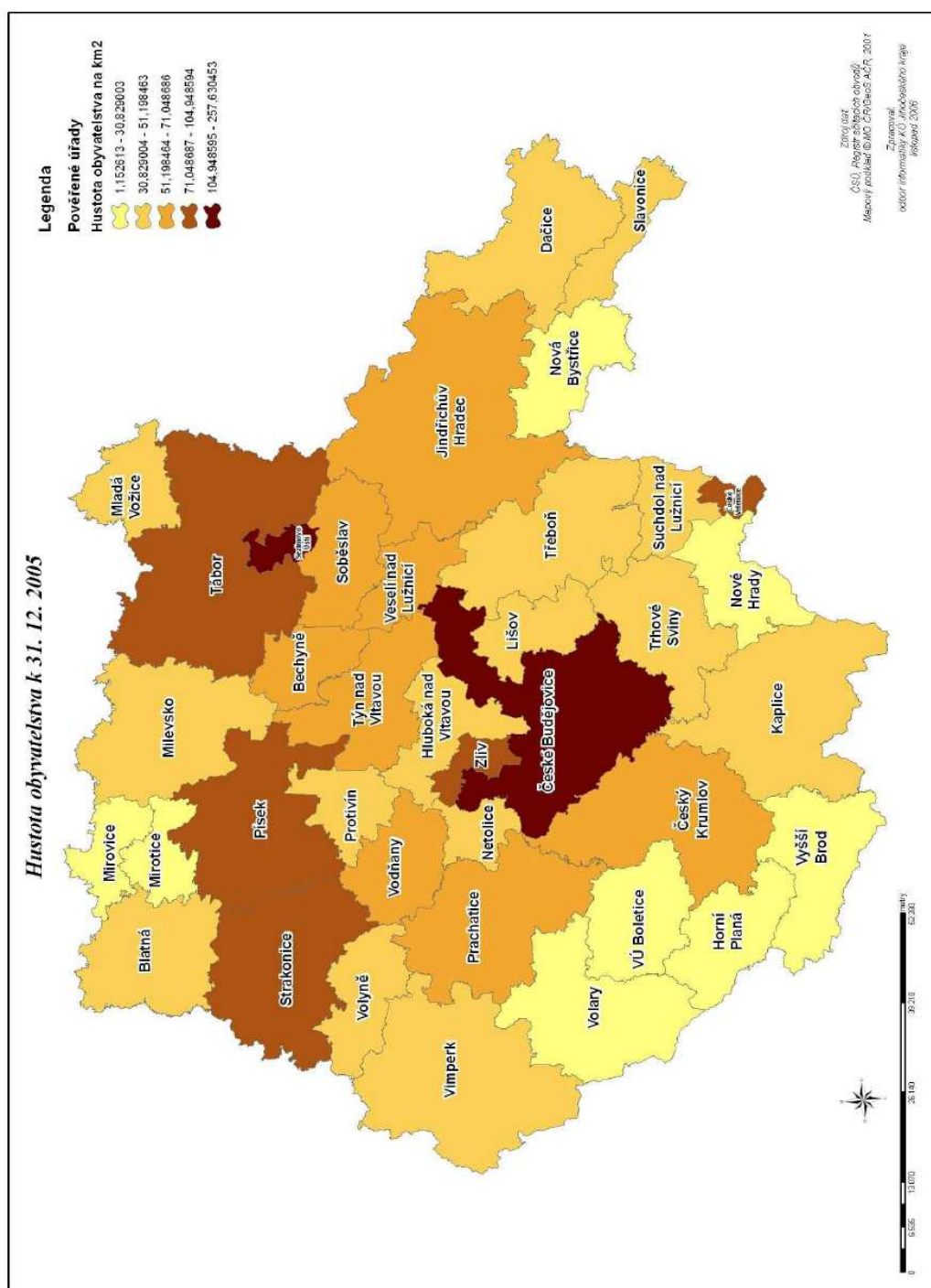
South Bohemian Region is also aware of the deficiencies in the areas of social and health services. They want to remedy the situation by evolution, improvement and accessibility to these services. The support will also concentrate on educating the public on how to maintain healthy living style, which is an important prevention against civilizational diseases, but also illness which are connected with ageing population.

The rural area is another area, where regional support should be heading. The changes should affect the area of agriculture, fishing and forestry, where it is necessary to introduce new technology, which would mainly improve the effectiveness of productivity in these areas, while maintaining the local traditions and country values. The changes are also necessary to improve the quality of life in the rural areas, which is affected by insufficient number of job opportunities and low level of services.

The South Bohemian Regional Council wants to contribute towards the favourable economical growth by expansion of the entrepreneurial environment, in strengthening the competitiveness and development of research and evolutionary capacity, which would, in accordance with the principles of economical development and knowledge of economy, be a source of innovations in the entrepreneurial sector.



107 Mapa č. 2 – Hustota obyvatelstva k 31. 12. 2005 v Jihočeském kraji



107 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 19.  
 zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0)



108 Tabulka č.1 - Vybrané ukazatele vývoje hospodářství v Jihočeském kraji  
v roce 2006

	Měrná jednotka	4. čtvrtletí		Od počátku roku	
		absolutně	index 2006/2005	absolutně	index 2006/2005
<b>OBYVATELSTVO</b>					
Živě narození	osoby	1 504	104,2	6 370	103,8
Zemřeli	osoby	1 574	98,6	6 168	96,4
Přistěhovalí	osoby	1 126	73,2	6 440	101,4
Vystěhovalí	osoby	1 113	98,1	4 402	109,1
Počet obyvatel <sup>1)</sup>	osoby	x	x	630 006	100,4
<b>ZAMĚSTNANOST A MZDY</b>					
Míra ekonomické aktivity <sup>2)</sup>	%	59,5	59,8 <sup>6)</sup>	59,5	59,5 <sup>6)</sup>
Zaměstnaní v hlavním zaměstnání podle VŠPS (tis. osob)	tis. osob	306,1	101,2	302,8	100,7
podnikatelé		47,2	112,9	44,2	101,9
Zaměstnaní v podnicích nad 20 zaměstnanců <sup>3)</sup> (přepočtené počty)	osoby	157 524	100,7	156 388	99,7
Průměrná měsíční mzda <sup>3)</sup>	Kč	20 185	107,1	18 320	106,7
<b>NEZAMĚSTNANOST (podle MPSV)<sup>4)</sup></b>					
Neumístění uchazeči o zaměstnání	osoby	x	x	20 426	86,4
ženy	osoby	x	x	11 408	88,6
Volná pracovní místa	místa	x	x	5 222	198,1
Míra registrované nezaměstnanosti	%	x	x	5,68	6,69 <sup>6)</sup>
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	osoby	x	x	3,9	9,0 <sup>6)</sup>
<b>ORGANIZAČNÍ STRUKTURA<sup>1)</sup></b>					
Ekonomické subjekty celkem		x	x	146 325	101,4
fyzické osoby		x	x	119 016	100,9
obchodní společnosti		x	x	12 125	104,2
družstva		x	x	751	101,8
<b>STAVEBNÍ POVOLENÍ</b>					
Vydaná stavební povolení	povolení	2 578	112,3	9 887	105,7
Orientační hodnota staveb	mil. Kč	4 046	124,0	17 987	130,3
<b>BYTOVÁ VÝSTAVBA</b>					
Dokončené byty	byty	822	98,7	1 908	97,5
Zahájené byty	byty	612	115,0	2 689	114,0
Rozestavěné byty	byty	x	x	15 085	105,5
<b>ZEMĚDĚLSTVÍ</b>					
Výroba masa v jatečné hmotnosti	t	15 126	100,6	57 983	99,9
hovězí a telecí	t	3 055	110,7	11 479	108,7
vepřové	t	12 062	98,3	46 465	98,0
Prodej zeměděln. výrobků					
obiloviny	t	115 592	78,7	415 079	81,0
konzumní brambory	t	20 349	83,8	50 359	126,4
<b>PRŮMYSL<sup>4)</sup></b>					
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč	26 434,7	115,6	97 068,5	106,6
<b>STAVEBNICTVÍ<sup>5)</sup></b>					
Základní stavební výroba	mil. Kč	4 054,6	120,2	12 119,0	117,3
Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv	mil. Kč	5 042,4	123,9	14 314,7	117,7
nová výstavba, rekonstrukce		4 451,7	124,9	12 597,1	119,6
opravy a údržba		559,7	128,8	1 601,3	109,4
<b>CESTOVNÍ RUCH</b>					
Počet příjezdů hostů		139 501	101,8	1 101 216	107,6
cizinci		54 445	99,4	333 402	102,0

<sup>1)</sup> stav k poslednímu dni sledovaného období

<sup>2)</sup> podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných (pracovní síly) na počtu všech 15-tiletých a starších

<sup>3)</sup> ekonomické subjekty podnikatelské sféry s 20 a více zaměstnanci (v odvětví finanční zprostředkování bez ohledu na počet zaměstnanců) a všechny organizace nepodnikatelské sféry; vše se sídlem na území kraje

<sup>4)</sup> podnikatelské subjekty s počtem zaměstnanců 100 a více se sídlem na území kraje

<sup>5)</sup> podnikatelské subjekty s počtem zaměstnanců 20 a více se sídlem na území kraje

<sup>6)</sup> stejné období minulého roku

<sup>109</sup> Tabulka č. 2 - Meziokresní srovnání vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji v roce 2006

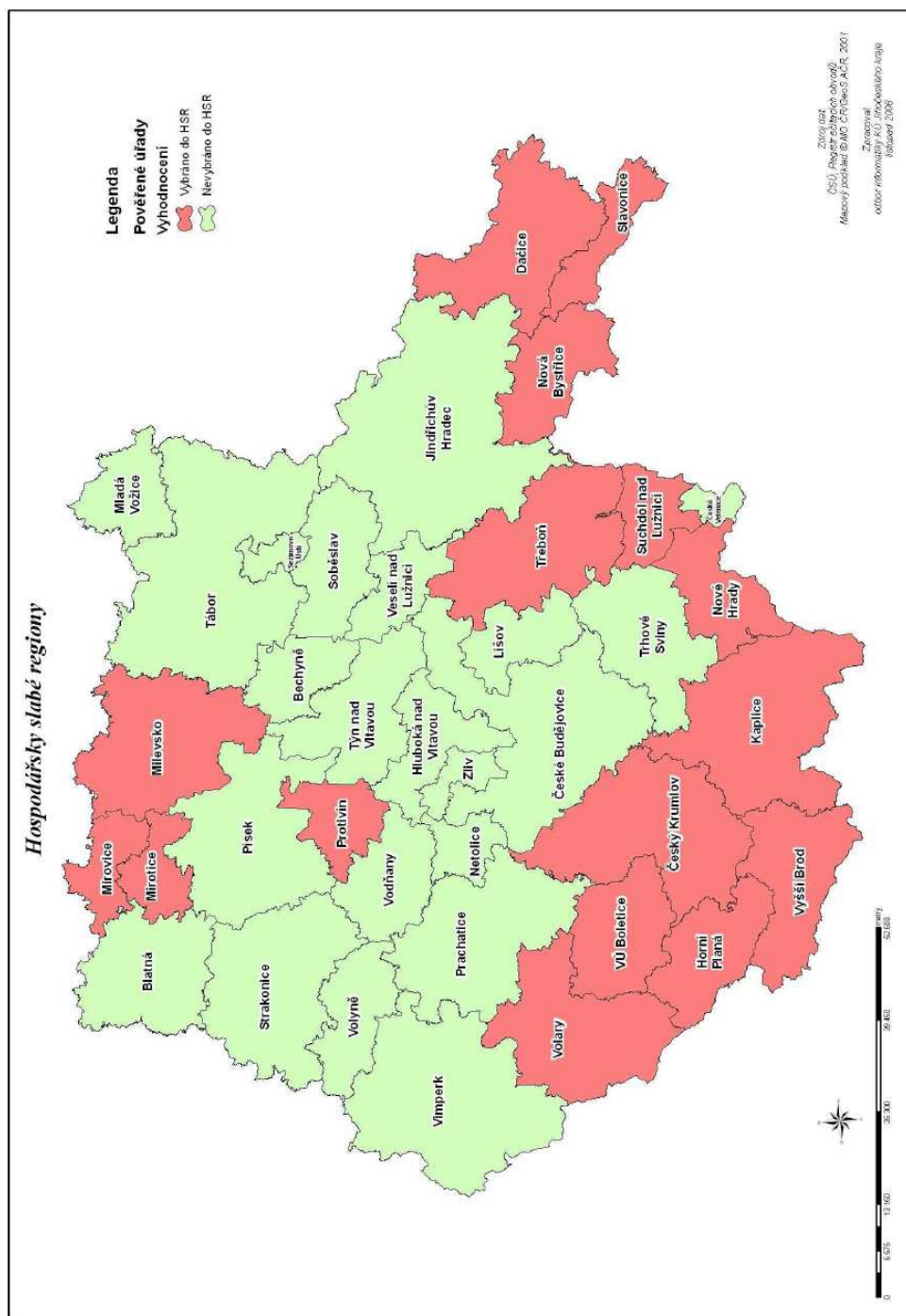
	Kraj celkem	v tom okresy						
		Č. Budějovice	Č. Krumlov	J. Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
<b>ZÁKLADNÍ ÚDAJE (k 1. 1. 2006)</b>								
Rozloha v km <sup>2</sup>	10 057	1 626	1 615	1 944	1 138	1 375	1 032	1 327
Počet obcí	623	107	46	106	76	65	112	111
Počet částí obcí	1 979	328	214	289	264	271	263	350
<b>OBYVATELSTVO</b>								
Počet živě narozených	6 370	1 886	685	902	644	530	714	1 009
Počet zemřelých	6 168	1 746	510	892	749	487	733	1 051
Počet přistěhovaných	6 440	2 974	1 174	1 134	956	634	1 288	1 184
Počet vystěhovaných	4 402	1 782	1 056	1 259	710	738	776	985
Počet obyvatel <sup>1)</sup>	630 006	182 055	61 001	92 637	70 498	51 409	70 032	102 374
<b>NEZAMĚSTNANOST (podle MPSV)<sup>1)</sup></b>								
Neumístění uchazeči o zaměstnání	20 426	4 238	2 988	3 152	2 632	1 613	2 557	3 246
ženy	11 408	2 342	1 636	1 929	1 498	865	1 370	1 768
Volná pracovní místa	5 222	1 498	441	448	837	406	803	789
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	5,68	4,00	8,21	5,96	6,85	5,22	6,65	5,52
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	3,9	2,8	6,8	7,0	3,1	4,0	3,2	4,1
<b>ORGANIZAČNÍ STRUKTURA<sup>1)</sup></b>								
Ekonomické subjekty celkem	146 325	44 733	13 853	18 910	16 275	12 622	15 510	24 422
fyzické osoby	119 016	34 925	11 166	15 304	13 610	10 513	12 673	20 825
obchodní společnosti	12 125	5 328	1 126	1 337	957	857	998	1 522
družstva	751	390	35	82	66	32	63	83
<b>STAVEBNÍ POVOLENÍ</b>								
Počet vydaných stavebních povolení	9 887	2 469	1 029	1 934	881	749	1 122	1 703
Orientační hodnota staveb celkem (mil. Kč)	17 987	5 055	1 367	1 804	2 696	2 501	959	3 605
<b>BYTOVÁ VÝSTAVBA</b>								
Dokončené byty	1 908	865	130	321	76	146	100	270
Zahájené byty	2 689	982	247	345	334	309	208	264
Rozestavěné byty	15 085	4 750	1 384	1 546	1 581	1 498	2 040	2 286
<b>STAVEBNICTVÍ <sup>2)</sup></b>								
Základní stavební výroba (mil. Kč)	12 119,0	6 897,5	484,4	1 048,7	551,5	532,6	1 121,8	1 482,6
Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv (mil. Kč)	14 314,7	7 700,7	608,8	1 311,0	793,7	770,6	1 341,2	1 788,8
nová výstavba, rekonstrukce opravy a údržba	12 597,1	6 962,0	436,7	1 146,4	662,1	635,0	1 274,3	1 480,5
	1 601,3	682,0	158,6	157,8	101,9	129,0	66,4	305,6

<sup>1)</sup> stav k poslednímu dni sledovaného období

<sup>2)</sup> podnikatelské subjekty s počtem zaměstnanců 20 a více se sídlem na území okresu

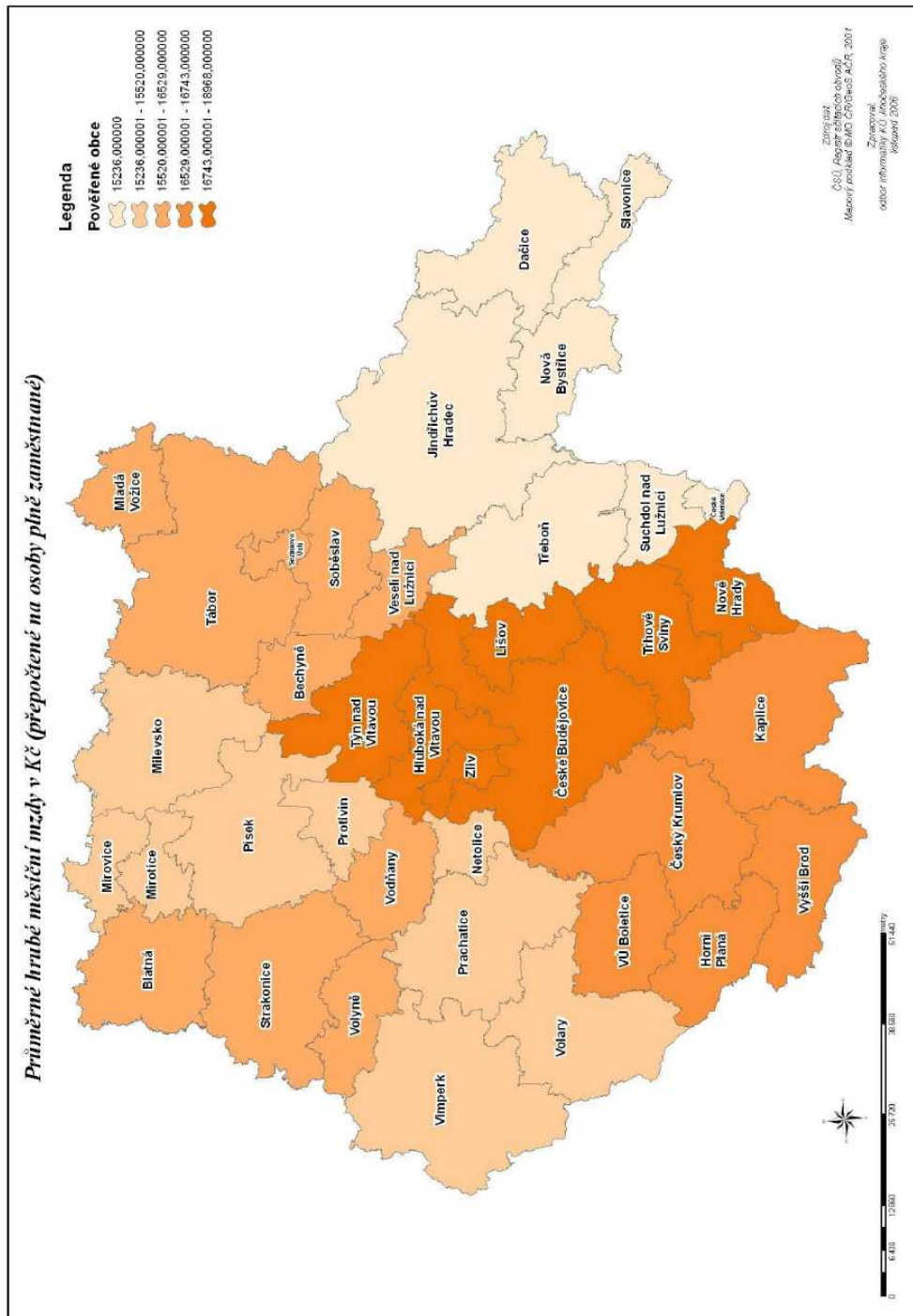
<sup>109</sup> [http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/A7003E1E2E/\\$File/3102q4c1.pdf](http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/A7003E1E2E/$File/3102q4c1.pdf)

110 Mapa č. 3 – *Hospodářsky slabé regiony v Jihočeském kraji za rok 2005*



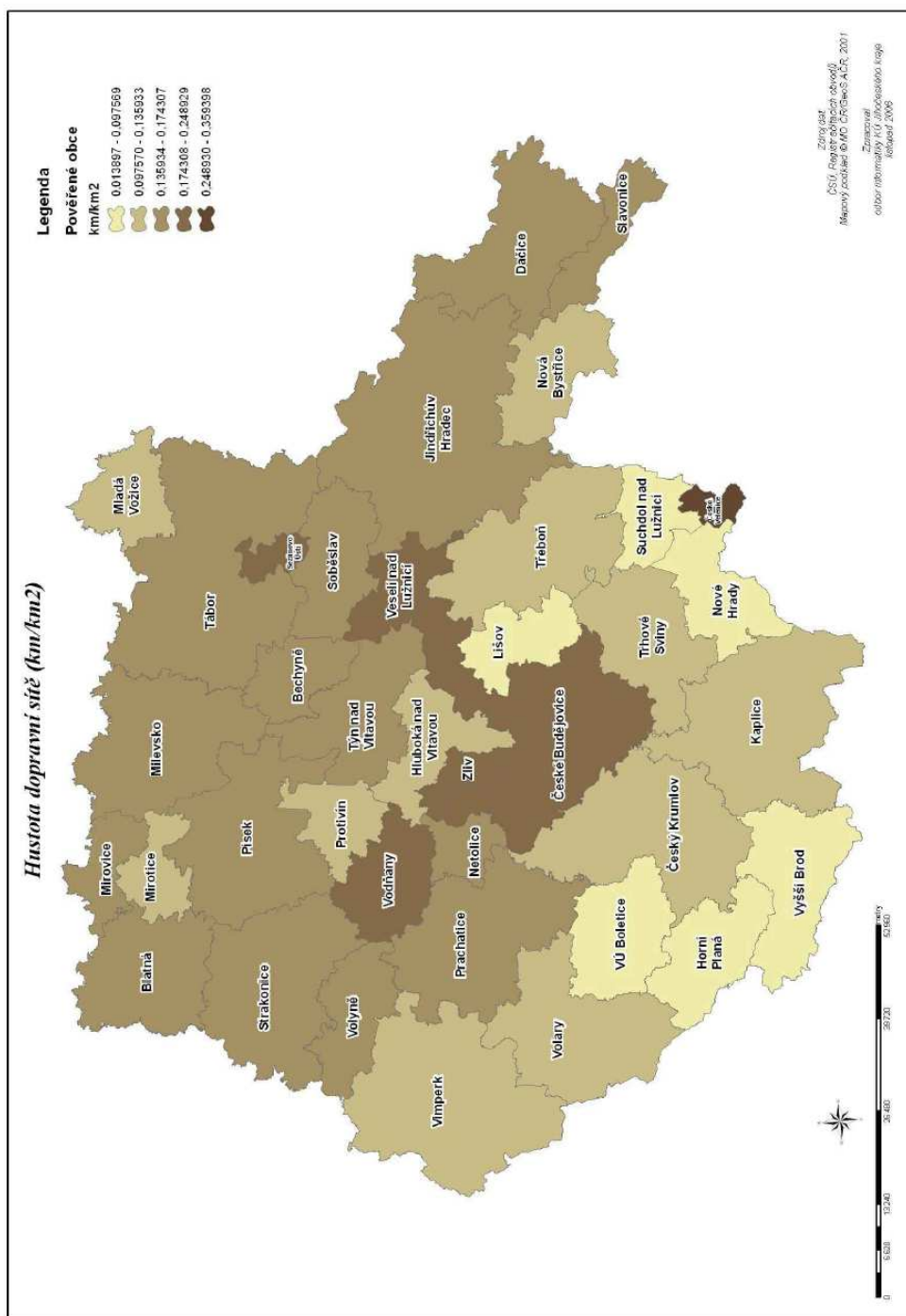
110 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 20. zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0)

<sup>111</sup> Mapa č. 4 – Průměrné hrubé měsíční mzdy v Kč v Jihočeském kraji za rok 2005



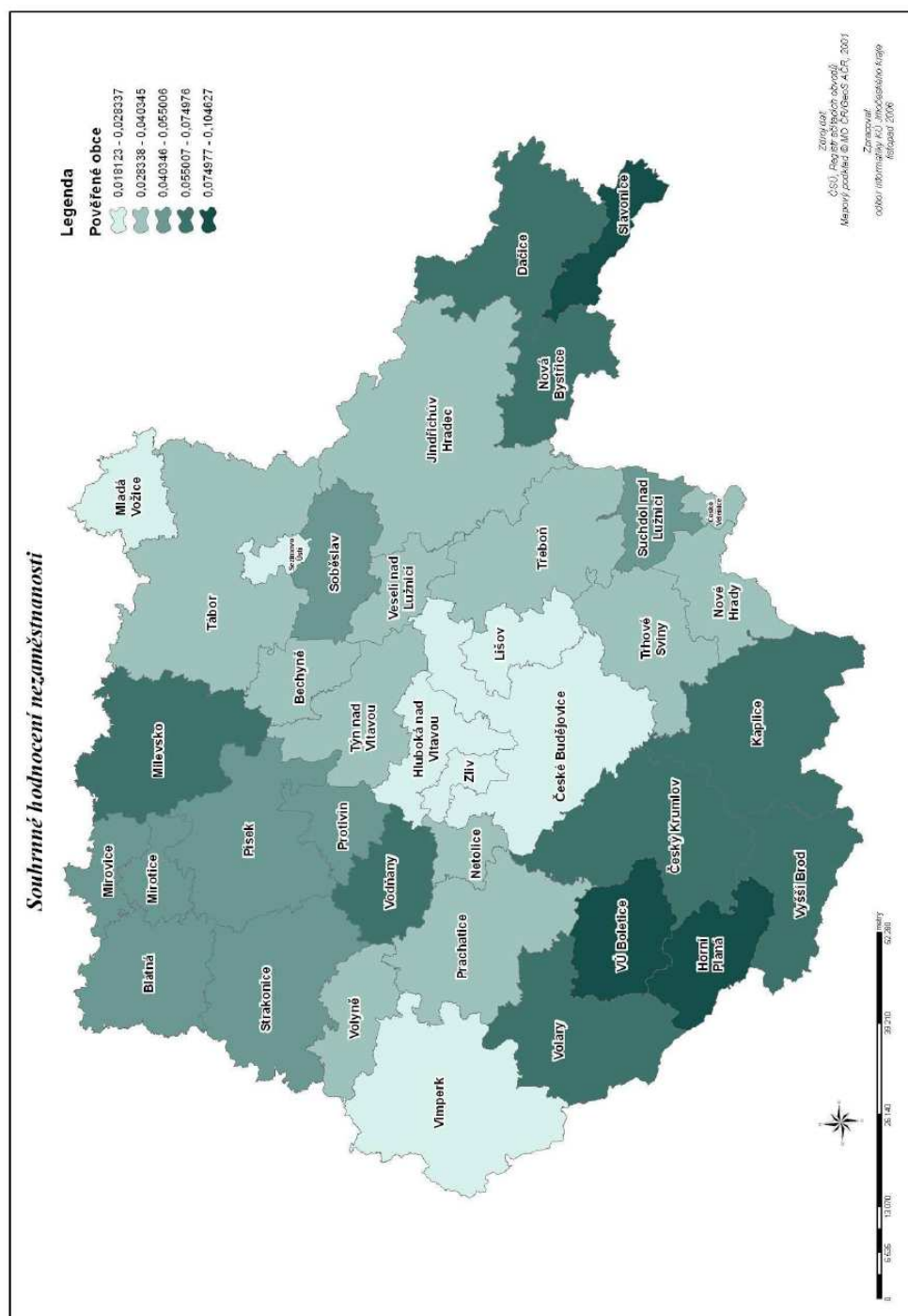
<sup>111</sup> Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 17. zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0)

112 Mapa č. 5 – *Hustota dopravní sítě (km/km<sup>2</sup>) v Jihočeském kraji za rok 2005*



112 *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009.* Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 15.  
 zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0)

113 Mapa č. 6 – Souhrnné hodnocení nezaměstnanosti v Jihočeském kraji za rok 2005



113 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009. Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. s. 16.  
 zdroj: [www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=24644&par%5Bview%5D=0)

## POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Kofroňová, O., Šimová, Z.: *Kvalita a flexibilita lidských zdrojů v regionech ČR*.  
Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání, NOZV-NVF č.1/2007.

[http://www.nvf.cz/publikace/pdf\\_publicace/observator/cz/working\\_paper1\\_2007.pdf](http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publicace/observator/cz/working_paper1_2007.pdf)

Majerová, V. a kol.: *Český venkov 2001, Instituce, část I.* Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, ve vydavatelství CREDIT Praha, 2001.

Majerová, V. a kol.: *Český venkov 2001, Instituce, část II.* Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, ve vydavatelství CREDIT Praha, 2001.

Sukup, R., Vojtěch, J.: *Analýza profesní struktury pracovních sil v České republice z pohledu sféry vzdělávání – 2003*. Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2003.

[http://www.nuov.cz/public/File/vzdelavani\\_a\\_trh\\_prace/profesni\\_struktura/profesni\\_struktura.pdf](http://www.nuov.cz/public/File/vzdelavani_a_trh_prace/profesni_struktura/profesni_struktura.pdf)

Šašek, M.: *Vybrané kapitoly ze Socioekonomické geografie I.* FSE UJEP Ústí nad Labem, 1998.

Vojtěch, J., Doležalová, G., Festová, J.: *Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v Evropské unii 2005/06*. Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2006.

[http://www.nuov.cz/public/File/periodika\\_a\\_publicace/VYVOJVZDELSTRUKTUR\\_06.pdf](http://www.nuov.cz/public/File/periodika_a_publicace/VYVOJVZDELSTRUKTUR_06.pdf)

*Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v I. pololetí 2007.* Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Č. j. 2007/66351 – 413, 2007.

[http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh\\_prace/rok2007p1/Analyza0706.pdf](http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2007p1/Analyza0706.pdf)

*Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2006 – 2009.* Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2006.

[www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=16218&par%5Bview%5D=0)

*Fakta a čísla, Jihočeský kraj.* Jihočeský kraj – Krajský úřad ve spolupráci s Krajskou reprezentací Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích, 2004.

[http://www.kraj-](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

[jihocesky.cz/file.php?par%5Bid\\_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=9545&par%5Bview%5D=0)

*Klasifikace vzdělávacích programů: Uživatelská příručka pro zavádění ISCED – 1997 v zemích OECD.* Ústav pro informace ve vzdělávání, Praha 2003.

<http://www.uiv.cz/clanek/102/432>

*Listina základních práv a svobod, hlava čtvrtá.*

<http://www.snemovna.cz/docs/laws/listina.html>

*Národní inovační strategie ČR, I. část.* Úřad vlády České republiky, Praha 2004.

<http://www.mpo.cz/dokument11662.html>

*Návrh Programu rozvoje Jihočeského kraje 2007 – 2013.* Jihočeský kraj – krajský úřad, Odbor regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic, 2007.

[http://www.kraj-](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS)

[jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1046&par%5Blang%5D=CS)

*Operační program Podnikání a inovace.* Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, Praha 2007.

<http://www.mpo.cz/dokument12175.html>



*Sčítání lidu, domů a bytů 2001, Jihočeský kraj.* ČSÚ, Krajská reprezentace České Budějovice 2003.

*S Evropským sociálním fondem k inovacím vzdělávání, Díl I. Vzdělání v roce 2006 v datech.* Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Ústav pro informace ve vzdělávání, Praha 2007.

[http://www.msmt.cz/uploads/soubory/publikace/VZ\\_MSMT\\_2006\\_I.pdf](http://www.msmt.cz/uploads/soubory/publikace/VZ_MSMT_2006_I.pdf)

*Strategie regionálního rozvoje České republiky, Postup při vymezování regionů se soustředěnou podporou státu, Svazek 5.* Agentura pro regionální rozvoj, Praha 2000.

[http://www.dhv.cz/regstrat/SRR/Svazek%205/Svazek%205.htm#\\_Toc506007505](http://www.dhv.cz/regstrat/SRR/Svazek%205/Svazek%205.htm#_Toc506007505)

*Šetření trhu práce a školské soustavy 2005, Závěrečná zpráva projektu A7/12.* Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů, o. p. s., 2005.

<http://www.jhk.cz/files/RLZ/setreni-trhu-prace2005-final.pdf>

*Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní rok 2006/2007.* Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 2008.

<http://www.kraj->

[jihocesky.cz/index.php?par%5Bid\\_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS%20-%2024k%20-](http://jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=417&par%5Blang%5D=CS%20-%2024k%20-)

*Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, § 7 Vzdělávací soustava, školy a školská zařízení.*

<http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>

[www.europass.cz](http://www.europass.cz)

<http://www.europass.cz/index.php?page=eu>

[www.euroskop.cz](http://www.euroskop.cz) - vše o Evropské unii

<http://www.euroskop.cz/45856/clanek/komunitarni-programy-v-cr>

<http://www.euroskop.cz/45099/105964/clanek/zakladni-dokumenty-evropske-unie/bile-knihy/>

www.msmt.cz – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

<http://www.msmt.cz/files/doc/KTIIPristupkevzdelavani220205.doc>

[http://www.msmt.cz/uploads/VKav\\_200/vs\\_cz\\_2007.JPG](http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/vs_cz_2007.JPG)

www.ucitelske-listy.cz – web o změnách ve vzdělávání

<http://ucitelske->

[listy.ceskaskola.cz/files/soubory/Perspektivy\\_stredniho\\_vzdelavani.pdf](http://listy.ceskaskola.cz/files/soubory/Perspektivy_stredniho_vzdelavani.pdf)

www.ceskaskola.cz – web pro základní školy a střední školy

<http://www.ceskaskola.cz/Ceskaskola/AR.asp?ARI=1274&CAI=2124>

www.finance.cz

<http://www.finance.cz/zpravy/finance/106299-nezamestnanost-v-cr-klesa/>

www.strukturalni-fondy.cz – Fondy Evropské unie

<http://www.strukturalni-fondy.cz/oppp/2-2-postaveni-prumyslu-v-cr>

www.jiznicechy.cz – Informační systém cestovního ruchu Jihočeského kraje

<http://www.jiznicechy.cz/index.php?art=doprava>

www.czso.cz – Český statistický úřad

<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/chdp12070707.xls>

<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/ghdp12070707.xls>

[http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/9A0021078D/\\$File/13-311207m2.jpg](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/9A0021078D/$File/13-311207m2.jpg)

[http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/D80044CC83/\\$File/110107k33.pdf](http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/D80044CC83/$File/110107k33.pdf)

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/prumysl\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_v\\_roce\\_2005](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/prumysl_v_jihoceskem_kraji_v_roce_2005)

[http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/graf\\_c\\_3:\\_struktura\\_zamestnancu\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_podle\\_odvetvi\\_v\\_1\\_pololeti\\_2005](http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/graf_c_3:_struktura_zamestnancu_v_jihoceskem_kraji_podle_odvetvi_v_1_pololeti_2005)

<http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/tab/9C00262611>

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/graf\\_c\\_1:\\_mira\\_nezamestnanosti\\_v\\_krajich\\_ceske\\_republiky\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/graf_c_1:_mira_nezamestnanosti_v_krajich_ceske_republiky_(k_31_10_2006))

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/struktura\\_uchazecu\\_o\\_zamestnani\\_a\\_volna\\_pracovni\\_mista\\_v\\_okresech\\_jihoceskeho\\_kraje\\_k\\_31\\_breznu\\_2006\\_\(dle\\_udaju\\_u\\_radu\\_prace\)](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/struktura_uchazecu_o_zamestnani_a_volna_pracovni_mista_v_okresech_jihoceskeho_kraje_k_31_breznu_2006_(dle_udaju_u_radu_prace))

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab\\_c\\_2:\\_vyvoj\\_nezamestnanosti\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_v\\_rijnu\\_2006](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab_c_2:_vyvoj_nezamestnanosti_v_jihoceskem_kraji_v_rijnu_2006)

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab\\_c\\_6:\\_pocet\\_uchazecu\\_o\\_zamestnani\\_a\\_mira\\_nezamestnanosti\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_podle\\_pracovnich\\_mikroregionu\\_ura\\_du\\_prace\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab_c_6:_pocet_uchazecu_o_zamestnani_a_mira_nezamestnanosti_v_jihoceskem_kraji_podle_pracovnich_mikroregionu_ura_du_prace_(k_31_10_2006))

[http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/A7003E1DF7/\\$File/3102q4a1.pdf](http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/A7003E1DF7/$File/3102q4a1.pdf)

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab\\_c\\_9:obce\\_v\\_jihoceskem\\_kraji\\_s\\_miro\\_u\\_nezamestnanosti\\_15\\_a\\_vice\\_procent\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/tab_c_9:obce_v_jihoceskem_kraji_s_miro_u_nezamestnanosti_15_a_vice_procent_(k_31_10_2006))

[http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/graf\\_c\\_4:vyvoj\\_miry\\_nezamestnanosti\\_ve\\_spravnych\\_obvodech\\_obci\\_s\\_rozsirenou\\_pusobnosti\\_\(k\\_31\\_10\\_2006\)](http://www2.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/graf_c_4:vyvoj_miry_nezamestnanosti_ve_spravnych_obvodech_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_(k_31_10_2006))

[http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/A7003E1E2E/\\$File/3102q4c1.pdf](http://www.cbudejovice.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/A7003E1E2E/$File/3102q4c1.pdf)

www.czech.cz – oficiální webové stránky České republiky

<http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/vseobecne-informace/hospodarstvi-rust-a-potencial/sluzby/>

<http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/vseobecne-informace/hruby-domaci-produkt/>

www.euroekonom.cz – ekonomický portál

<http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jl-nezamestnanost07>

www.businessinfo.cz – oficiální portál pro podnikání a export

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/oborove-statistiky/prumysl-2ctvrtleti-2007/1000452/45487>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/struktura-regionalnich-ekonomik-a-trh/1001179/9047/>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi-v-cr/trh-prace-nezamestnanost-1993-2006/1000604/44345/#pozn>

www.rakjk.cz – Regionální agrární komora Jihočeského kraje

<http://www.rakjk.cz/zemedelstvi-v-jk.html>

www.mmr.cz – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

<http://old.mmr.cz/index.php?show=001026037014000008001>